

MINISTERSTVO VNITRA
Č. j.: MV -47138-35/OP-2011

V Praze dne 30. listopadu 2011
Výtisk č.

PRO SCHŮZI VLÁDY

Věc: Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2012 až 2015

Materiál se předkládá na základě
usnesení vlády ze dne 13. dubna 2011
č. 261 ke Zprávě o plnění úkolů
vyplývajících ze Strategie prevence
kriminality na léta 2008 až 2011
za rok 2010

Obsah:

- I. Návrh usnesení
- II. Předkládací zpráva
- III. Strategie prevence kriminality v České
Republice na léta 2012 až 2015
- IV. Úkoly na léta 2012 až 2015
- V. Výsledky připomínkového řízení
- VI. Přílohy

Předkládá:
Jan Kubice
ministr vnitra
a předseda Republikového výboru
pro prevenci kriminality

I.
USNESENÍ
VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY
ze dne 14. prosince 2011 č. 925
ke Strategii prevence kriminality v České republice na léta 2012 až 2015

V l á d a

I. schvaluje

Strategii prevence kriminality v České republice na léta 2012 až 2015 (dále jen "Strategie")

II. ukládá

1. členům Republikového výboru pro prevenci kriminality (dále jen „Republikový výbor“) zabezpečit průběžné plnění úkolů obsažených v části IV. Strategie;

2. členům Republikového výboru předkládat tomuto výboru vždy do 31. ledna každého kalendářního roku, počínaje rokem 2013 a konče rokem 2016, zprávy o plnění úkolů za předešlý kalendářní rok obsažených v části IV. Strategie;

3. ministru spravedlnosti, zdravotnictví, vnitra, obrany a školství, mládeže a tělovýchovy vyčleňovat v letech 2012 až 2015 ve svých rozpočtových kapitolách finanční prostředky na plnění resortních programů prevence kriminality, případně na plnění resortních úkolů v problematice prevence kriminality;

4. ministru vnitra

a) předkládat vládě vždy do 31. března každého kalendářního roku, počínaje rokem 2013, zprávu o plnění úkolů vyplývajících ze Strategie, obsahující též informace o množství a způsobu vynaložení finančních prostředků vyčleněných na prevenci kriminality v rozpočtové kapitole Ministerstvo vnitra,

b) vyčleňovat každoročně v rozpočtové kapitole Ministerstvo vnitra mimo prostředků určených na resortní program prevence kriminality (viz. úkol II.3.) rovněž prostředky na systém prevence kriminality tak, aby v celkovém objemu dosáhly v letech 2012 až 2015 výše minimálně 225 mil. Kč,

c) předložit vládě na základě vyhodnocení předkládané Strategie další Strategii prevence kriminality, a to do 30. listopadu 2015;

III. doporučuje všem hejtmanům i primátorům a starostům měst seznámit se s obsahem Strategie, respektovat její obsah a učinit kroky k zajištění realizace systému prevence kriminality na krajské a lokální úrovni, který je popsán v části III. Strategie.

Provedou:

ministr vnitra a předseda Republikového výboru,
členové Republikového výboru a
ministři práce a sociálních věcí, spravedlnosti,
zdravotnictví, obrany,
školsství, mládeže a tělovýchovy

Předseda vlády
RNDr. Petr Nečas

Na vědomí:

hejtmani
primátor hlavního města Prahy
primátoři statutárních měst
starostové obcí s rozšířenou působností

II.

PŘEDKLÁDACÍ ZPRÁVA

Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2012 až 2015 je předkládána na základě usnesení vlády ze dne 13. dubna 2011 č. 261 ke „Zprávě o plnění úkolů vyplývajících ze Strategie prevence kriminality na léta 2008 až 2011 za rok 2010“.

Strategii prevence kriminality v České republice na léta 2012 až 2015 (dále jen Strategie) předkládá ministr vnitra a předseda Republikového výboru pro prevenci kriminality¹. Materiál byl zpracován z podkladů resortů zastoupených ve výboru, prošel vnitroresortním připomínkovým řízením a mimořádně širokým připomínkovým řízením, jehož se zúčastnily i kraje a města.

Předložený materiál navazuje na předcházející střednědobé strategie, které byly vládou průběžně projednávány a schvalovány od roku 1996.

Důraz vlády ČR na oblast zvyšování bezpečí občanů a prevenci kriminality je možné nalézt na několika místech Programového prohlášení vlády, např. je v něm výslovně uvedeno, že vláda se zavazuje zlepšit systém péče o ohrožené děti, v práci Policie ČR se soustředí na pomoc slušným občanům a obětem trestné činnosti, zaměří se na aktuální problémy společnosti, např. kybernetické hrozby, terorismus a obchodování s lidmi, boj proti kriminalitě, extremismus, drogovou kriminalitu, kriminalitu nezletilých a kriminalitu páchanou na dětech a ženách a zaměří se na koordinaci odpovědných orgánů a včasné poskytování informací o rizikových stavech.

Strategie navazuje na poznatky plynoucí z průběžného hodnocení předchozí strategie, **určuje cíle, principy a priority nové vládní politiky** v oblasti prevence kriminality a definuje obsah systému prevence kriminality v rámci České republiky na úrovni státu, krajů a obcí. Principy a priority jsou opřeny o statistické trendy trestné činnosti a bezpečnostní analýzy, závěry a doporučení mezinárodních, resortních a odborných institucí a orgánů.

Shrnutí materiálu:

Strategie shrnuje zkušenosti praxe prevence kriminality v České republice tak, jak byla prováděna od roku 1993. Reflektuje všechny obecné zahraniční poznatky k prevenci kriminality a dává je do souladu s národní praxí. Stanovuje pro další období jasná východiska, konkrétní cíle a priority, které jsou postavené na definovaných principech.

Ambicí materiálu je zejména dokončení stabilizace dosažených výsledků v oblasti prevence kriminality, nastavení standardních nástrojů a postupů v prevenci kriminality, zajištění dostatečných finančních prostředků na praktický výkon prevence kriminality v obcích a krajích a dosažení cílového stavu v prevenci kriminality.

Výsledky kvalitní realizace předkládané Strategie bude zejména snížení výskytu kriminálního chování a rizikových faktorů, zvýšení bezpečí na veřejných místech, stabilní finanční podpora efektivních aktivit a projektů prevence kriminality

¹ Republikový výbor pro prevenci kriminality byl založen usnesením vlády č. 617/1993. Kromě Ministerstva vnitra jsou jeho dalšími členy Ministerstvo dopravy, Ministerstvo financí, Ministerstvo obrany, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo spravedlnosti, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo zdravotnictví, Nejvyšší státní zastupitelství, Policejní prezidium, Generální ředitelství cel, Generální ředitelství vězeňské služby, Institut pro kriminologii a sociální prevenci, Správa služeb zaměstnanosti Ministerstva práce a sociálních věcí, Rada vlády ČR pro záležitosti romské komunity, Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky, Probační a mediační služba.

a stabilizovaný a efektivní systém prevence kriminality, který je obvyklý v rozvinutých demokraciích.

Nadále zůstane třístupňová organizace prevence kriminality – stát (resorty) – kraje – obce. Na všech úrovních bude prosazován analyticko-koncepční přístup k řešení problémů, proaktivní a komplexní řešení problémů, spolupráce a výměna informací a maximální efektivita přijímaných opatření. Významně musí být posílena preventivní role Policie ČR, respektive bude nezbytné definovat zásady a podobu efektivní prevence kriminality tak, aby byla integrální součástí práce Policie ČR.

Priority Strategie jsou zaměřeny tak, aby napomáhaly plnění cílů a zejména obcím poskytly vodítko k realizaci cílů Strategie na lokální úrovni. Je navrhováno vytvoření stálých Pracovních skupin prevence kriminality na úrovni krajů, která by vytvářela odbornou, koordinační a koncepční platformu složenou z manažerů prevence kriminality, preventistů Policie ČR, zástupců Probační a mediační služby ČR, protidrogových koordinátorů, národnostních poradců, romských koordinátorů, metodiků sociální prevence, krajských školních koordinátorů prevence atp.

Prioritami v oblasti sociální prevence je problematika ohrožených dětí a jejich rodin, problematika recidivistů. Zvláštní pozornost bude věnována obětem trestných činů. V rámci trestné činnosti bude pozornost věnována tzv. tradiční kriminalitě – majetkové, násilné a mravnostní. Nově bude napřena pozornost na prevenci kriminality ve virtuální komunikaci, a to zejména ve vztahu k dětem a mladistvým a na problematiku předlužování a s tím souvisejících rizik.

Materiál se skládá z šesti částí: Návrh usnesení (I), Předkládací zpráva (II), Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2012 až 2015 (III), Úkoly na léta 2012 až 2015 (IV), Výsledky připomínkového řízení (V) a Přílohy (VI). Na základě Jednacího řádu vlády České republiky byla Strategie zaslána dne 9. listopadu 2011 do meziresortního připomínkového řízení všem povinným připomínkovým místům se lhůtou sdělení stanoviska do 24. listopadu 2011. Výsledky připomínkového řízení jsou obsaženy v části V. Materiál je předkládán bez výhrad. Strategie byla projednána Republikovým výborem pro prevenci kriminality a doporučena k předložení vládě České republiky. Materiál nemá negativní dopad na problematiku rovnosti mužů a žen a na podnikatelské prostředí.

III.

Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2012 až 2015

**„Je lépe zločinu předcházet než
jej trestat!“**

Cesare Beccaria (1738 – 1794),
O zločinech a trestech

**PREVENČE
SE MUSÍ VYPLATIT**

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

OBSAH

1. Úvod

2. Vize cílového stavu prevence kriminality v ČR

3. Principy, priority a cíle

3.1 Principy

3.2 Strategické cíle a priority

4. Resorty a subjekty zapojené do realizace Strategie

Systém prevence kriminality

4.1 Resort vnitra

4.1.1 Ministerstvo vnitra

4.1.2 Policie ČR

4.2 Ministerstvo práce a sociálních věcí

4.3 Resort spravedlnosti

4.3.1 Ministerstvo spravedlnosti

4.3.2 Probační a mediační služba ČR

4.3.3 Nejvyšší státní zastupitelství

4.3.4 Institut pro kriminologii a sociální prevenci

4.3.5 Vězeňská služba ČR

4.4 Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

4.5. Ministerstvo zdravotnictví

4.6. Ministerstvo pro místní rozvoj

4.7 Ministerstvo obrany

4.8. Úřad vlády

4.8.1 Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky

4.8.2 Rada vlády pro záležitosti romské menšiny

4.8.3 Zmocněnkyně vlády pro lidská práva a vrchní ředitelka Sekce pro lidská práva

4.8.3.1 Odbor pro sociální začleňování v romských lokalitách

4.9 Vyšší územně správní celky

4.10 Obce

5. Metody a nástroje k dosažení cílů Strategie

5.1 Koordinační a podpůrná role krajů

5.2 Praktický výkon na úrovni měst a obcí

5.3 Analytická a koncepční činnost a mapy kriminality

5.3.1 Analytická činnost

5.3.2 Mapy kriminality

5.4 Efektivita preventivních opatření, aktivit a projektů

5.5 Vzdělávání

5.6 Nástroj sociální prevence

5.7 Nástroj situační prevence

5.8 Prevence kriminality v komunitách jako komplexní systém opatření

5.8.1 Program prevence kriminality a extremismu – Úsvit

5.9 Specifické projekty

5.9.1 Systém včasné intervence

5.9.2 Národní koordinační mechanismus pátrání po pohřešovaných dětech

5.9.3 Prevence rizik souvisejících s virtuální komunikací

5.9.4 Speciální výslechové místnosti

5.9.5 Prevence domácího násilí

5.9.6 Prevence obchodování s lidmi

5.9.7 Prevence předluženosti jako kriminogenního faktoru

5.10 Osvěta a informace

5.10.1 Internetový portál www.prevencekriminality.cz

5.10.2 Zpravodaj „Prevence do každé rodiny“

5.11 Výzkum

5.12 Mezinárodní spolupráce

5.13 Dotační podpora aktivit, programů a projektů prevence kriminality

6. Shrnutí

III.

STRATEGIE PREVENCE KRIMINALITY ČESKÉ REPUBLIKY NA LÉTA 2012 AŽ 2015

1. ÚVOD

Od počátku osmdesátých let se v demokratických zemích preventivní politika fakticky stala rovnocennou součástí kriminální politiky, která se od té doby snaží v oblasti přístupu ke kriminalitě dosáhnout vyváženosti prevence a represe. Prevence kriminality v ČR, jako systematicky a systémově pojatá činnost na úrovni vlády, začala fungovat po roce 1993.

První strategie prevence kriminality byla zpracována ministrem vnitra v roce 1996, a to jako čtyřletý strategický dokument. Do současné doby vlády ČR schválily k realizaci několik dalších strategií, které postupně obsáhly celou škálu opatření, aktivit a přístupů v oblasti prevence kriminality. Zejména v období od roku 1996 do roku 2004 se formovaly také další oblasti a subjekty, které s prevencí kriminality úzce souvisejí (vznikla např. Probační a mediační služba ČR, byly přijaty nové zákony související s problematikou prevence kriminality).

Předkládaný dokument těží ze závěrů a výsledků předcházejících strategií prevence kriminality, z nabytých praktických zkušeností, mezinárodních poznatků a z výzkumů v oblasti prevence kriminality. Staví na koordinované systémové spolupráci institucí a subjektů na všech úrovních veřejné správy a občanského života. Respektuje mezinárodní doporučení a v souladu s poznatky a zkušenostmi ověřenými na národní úrovni se jimi řídí¹.

Strategie plní cíle stanovené v Programovém prohlášení vlády ČR („Vláda bude věnovat pozornost boji proti kriminalitě, zejména extremismu, drogové kriminalitě, kriminalitě nezletilých a kriminalitě páchané na dětech a ženách, se zaměřením na koordinaci odpovědných orgánů a včasné poskytování informací o rizikových stavech“).

Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2012 až 2015 (dále jen „Strategie“) formuluje vizi cílového stavu v prevenci kriminality. Po 16 letech praktického výkonu, teoretických studií a ověřování, zkoušení různých metod, přístupů, zvnitřnění prevence kriminality v činnostech jednotlivých institucí, ale i v myšlení pracovníků a veřejnosti, se jeví takový postup jako efektivní. Lze říci, že dále formulovaná vize je esencí vyhodnocení dopadů všech předchozích strategií prevence kriminality. V návaznosti na uvedenou vizi stanovuje dále Strategie základní principy, na kterých bude prevence

¹ Vláda ČR při formování a realizaci politiky prevence kriminality respektuje dlouhodobě mezinárodní doporučení, zejména ze strany OSN. Zkušenosti nabyté realizací opatření prevence kriminality od roku 1996 jednoznačně potvrdily závěry a doporučení OSN pro oblast prevence kriminality a trestní justice, která je jednou z důležitých agend OSN¹.

Strategie formuluje následující východiska pro její realizaci, která jsou v souladu s dosaženými závěry 12. kongresu OSN o prevenci kriminality a trestní justici (Salvador, duben 2010) a odpovídají i zkušenostem a poznatkům z dosavadní realizace prevence kriminality v ČR:

- (a) Vedoucí role státu na všech úrovních za účelem vytvoření a udržení institucionálního rámce prevence kriminality;
- (b) Integrace prevence kriminality mezi strategie socio-ekonomického rozvoje;
- (c) Spolupráce mezi vládními institucemi, občanskou společností a obchodním sektorem;
- (d) Udržitelnost a odpovědnost, to jest odpovídající dlouhodobé financování tvorby, udržování a evaluace programů, a naprostá průhlednost využívání finančních prostředků;
- (e) Postup založený na znalostech; jako základ pro každou strategii prevence kriminality slouží multidisciplinární soubor poznatků o problémech v oblasti kriminality, jejich příčinách a osvědčené praxi;
- (f) Úcta k lidským právům a vládě práva a podpora kultury zákonitosti;
- (g) Pozornost věnovaná vazbám mezi kriminalitou na místní úrovni a nadnárodním organizovaným zločinem;
- (h) Diferenciace strategií pro zvláštní skupiny, zejména pro chlapce a dívky, muže a ženy a zranitelné členy společnosti.

kriminality postavena, navrhuje priority, kterým se bude zejména věnovat pozornost a stanovuje cíle, kterých je žádoucí dosáhnout.

Předkládaná Strategie chce svými dopady postihnout především kriminalitu obecnou, která ohrožuje a obtěžuje občany a nezřídka ovlivňuje jejich názory na schopnost státu čelit kriminalitě a zajistit jejich bezpečí. Nezabývá se oblastí kriminality hospodářské.

Strategie také neřeší oblasti organizovaného zločinu, i když se jej místy dotýká (např. program podpory pomoci obětem obchodování s lidmi, korupce, terorismus, organizovaná drogová problematika nebo nelegální migrace), a neřeší specifické bezpečnostní problémy, které jsou obsahem jiných koncepčních či strategických materiálů týkajících se např. bezpečnosti silničního provozu či sociální práce v sociálně vyloučených lokalitách.

Strategie zahrnuje pouze aktivity resortů zastoupených v Republikovém výboru pro prevenci kriminality (dále jen „Republikový výbor“) a zabývá se nejen kriminalitou jako takovou, ale i jevy, které lze charakterizovat jako kriminogenní, které zvyšují riziko výskytu kriminálního chování.

S ohledem na předmět materiálu – prevence kriminality - je dominantním resortem odpovědným za koordinaci politiky státu v uvedené oblasti Ministerstvo vnitra. Další resorty – členové Republikového výboru – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo spravedlnosti a částečně Ministerstvo zdravotnictví plní úkoly související se sociální oblastí, s problematikou zaměstnávání, vzdělávání a institucionální péče o děti a mladistvé a programy Probační a mediační služby ČR. Podrobněji své strategie či programy v oblasti prevence zpracovávají jednotlivá ministerstva (konkrétně ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, zdravotnictví, obrany, spravedlnosti, vnitra) v samostatných vnitroresortních materiálech.

Definice:

Prevence kriminality zahrnuje veškerá opatření ke snižování rizika výskytu trestných činů, jakož i jejich škodlivých důsledků pro jednotlivce a společnost, včetně strachu z kriminality. Prevence kriminality se snaží působit na různorodé příčiny kriminality. Prosazování práva a trestní sankce jsou v této souvislosti ponechávány stranou, navzdory jejich potenciálně preventivním účinkům².

2. Vize cílového stavu prevence kriminality v ČR

Vize stavu prevence kriminality v České republice definuje tuto oblast tak, jak má vypadat a působit v dlouhodobém horizontu 10 let. Část vize bude naplňována prostřednictvím realizace této Strategie, další část prostřednictvím strategií následujících.

Prevence kriminality je standardní součástí práce všech relevantních subjektů. Cílem aktivit prevence kriminality je snižování míry a závažnosti trestné činnosti, jejich příčin a následků a zvyšování pocitu bezpečí občanů.

Základní rámec pro prevenci kriminality je odpovídajícím způsobem legislativně ukotven v právním řádu ČR.

Na strategické (národní, případně mezinárodní) úrovni je prevence kriminality řízena vládou, respektive ministrem vnitra. Vláda přijímá každé 4 roky střednědobou strategii prevence kriminality, která vytyčuje strategické cíle pro další období, reaguje na aktuální trendy a vytváří pro všechny subjekty systému prevence kriminality věcný a finanční rámec na následující období. Za její přípravu a realizaci odpovídá ministr vnitra.

Ministerstvo vnitra koordinuje prevenci kriminality napříč resorty, Policií ČR a dalšími subjekty, a to jak přímo, tak prostřednictvím Republikového výboru.

² 12. Kongres OSN o prevenci kriminality a trestní justici, Salvador, Brazílie, 12. – 19. dubna 2010

Těžiště práce v oblasti prevence kriminality se odehrává v obcích, na základních útvarech a územních odborech Policie ČR a jim odpovídajících úrovních ostatních institucí a subjektů veřejné správy (včetně justice). Obce vykonávají prevenci kriminality jako součást svých kompetencí, a to v úzké spolupráci s občanskou společností, policií a institucemi veřejné správy. Do tohoto procesu je v odpovídající míře zapojen i komerční a soukromý sektor. Vyšší správní úřady a vyšší samosprávné celky mají v prevenci kriminality jim odpovídající koordinační a podpůrnou roli.

Ministerstvo vnitra, Policie ČR, vyšší samosprávné celky, obce a další dotčené instituce veřejné správy mají pro výkon a zajištění prevence kriminality v odpovídajícím rozsahu vytvořeny personální a institucionální kapacity, včetně odpovídajícího finančního zajištění a legislativního prostředí.

Prevence kriminality je z národní úrovně podporována odpovídajícím dotačním systémem. Jeho správu provádí Ministerstvo vnitra, respektive Republikový výbor, vláda ČR uvolňuje každoročně potřebné finanční prostředky, které současně odpovídají možnostem státního rozpočtu.

Všechna dotčená ministerstva, případně další subjekty, odpovídajícím způsobem finančně a personálně zajišťují specifické oblasti, činnosti a programy, které s prevencí kriminality souvisejí – Probační a mediační služba ČR, Ministerstvo práce a sociálních věcí - služby sociální prevence a sociálně-právní ochrana dětí, Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky - drogy, Ministerstvo spravedlnosti - vězeňství.

Všechny aktivity a projekty prevence kriminality jsou posuzovány z hlediska jejich dopadů na kriminalitu.

Česká republika je aktivně zapojena do spolupráce v oblasti prevence kriminality na mezinárodní úrovni, a to zejména v rámci EU a OSN. Vláda ČR, respektive Ministerstvo vnitra, aktivně pracuje také v přeshraniční spolupráci se všemi zeměmi, se kterými má ČR společnou hranici, a to jak bilaterálně, tak multilaterálně.

3. Principy, cíle a priority

3.1 PRINCIPY

V souladu s vizí cílového stavu v prevenci kriminality Strategie bude tato založena na následujících principech³.

Účinná prevence kriminality je základním faktorem při podpoře udržitelného rozvoje. Snižování kriminality a zvyšování bezpečí zlepšuje podmínky pro podnikání a zaměstnanost a umožňuje směřování zdrojů do oblastí socio-ekonomického rozvoje namísto kontroly kriminality. Z etického, finančního ani praktického hlediska není žádoucí ani realizovatelné reagovat na trestnou činnost pouze odstrašováním a justičními prostředky. Zejména programy sociální prevence podporují sociální začleňování okrajových skupin či usnadňují jejich reintegraci. Některé programy pomáhají obětem či jiným zranitelným skupinám, což je dalším aspektem sociálního začleňování. Dobře míněné programy ovšem nestačí. Jejich dopady a využívání prostředků musejí být podrobeny hodnocení – evaluaci. Je nutná dobrá praxe založená na konkrétních poznatcích a ověřených postupech.

Prevence kriminality není záležitostí spadající pouze do oblasti prosazování práva a trestní justice. Není jen úkolem pouze policie a systému trestní justice: každá politika ovlivňující kvalitu života občanů, zejména rodin, dětí a mladých lidí, zpravidla má na prevenci kriminality vliv. Vzhledem k tomu, že trestná činnost se rodí z více různých faktorů,

³ Principy formuloval 12. Kongres OSN o prevenci kriminality a trestní justici, který proběhl v Salvadoru, Brazílie, ve dnech 12. – 19. dubna 2010, jako doporučení vládám jednotlivých zemí. Každý z uvedených principů je v praxi prevence kriminality v ČR považován za zásadní.

je nezbytný koordinovaný a víceoborový přístup, v němž mají významnou roli státní orgány na všech úrovních.

Efektivní strategie prevence kriminality vyžaduje základní data, dobrou analytickou činnost a kvalitní plánování, realizaci a hodnocení. Pro zajištění kompetentních pracovníků a preventivních postupů vhodných pro specifické podmínky ČR **považuje vláda za nezbytné vzdělávání a budování kapacit na národní i místní úrovni.**

Prevence kriminality bývá zpravidla dlouhodobá činnost, nejsou-li finanční prostředky zajištěny na dostatečné období, mohou být utraceny bez užitku. **Dlouhodobé financování musí být doprovázeno zodpovědnou evidencí využívání finančních prostředků, včetně hodnocení výsledků a dopadů.**

Dobře naplánované strategie prevence kriminality snižují kriminalitu a tím i viktimizaci, podporují bezpečnost ve společnosti a zlepšují kvalitu života občanů. Účinná prevence kriminality vytváří dlouhodobý přínos snižováním nákladů souvisejících s oběťmi a systémem trestní justice.

Preventivní strategie se musejí zaměřovat na kauzální faktory dělené na sociální, komunitní a situační prevenci kriminality. Všechny tři přístupy jsou součástí arzenálu opatření prevence kriminality, z něhož může být vytvořena celková strategie, a nabízejí celou škálu krátkodobých i dlouhodobých forem reakce na problémy s kriminalitou.

V rámci prevence kriminality mají nezaměnitelnou roli dobře cílená sociální opatření. Sociální prevence povzbuzuje prosociální chování prostřednictvím opatření z oblasti sociální, ekonomické, zdravotní, trhu práce a vzdělávání, se zvláštním důrazem na děti a mládež, a zaměřuje se na rizikové a ochranné faktory spojené s trestnou činností a viktimizací. Jejím úkolem je rovněž působení na rizikové faktory, které přispívají k výskytu kriminálního chování.

Komunitní prevence usiluje o změnu podmínek v obydlených oblastech, kde lidem hrozí vysoké riziko, že se zapojí do trestné činnosti nebo se stanou její oběťmi, a to např. z důvodu rozsáhlé deprivace nebo nedostatku soudržnosti v komunitě nebo kombinace jiných ekonomických a sociálních problémů.

Situační prevence kriminality má za cíl snižování příležitostí a podnětů k páčání trestné činnosti, maximalizaci rizika dopadení a minimalizaci prospěchu z trestné činnosti, například environmentálním designem veřejných prostor či obytných komplexů nebo poskytováním poradenství obětem. Tyto techniky jsou namířeny vůči konkrétním formám kriminality a jsou založeny na předpokladu, že pachatelé činí v dané situaci racionální rozhodnutí ohledně potenciálního rizika a prospěchu v souvislosti s porušením zákona.

Vláda bude iniciovat a usnadňovat činnost v oblasti sociální a situační prevence kriminality. Místní samospráva musí vytvářet a upravovat programy s ohledem na místní podmínky, neboť ke kriminalitě dochází na úrovni obcí a čtvrtí a mnohé příčiny lze řešit pouze lokálně.

Státní správa bude na všech úrovních vytvářet a udržovat podmínky, v nichž mohou vládní instituce a občanská společnost plnit svou roli při předcházení trestné činnosti. To zahrnuje **vytváření strategií, jejich implementaci a vyhodnocování.** Za tím účelem je žádoucí **vytvářet a podporovat partnerství s relevantními sektory ve společnosti**, jakož i **začlenit prevenci jako trvalou součást do státních struktur kontroly kriminality a podpory rozvoje společnosti.** Mezi takové politiky patří ty, které se týkají zaměstnávání, vzdělávání, zdravotnictví, bydlení a městské výstavby, a to s ohledem na rozmanité příčiny kriminality a na odbornosti, jichž je zapotřebí k jejich řešení. Mezi uvedené příčiny patří sociální marginalizace a vyloučení. **Účast obcí a občanské společnosti je pro prevenci kriminality zásadní, zejména při identifikaci priorit, při zavádění a vyhodnocování programů a při identifikaci zdrojů.**

Cíle Strategie vycházejí ze závěrů vyhodnocení Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2008 – 2011 a z aktuálních potřeb, vytyčují priority, které zajistí jejich splnění. Navazují na dosavadní činnosti a zaměřují úsilí do aktivit a oblastí, které v závěrech vyhodnocení byly identifikovány jako potřebné, nedostatečné či chybějící.

3.2. STRATEGICKÉ CÍLE A PRIORITY

1. Snižování míry a závažnosti trestné činnosti a zvyšování pocitu bezpečí občanů.
2. Snížení výskytu delikventní činnosti u cílových skupin definovaných ve Strategii, nebo jejich ochrana.
3. Efektivní a koordinovaný systém prevence kriminality⁴.
4. Komplexní přístup v komunitách postavený na spolupráci obce, Policie ČR a dalších subjektů .

Priority stanovené Strategií konkretizují strategické cíle a směřují k jejich lepšímu splnění:

- **Snižování rizik a výskytu protiprávní činnosti na úrovni obcí a regionů**, včetně oslabování rizikových faktorů, které přispívají k výskytu protiprávního jednání
- **Integrace efektivní prevence kriminality do výkonu práce v Policii ČR**, zejména na základních útvarech
- **Podpora národních specifických projektů a programů**
- **Vytvoření efektivního a stálého systému sběru, analytického zpracování, předávání a poskytování informací** v oblasti prevence kriminality na a mezi všemi úrovněmi subjektů prevence kriminality

⁴ Zejména funkční institucionalizace, hierarchizace a způsob legislativní úpravy prevence kriminality, analytická činnost, podpora efektivních projektů na úrovni obcí, vyhodnocování efektivity dopadů projektů, aktivit a programů, medializace politiky v oblasti prevence kriminality (internetový portál, efektivní systém šíření informací).

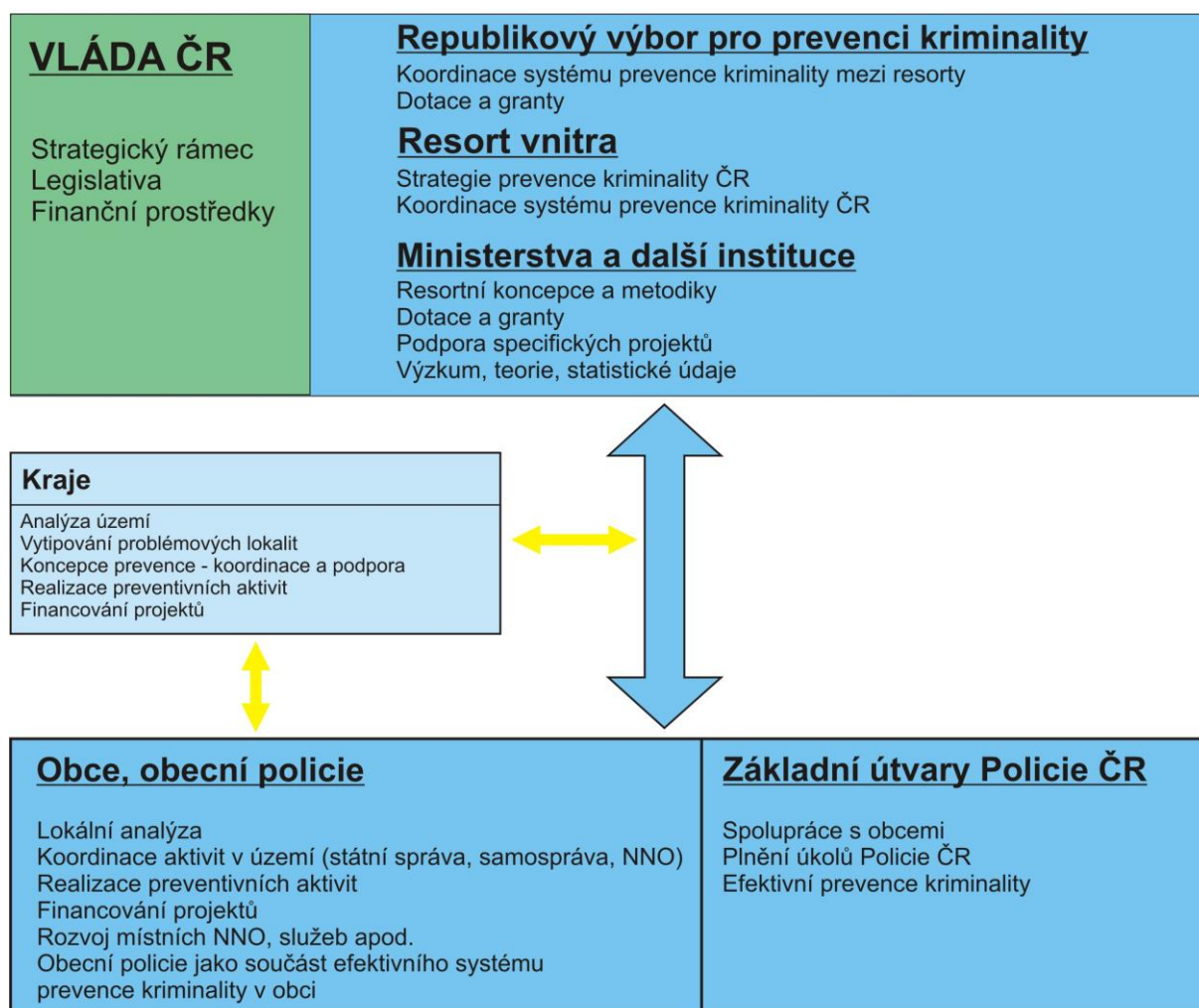
4. Resorty a subjekty zapojené do realizace Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2012 až 2015 – rozdělení kompetencí při plnění cílů

Základem úspěšné strategie bude efektivní systém prevence kriminality na úrovni vlády ČR, respektive resortů, a jeho koordinace Republikovým výborem (včetně metodické podpory), za účasti krajů a obcí.

Systém prevence kriminality v České republice v letech 2012 až 2015 bude mít 3 úrovně:

1. republiková a resortní – koordinační roli plní meziresortní orgán Republikový výbor,
2. krajská – krajské úřady,
3. lokální – samosprávy měst a obcí zatížených vysokou mírou kriminálně rizikových jevů.

SYSTÉM PREVENCE KRIMINALITY V ČR

Republikový výbor pro prevenci kriminality

Republikový výbor jako meziposkytovatelský orgán zřízený v roce 1993 usnesením vlády č. 617 při Ministerstvu vnitra odpovídá za vytváření preventivní politiky vlády ČR. Předsedou je ministr vnitra a výkonným místopředsedou jeho první náměstek, do jehož gesce spadá oblast veřejného pořádku a bezpečnosti. Úkoly související s činností sekretariátu Republikového výboru plní odbor prevence kriminality Ministerstva vnitra. Členy výboru jsou Ministerstvo vnitra, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo spravedlnosti, Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo obrany, Ministerstvo financí, Rada vlády ČR pro záležitosti romské menšiny, Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky, Policejní prezidium ČR, Probační a mediační služba ČR, Nejvyšší státní zastupitelství, Generální ředitelství vězeňské služby, Institut pro kriminologii a sociální prevenci, Soudcovská unie ČR.

Úloha Republikového výboru je iniciační a informační, plní koordinační roli vůči aktivitám na všech úrovních státní i veřejné správy a schvaluje dotace na preventivní projekty realizované na republikové, krajské a místní úrovni. Nese gesci za zpracovávání materiálů pro jednání vlády a Parlamentu České republiky z oblasti prevence kriminality a uskutečňování mezinárodních kontaktů včetně kontaktu České republiky s Komisí OSN pro prevenci kriminality a trestní soudnictví a členství České republiky v komisích a orgánech Evropské unie.

V návaznosti na vládní strategii prevence kriminality vytvářejí některá ministerstva zastoupená v Republikovém výboru **resortní strategie prevence kriminality** a kriminogenních jevů a zajišťují jejich realizaci v rámci podřízených složek dle své gesce také regionálně na území krajů a obcí. Na primární, sekundární a terciární úrovni se resorty zaměřují především na zkvalitňování oblasti rodinné politiky, vzdělávání, problematiky týkající se dětí a mládeže, rozvoje služeb sociální prevence, nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti, prevence závislosti, problematiku národnostních a etnických menšin, osob sociálně vyloučených, osob již odsouzených nebo jimž odsouzení hrozí. Ministerstvo vnitra jako jediný ústřední správní úřad akcentuje v oblasti prevence kriminality problematiku situační prevence. Ministerstva, poradní orgány vlády a další členové Republikového výboru vytvářejí a zajišťují resortní a tematicky specifické projekty prevence kriminality, které vycházejí z jejich věcné působnosti, obohacují jejich běžné činnosti o nové prvky a přístupy a ovlivňují tvorbu příslušné legislativy. Spolupracují s dalšími resorty a vytvářejí vlastní dotační politiku v oblasti prevence kriminality a prevence kriminálně rizikových jevů a zajišťují vzdělávání příslušných pracovníků v rámci ČR.

4.1 Resort vnitra

4.1.1 Ministerstvo vnitra

Ministerstvo vnitra odpovídá za fungování a rozvoj systému prevence kriminality na republikové, krajské a lokální úrovni a zpracování národní strategie prevence kriminality. Zpracovává základní analýzy a bezpečnostní auditů pro oblast prevence kriminality a na základě jejich výsledků navrhuje komplexní řešení bezpečnostních problémů. Vytváří specifické projekty v oblasti prevence kriminality, odpovídá za mediální politiku v oblasti prevence kriminality a plnění závazků v rámci mezinárodní spolupráce. Dále zajišťuje konzultační činnost, vytváří metodiku činnosti manažerů prevence kriminality a zajišťuje jejich vzdělávání.

Při plnění cílů Strategie se Ministerstvo vnitra zaměří zejména na:

- Snížování míry a závažnosti trestné činnosti a zvyšování pocitu bezpečí občanů.
- Snížení výskytu delikventní činnosti u cílových skupin definovaných ve Strategii, nebo jejich ochrana.
- Efektivní a koordinovaný systém prevence kriminality .

- Komplexní přístup v komunitách postavený na spolupráci obce, Policie ČR a dalších subjektů
- Vytvoření efektivního a stálého systému sběru, předávání a poskytování informací v oblasti prevence kriminality na a mezi všemi úrovněmi subjektů prevence kriminality

4.1.2 Policie ČR

Role Policie ČR je dána zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii ČR ve znění pozdějších předpisů. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony.

Role Policie ČR je také v oblasti analýz bezpečnostní situace. Kromě průběžného analyzování bezpečnostní situace po jednotlivých územních celcích se Policie ČR nově zaměří též na metodu práce spočívající v identifikaci konkrétních vybraných chronických bezpečnostních problémů v každé lokalitě, jejich analýzu a navrhování způsobů jejich řešení.

Nástrojem k tomuto budou jednoduché ad hoc bezpečnostní analýzy zpracovávané policií za účelem nalezení způsobu, jak daný konkrétní bezpečnostní problém řešit. Na základě těchto ad hoc analýz pak bude policie přijímat potřebná opatření k jejich řešení sama nebo iniciovat řešení problému v dané lokalitě příslušnými orgány veřejné správy.

Policie ČR bude samozřejmě nad rámec toho pokračovat v další spolupráci s obcemi a obecními policiemi, a to pravidelnou komunikací, společným plánováním nasazení sil a prostředků, sdílením informací a případných analytických výstupů, společným řešením identifikovaných místních bezpečnostních problémů a vzájemnou podporou a spoluprací.

Pokud jde o činnost policejních preventistů, ta se do budoucna namísto současných osvětových a vzdělávacích aktivit výrazně zaměří zejména na podporu plnění klasických základních policejních činností i nových úkolů v oblasti bezpečnostních analýz, přičemž činnost informační, propagační a osvětová zůstane v odpovědnosti tiskových mluvčích.

K naplnění výše uvedených cílů zpracuje Policie ČR ve spolupráci s Ministerstvem vnitra koncepci prevence kriminality Policie ČR jako součást širší resortní Koncepce prevence kriminality MV a Policie ČR.

Tato koncepce stanoví zejména: způsoby zajištění realizace výše uvedených priorit, včetně toho, jak bude posílena koncentrace na zmíněné základní policejní činnosti, organizační zajištění průběžných i ad hoc analýz bezpečnostní situace a navrhování či iniciace řešení zjištěných bezpečnostních problémů, osoby pověřené poskytováním analytického servisu, osoby, které v rámci Policie ČR budou vyškoleny v uvedených analytických postupech, způsoby spolupráce při získávání bezpečnostně relevantních poznatků s obcemi, obecními policiemi a dalšími příslušnými orgány veřejné správy, způsoby zveřejňování bezpečnostních analýz a jejich poskytování zainteresovaným orgánům veřejné správy a další související témata.

Krajští koordinátoři prevence kriminality Policie ČR se aktivně zapojí do práce dále navrhovaných **Pracovních skupin prevence kriminality při krajských úřadech**. Spolu s ostatními pracovníky působícími v oblasti prevence kriminality na krajské úrovni budou koordinovat a metodicky řídit prevenci kriminality ve svém kraji.

Policie ČR bude pokračovat⁵ v další spolupráci s obcemi a jimi založenou obecní policií především při společném plánování nasazení sil a prostředků, a spoluprací v duchu community policing a v podobě detailnější úpravy spolupráce, včetně zvýšení závaznosti a vymahatelnosti dohodnutých pravidel zakotvených v postupně uzavíraných koordinačních dohodách mezi samosprávou a Policií ČR dle § 16 zákona o Policii ČR.

⁵ Srovnej: Analýza možného zefektivnění systému ochrany veřejného pořádku a bezpečnosti na místní úrovni a vzájemného vztahu Policie ČR a místní samosprávy. Ministerstvo vnitra 2011, přijato usnesením vlády č. 533/2011.

V následujícím období se policie zaměří jako součást systému prevence kriminality na klasické základní policejní činnosti, které mají významný dopad na snižování nápadu a závažnosti kriminality, kterými jsou:

1. hlídková služba,
2. obchůzková služba,
3. získávání poznatků o bezpečnostní situaci a jejich předávání příslušným útvarům policie a příslušným orgánům veřejné správy, a to především na základních útvarech policie.

Nově se policie zaměří také na:

4. průběžné analyzování bezpečnostní situace po jednotlivých územních celcích
5. navrhování, popř. organizování (především situačních) preventivních opatření ke snížení výskytu trestných činů a dalších bezpečnostních problémů.

4.2 Ministerstvo práce a sociálních věcí

V kompetenci Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) jsou sociální služby, sociální dávky, rodinná politika, sociální pojištění (důchody, nemocenské dávky) problematika zaměstnanosti (trh práce, podpora zaměstnanosti, zahraniční zaměstnanost apod.), pracovněprávní vztahy, bezpečnost a ochrana zdraví při práci, rovnost žen a mužů, migrace a integrace cizinců, oblast čerpání finanční pomoci z Evropského sociálního fondu (dále jen „ESF“) aj.

Oblasti zejména související s plněním cílů Strategie:

- sociální služby (zejména služby sociální prevence) včetně národního systému dotací a metodické podpory krajských úřadů
- sociálně-právní ochrana dětí a náhradní rodinná péče
- politika zaměstnanosti, efektivní nástroje podpory zaměstnanosti
- sociální dávky (státní sociální podpora, hmotná nouze)

Při plnění cílů Strategie se zaměří zejména na:

- Oslabování rizikových faktorů, které přispívají k výskytu delikventního jednání

4.3 Resort spravedlnosti

4.3.1 Ministerstvo spravedlnosti

Ministerstvo spravedlnosti je ústředním orgánem státní správy pro soudy a státní zastupitelství, pro vězeňství; je mu podřízena Vězeňská služba České republiky. Ministerstvo spravedlnosti je ústředním orgánem státní správy pro probaci a mediaci.

Ministerstvo spravedlnosti zastupuje Českou republiku při vyřizování stížností na porušení Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a jejích Protokolů a Mezinárodního paktu o občanských a politických právech a koordinuje provádění rozhodnutí příslušných mezinárodních orgánů.

Při plnění cílů Strategie se zaměří zejména na:

- Oslabování rizikových faktorů, které přispívají k výskytu delikventního jednání

4.3.2 Probační a mediační služba ČR

Probační a mediační služba ČR (dále jen „PMS“) usiluje o zprostředkování účinného a společensky prospěšného řešení konfliktů spojených s trestnou činností a současně organizuje a zajišťuje efektivní a důstojný výkon alternativních trestů a opatření s důrazem na zájmy poškozených, ochranu komunity a prevenci kriminality.

PMS představuje novou instituci na poli trestní politiky, vychází ze součinnosti dvou profesí – sociální práce a práva, zejména trestního. Vyváženým propojením obou se vytváří nová multidisciplinární profese v systému trestní justice. Činnost PMS ČR je poskytována v souladu s principy restorativní justice. Zvláštní pozornost PMS ČR věnuje práci s oběťmi trestné činnosti, mladistvými pachateli a pachateli násilných trestných činů.

Při plnění cílů Strategie se zaměří zejména na:

- Oslabování rizikových faktorů, které přispívají k výskytu delikventního jednání
- Snížení výskytu delikventní činnosti u cílových skupin definovaných ve Strategii, nebo jejich ochrana.

4.3.3 Nejvyšší státní zastupitelství

Nejvyšší státní zastupitelství vykonává také dohled nad činností vrchních státních zastupitelství, dále je činné při vyřizování podnětů ke stížnostem pro porušení zákona v trestních věcech a při jejich přezkoumávání z vlastní iniciativy. Nejvyšší státní zastupitelství dále vydává výkladová stanoviska, která mají formu doporučení a řeší konkrétní aplikační problémy, s nimiž se státní zastupitelství setkává v praxi, a to jak v oblasti trestní, tak i netrestní.

Státní zastupitelství působí v trestním řízení jako **orgán veřejné žaloby** a orgán dozoru v přípravném řízení trestním, dále **provádí dozor nad místy, kde dochází k omezování osobní svobody** (zejména se jedná o místa, kde je vykonávána vazba, trest odnětí svobody, ochranné léčení, ochranná nebo ústavní výchova). Státní zastupitelství se **podílí na prevenci kriminality a poskytování pomoci obětem trestných činů**.

Při plnění cílů Strategie se zaměří zejména na:

- Oslabování rizikových faktorů, které přispívají k výskytu delikventního jednání
- Snížení výskytu delikventní činnosti u cílových skupin definovaných ve Strategii, nebo jejich ochrana.

4.3.4 Institut pro kriminologii a sociální prevenci

Institut pro kriminologii a sociální prevenci (dále jen „IKSP“) je teoretickým, analytickým a výzkumným pracovištěm mezioborového zaměření. Zřizovatelem a řídicím orgánem IKSP je Ministerstvo spravedlnosti.

Činnost IKSP je zaměřena na vytváření, udržování a aktualizaci poznatkové základny o stavu a vývoji kriminality, sociálně patologických jevů a trestní politiky v ČR, na zpřístupňování aktuálních relevantních empirických i teoretických poznatků ze zahraničí a na rozvoj oboru kriminologie.

Při plnění cílů Strategie se IKSP zaměří zejména na výzkumy v oblasti prevence kriminality a předávání zjištěných poznatků a zkušeností do praxe, a to zejména prostřednictvím Republikového výboru pro prevenci kriminality

4.3.5. Vězeňská služba České republiky

Posláním Vězeňské služby ČR je zajišťovat výkon vazby, výkon trestu odnětí svobody a bezpečnost a pořádek v soudních budovách. Vězeňská služba spravuje a střeží věznice a detenční ústavy. Dále střeží, předvádí a eskortuje vězněné osoby. K dalším úkolům patří výzkum v oboru penologie, jehož výsledky aplikuje v praxi. Důležitou součástí činnosti je rovněž vytváření podmínek pro zaměstnávání, vzdělávání a rekvalifikaci vězňů.

Při plnění cílů Strategie se zaměří zejména na:

- Oslabování rizikových faktorů, které přispívají k výskytu delikventního jednání
- Snížení výskytu delikventní činnosti u cílových skupin definovaných ve Strategii, nebo jejich ochrana.

4.4 Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „MŠMT“) je ústředním orgánem státní správy pro předškolní zařízení, školská zařízení, základní školy, střední školy a vysoké školy, pro vědní politiku, výzkum a vývoj, včetně mezinárodní spolupráce v této oblasti, a pro vědecké hodnosti, pro státní péči o děti, mládež, tělesnou výchovu, sport, turistiku a sportovní reprezentaci státu.

V oblasti prevence odpovídá MŠMT především za následující činnosti:

Koncepci, obsah a koordinaci v oblasti specifické primární prevence rizikového chování u dětí a mládeže v působnosti resortu školství, mládeže a tělovýchovy.

Zpracovávání metodických, koncepčních a dalších materiálů souvisejících s problematikou specifické primární prevence rizikového chování.

Přípravu materiálů legislativní povahy předmětné problematiky.

Průběžné plnění úkolů vyplývajících z vládních usnesení, strategií a koncepcí a z nich vyplývajících akčních plánů jednotlivých resortů.

V oblasti dotační politiky za přípravu, vyhlášení, administraci dotačních programů v oblasti specifické primární prevence rizikového chování, provádění průběžné řídicí kontroly, provádění následné řídicí kontroly, vyhodnocení, kontrolu činnosti dotovaných subjektů, administraci žádostí o úpravu v čerpání položek.

Spolupráci, koordinaci a organizaci pracovních setkání s krajskými školskými koordinátory prevence, metodiky prevence v PPP a pracovníky SVP působícími v oblasti primární prevence rizikového chování.

Při plnění cílů Strategie se zaměří zejména na:

- Oslabování rizikových faktorů, které přispívají k výskytu delikventního jednání

4.5 Ministerstvo zdravotnictví

Ministerstvo zdravotnictví (dále jen „MZ“) je ústředním orgánem státní správy pro zdravotní péči, ochranu veřejného zdraví, zdravotnickou vědeckovýzkumnou činnost, zdravotnická zařízení v přímé řídicí působnosti, zacházení s návykovými látkami, přípravky, prekursory a pomocnými látkami, vyhledávání, ochranu a využívání přírodních léčivých zdrojů, přírodních léčebných lázní a zdrojů přírodních minerálních vod, léčiva a prostředky zdravotnické techniky pro prevenci, diagnostiku a léčení lidí, zdravotní pojištění a zdravotnický informační systém, pro používání biocidních přípravků a uvádění biocidních přípravků a účinných látek na trh.

Ve vztahu k prevenci kriminality bude MZ, které je členem Republikového výboru, spolupracovat zejména v oblastech návykových látek a péče o děti.

Při plnění cílů Strategie se zaměří zejména na:

- Oslabování rizikových faktorů, které přispívají k výskytu delikventního jednání
- Snížení výskytu delikventní činnosti u cílových skupin definovaných ve Strategii, nebo jejich ochrana.

4.6 Ministerstvo pro místní rozvoj

Ministerstvo pro místní rozvoj (dále jen „MMR“) je ústředním orgánem státní správy ve věcech regionální politiky, politiky bydlení, rozvoje domovního a bytového fondu, nájmu bytů a nebytových prostor, územního plánování, stavebního řádu, vyvlastnění, investiční politiky, cestovního ruchu, veřejné dražby, pohřebnictví.

Kromě výkonu výše uvedených kompetencí MMR spravuje finanční prostředky určené k zabezpečování politiky bydlení a regionální politiky státu, koordinuje činnosti ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy při zabezpečování politiky bydlení a regionální politiky státu; plní roli Národního koordinačního orgánu (NOK), který stanovuje jednotný rámec pro řízení a provádění pomoci poskytované ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti v České republice; zabezpečuje činnosti spojené s Kohezní politikou EU v ČR, která je zaměřena na snižování rozdílů mezi úrovní rozvoje různých regionů ČR a na sbližování ekonomické úrovně ČR s EU; zabezpečuje účast ČR v Územní agendě EU, která vytváří strategický a akční rámec územního rozvoje Evropy s vazbou na národní koncepci územního rozvoje; poskytuje informační metodickou pomoc vyšším územním samosprávným celkům, městům, obcím a jejich sdružením a zajišťuje činnosti spojené s procesem zapojování územních samosprávných celků do evropských regionálních struktur.

V souvislosti se Strategií se bude podílet na:

- Oslabování rizikových faktorů, které přispívají k výskytu delikventního jednání, a to zejména prostřednictvím:
 - opatření vyplývajících z Koncepce bydlení v ČR do roku 2020, schválené dne 13.7. 2011 usnesením vlády č. 524
 - naplňování oblasti intervence 5.2 „Zlepšení prostředí v problémových sídlištích Integrovaného operačního programu 2007 – 2013“.

4.7 Ministerstvo obrany

Ministerstvo obrany (dále jen „MO“) je ústředním orgánem státní správy zejména pro zabezpečování obrany České republiky, řízení Armády České republiky a správu vojenských újezdů. V rámci resortu řídí také oblast resortního vojenského školství.

MO bude zabezpečovat aktivity v oblasti prevence kriminality stanovené rozkazem ministra obrany č. 53/2010 a resortní „Koncepcí prevence sociálně nežádoucích jevů na období let 2010 až 2014.“ Připravena bude koncepce prevence na další období a na ni navazující právní normy a předpisy.

Prevence kriminality bude i nadále zařazena mezi hlavní, dlouhodobé úkoly v práci s lidským potenciálem v resortu obrany. Každoročně budou stanovovány priority v oblasti resortní prevence kriminality na následující rok a zabezpečeno bude efektivní využívání finančních prostředků vyčleňovaných z rozpočtu MO na resortní „Program prevence kriminality.“

V souvislosti s optimalizací organizačních struktur MO bude v oblasti prevence kriminality pozornost prioritně zaměřena na stanovené cílové skupiny s vyšší mírou rizikového chování, mezi něž patří zaměstnanci MO, kteří jsou z důvodu služebního nebo pracovního zařazení odloučeni od rodiny, dále vojáci z povolání, kteří jsou vysíláni do zahraničních operací a jejich rodiny, vojáci z povolání ve věku do 35 let, žáci a studenti vojenských škol.

Při plnění cílů Strategie se zaměří v kontextu výše uvedeného zejména na:

- Oslabování rizikových faktorů, které přispívají k výskytu delikventního jednání

4.8 Úřad vlády

4.8.1 Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky

je stálým poradním, iniciačním a koordinačním orgánem vlády České republiky v oblasti protidrogové politiky. Je zřízená podle § 21 odst. 2 zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů. Rada vytváří platformu pro průběžnou komunikaci s ministerstvy, s dalšími články veřejné správy a s dalšími subjekty, které se podílejí na

realizaci protidrogové politiky (včetně nestátních neziskových organizací a odborných společností). Rada předkládá vládě základní dokumenty protidrogové politiky Národní strategie realizace protidrogové politiky na dané období a z Akční plány realizace Národní strategie protidrogové politiky. Dále vládě předkládá návrhy opatření a aktivit protidrogové politiky, koordinuje a vyhodnocuje jejich realizaci a provádí na všech úrovních kontrolu plnění úkolů vyplývajících z národní strategie a akčních plánů.

Rada doporučuje k financování programy protidrogové politiky realizované na centrální a místní úrovni. Rada rovněž garantuje systém zabezpečení kvality programů prevence a snižování rizik užívání drog, léčby a sociálního začleňování uživatelů drog a závislých na drogách. Rada dále koordinuje zapojení ČR do mezinárodních a evropských záležitostí v drogové problematice a v neposlední řadě koordinuje sběr, analýzu a distribuci dat o užívání drog, o jeho dopadech a o realizovaných opatřeních protidrogové politiky.

Při plnění cílů Strategie se zaměří zejména na:

- Oslabování rizikových faktorů, které přispívají k výskytu delikventního jednání
- Snížení výskytu delikventní činnosti u cílových skupin definovaných ve Strategii, nebo jejich ochrana.

4.8.2 Rada vlády pro záležitosti romské menšiny

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny je stálým poradním a iniciačním orgánem vlády pro otázky romské menšiny. Rada systémově napomáhá integraci Romů do společnosti. Zabezpečuje součinnost resortů odpovědných za realizaci dílčích opatření a plnění úkolů, vyplývajících z usnesení vlády a mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána. Soustřeďuje, projednává a předkládá vládě informace, podklady a návrhy pro tvorbu a uplatňování politiky vlády, které se týkají Romů.

Při plnění cílů Strategie se zaměří zejména na:

- Oslabování rizikových faktorů, které přispívají k výskytu delikventního jednání
- Snížení výskytu delikventní činnosti u cílových skupin definovaných ve Strategii, nebo jejich ochrana.

4.8.3 Zmocněnkyně vlády pro lidská práva a vrchní ředitelka Sekce pro lidská práva

Zmocněnkyně spolupracuje a intenzivně komunikuje s orgány veřejné správy (státní správy i samosprávy), nestátními neziskovými organizacemi a odborníky na problematiku ochrany lidských práv a integrace romských komunit do společnosti.

V souvislosti se Strategií bude koordinovat aktivity zejména ve vztahu k lidským právům a integraci romské komunity.

4.8.3.1 Odbor pro sociální začleňování v romských lokalitách

Odbor je nástrojem vlády ČR k zajištění podpory obcím v procesu sociální integrace. Jeho posláním je propojovat subjekty na místní úrovni tak, aby spolupracovaly při sociálním začleňování. Podporuje nadresortní přístup a propojování působení veřejné správy a neziskového sektoru.

V souvislosti se Strategií se bude podílet na aktivitách v oblasti sociálního začleňování na místní úrovni.

4.9 Vyšší územně správní celky

Kraje postupují při organizování preventivní politiky v samostatné působnosti. Při absenci zákonné úpravy prevence kriminality je angažovanost krajů v preventivní politice jejich dobrovolným a nevymahatelným rozhodnutím. Strategie prevence kriminality přijatá vládou

ČR jim k jejich činnosti určuje podmínky, nastavuje pravidla a poskytuje metodickou, koordinační a finanční podporu. Zapojením do krajské úrovně prevence kriminality získávají kraje možnost ovlivnit podobu preventivní politiky na svém území, nastavovat regionální priority, určovat lokální potřebnost realizace preventivních opatření, získávat státní účelovou dotaci pro své záměry a hodnotit programy prevence kriminality měst a obcí.

V souvislosti se Strategii se budou kraje věnovat zejména:

- koordinaci aktivit v oblasti prevence kriminality
- přenosu informací mezi obcemi a resorty
- účasti v dotačním řízení MV pro oblast podpory prevence kriminality
- vlastnímu dotačnímu řízení v oblasti prevence kriminality

Při plnění cílů Strategie se zaměří zejména na:

- Oslabování rizikových faktorů, které přispívají k výskytu delikventního jednání
- Snížení výskytu delikventní činnosti u cílových skupin definovaných ve Strategii, nebo jejich ochrana.
- Spolupráci na vytvoření metodiky měření efektivity projektů prevence kriminality.
- Vytvoření efektivního a stálého systému sběru, předávání a poskytování informací v oblasti prevence kriminality na a mezi všemi úrovněmi subjektů prevence kriminality

4.10 Obce

Města a obce, shodně jako kraje, budou postupovat v oblasti prevence kriminality v samostatné působnosti. **Tvoří základní úroveň**, na které bude prakticky naplňována Strategie ve většině svých cílů. Na obcích leží váha praktického výkonu projektů, aktivit a opatření prevence kriminality.

Při plnění cílů Strategie se zaměří zejména na:

- Snížení výskytu delikventní činnosti u cílových skupin definovaných ve Strategii, nebo jejich ochrana.
- Zvýšení bezpečí na veřejných prostranstvích
- Oslabování rizikových faktorů, které přispívají k výskytu delikventního jednání
- Vytvoření efektivního a stálého systému sběru, předávání a poskytování informací v oblasti prevence kriminality na a mezi všemi úrovněmi subjektů prevence kriminality

5. Metody a nástroje k dosažení cílů Strategie

5.1 Koordinační a podpůrná role krajů

Kraje budou na základě každoročně zpracovávané analýzy a podle kritérií přijatelnosti vybírat k podpoře projekty obcí ve svém území. Ve spolupráci s odborem prevence kriminality MV budou konzultovat programy prevence kriminality obcí a měst, shromažďovat žádosti o dotace, zpracovávat k nim odborné stanovisko a postupovat je ke konečnému rozhodnutí⁶ Republikovému výboru. Kraje mohou vytvářet specifické krajské programy prevence kriminality, na jejichž realizaci mohou žádat státní účelovou dotaci.

⁶ Všechny Programy posuzuje mezioborová odborná hodnotící komise, která připravuje návrhy pro rozhodnutí RVPPK.

Zapojení kraje do aktivit prevence kriminality je dobrovolné, současně je vázáno na splnění dále uvedených základních podmínek. Jednou z nich⁷ je zpracování analýzy kriminality a kriminálně rizikových jevů, a to v rámci krajské koncepce prevence kriminality minimálně na období let 2012 až 2015, doporučená varianta však je na období let 2013 až 2016, zajištění pozice manažera prevence kriminality a pracovní skupiny prevence kriminality a plnění úkolů obsažených v této Strategii, které zajišťují realizaci krajské a lokální úrovně prevence kriminality.

Při realizaci preventivních opatření budou kraje postupovat v souladu s vládou schválenou Strategií, se svojí krajskou koncepcí prevence kriminality, zohlední aktualizované výsledky bezpečnostních analýz, místní podmínky a potřeby. Jednotné požadavky na podobu analýz a koncepcí zpracuje Ministerstvo vnitra a po projednání v Republikovém výboru je poskytne krajům jako závaznou metodiku. Podrobný návod pro kraje k zapojení obcí do lokální úrovně prevence kriminality a analytická role Ministerstva vnitra i krajů je popsána v příloze č. 2.

Kromě výše uvedených činností budou krajští manažeři prevence kriminality koordinovat preventivní aktivity kraje, metodicky povedou manažery prevence kriminality měst a obcí a zajistí jejich informování o aktualitách v systému prevence kriminality. Jako zcela nový prvek⁸ se navrhuje vytvořit v rámci krajských úřadů odbornou, koordinační a koncepční platformu pro rozvoj krajského systému prevence kriminality. Vzniknou (zpočátku virtuální⁹) tzv. Pracovní skupiny prevence kriminality (dále jen „Pracovní skupiny“), které zajistí plnění úkolů obsažených v této Strategii. Gestorem činnosti Pracovní skupiny bude manažer prevence kriminality a členy budou: krajský protidrogový koordinátor, krajský metodik sociální prevence, krajský školský koordinátor prevence, romský koordinátor krajského úřadu, preventista Krajského ředitelství Policie ČR a regionální vedoucí Probační a mediační služby. Toto složení je minimální, krajský manažer prevence kriminality může navrhnout doplnění o další potřebné členy.

Smyslem vytvoření Pracovních skupin je zlepšení výměny informací, koordinace aktivit jejich členů a účelné vynakládání finančních prostředků (role v posuzování projektů obcí).

Doporučení pro VÚSC:

- zpracuje Koncepci prevence kriminality kraje na léta 2013 – 2016¹⁰. Termín: do 30. listopadu 2012
- zajistí činnost krajského manažera prevence kriminality, vytvoří Pracovní skupinu prevence kriminality a zajistí její fungování. Termín: leden 2012 – prosinec 2015
- každoročně zpracuje bezpečnostní analýzu a na jejím základě stanoví rizikovost území kraje podle definovaných kritérií. Termín: průběžně
- bude poskytovat konzultace k preventivním opatřením na lokální úrovni, metodickou podporu vzniku programů prevence kriminality měst a obcí, zajistí informovanost samospráv v území kraje o bezpečnostní situaci a vhodných preventivních opatřeních. Termín: průběžně
- zpracuje hodnocení programů, respektive projektů prevence kriminality obcí a měst. Termín: každoročně

⁷ Podmínky byly v předešlém období splněny všemi kraji.

⁸ Vytvoření Center prevence rizikového chování již obsahuje Akční plán realizace Národní strategie protidrogové politiky na období let 2010 až 2012 (usnesení vlády č. 47/2011). Gesci za jejich tvorbu a náplň nese MŠMT, kraje a Centrum adiktologie. Pilotní provoz center měl být vyhodnocen v pololetí 2011. Na jeho základě se navrhuje upravit – rozšířit záběr činnosti Center dle záměru této Strategie.

⁹ Bez nároku na kanceláře, mzdy, provozní výdaje apod.

¹⁰ Je přípustná i Koncepce na léta 2012 až 2015, a to v závislosti na rozhodnutí, které kraj učiní v samostatné působnosti.

5.2 Praktický výkon na úrovni měst a obcí

Města a obce, shodně jako kraje, budou postupovat v oblasti prevence kriminality v samostatné působnosti. Města, která se zapojí do lokální úrovně, zpracují program prevence kriminality na jeden kalendářní rok, který bude podkladem žádosti o poskytnutí státní účelové dotace na jeho podporu. Projekty k dotační podpoře, které podají města a obce Republikovému výboru, budou vybírány krajem na základě metodiky Ministerstva vnitra (viz příloha č. 2).

Měštům, která byla zařazena v letech 2008 až 2011 v městské úrovni, bude doporučeno vytvořit si vlastní plán prevence kriminality na období 2012 – 2015, které jim umožní postupovat komplexně, nastavit si priority, rozvrhnout jejich řešení v čase a shromáždit zdroje. Koncepce budou schvalovány radami nebo zastupitelstvy měst.

Města a obce realizující program prevence kriminality zajistí činnost manažera prevence kriminality (event. kontaktní osoby odpovědné za realizaci programu) a činnost komise (pracovní skupiny) pro prevenci kriminality.

Program prevence kriminality obce/města bude obsahovat projekty zaměřené na řešení místních problémů veřejného pořádku související s pácháním trestné činnosti a dalších kriminálně rizikových jevů. Program musí respektovat priority a cíle vládou schválené Strategie prevence kriminality a každoročně vydávané zásady poskytování státní účelové dotace na podporu programu prevence kriminality. **Problém musí být řešen komplexně a při zpracování programu musí obec zohlednit všechny aspekty jeho řešení.**

Obecní policie

Za účelem zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a zvyšování bezpečí jsou obce oprávněny zřizovat obecní policii, která se přímo podílí na realizaci preventivních opatření (projektů). V současné době existuje cca 350 obecních policií, které lze vzhledem k jejich takřka 20leté existenci a prokázaným výsledkům považovat za stabilní a ověřené subjekty preventivního působení na místní úrovni.

Významný je podíl tzv. „malých obecních policií“, tedy takových, které mají do 15 zaměstnanců (251 obecních policií). Jsou zpravidla zřizovány v menších obcích, mohou být významnou součástí efektivního systému prevence kriminality, respektive jeho významným výkonným článkem. Důležité je, aby pro realizaci efektivních projektů prevence kriminality měly vytvořeny potřebné kapacity a vzdělané pracovníky.

Při respektování priorit a cílů Strategie budou podporovány také činnosti realizované obecními policiemi se zvláštním důrazem na malé obecní policie, které jednoznačně směřují k efektivní prevenci kriminality ve městech a obcích.

Jedním z úkolů obcí je vytváření nebo aktualizace koordinačních dohod s územními odbory Policie ČR.

Obec, která se bude ucházet o státní účelovou dotaci v Programu prevence kriminality MV:

- zřídí funkci manažera prevence kriminality (malé obce¹¹ alespoň kontaktní osobu vůči kraji a odboru prevence kriminality MV,
- zřídí pracovní skupinu (komisi, bezpečnostní výbor) jako garanta preventivního působení a udržení veřejného pořádku a bezpečí,
- zpracuje Plán prevence kriminality na rok, na který žádá dotaci a na rok následující. Měštům, která byla zařazena v letech 2008 až 2011 v městské úrovni se doporučuje vytvořit si vlastní plán prevence kriminality na čtyřleté období 2012 až 2015;

¹¹ Obec do 5 000 obyvatel

- každoročně zpracuje program prevence kriminality obsahující projekty zaměřené na řešení problematické situace obce.

5.3 Analytická a koncepční činnost a mapy kriminality

5.3.1 Analytická činnost

„Analytická činnost v oblasti vnitřní bezpečnosti, včetně prevence kriminality je v současné době podceňována a nejsou dostatečně využívány její přínosy. Především na analýze kriminality a jejích příčin by měla být založena veškerá práce v systému prevence kriminality i zbytku vnitřní bezpečnosti.

Pro posílení analytického přístupu by Ministerstvo s Policejním prezidiem mělo zajišťovat obecnou celorepublikovou analýzu stavu kriminality a jiných bezpečnostních rizik, mimo jiné jako podklad pro strategické a koncepční řízení vnitřní bezpečnosti, včetně prevence kriminality.

Policie ČR by měla posílit využívání analytických přístupů na všech úrovních řízení. S ohledem na problematiku prevence kriminality by se především měla zaměřit na vytvoření servisu pro základní útvary, který by zajišťoval

- analýzu bezpečnostní situace na lokální úrovni a zejména
- ad hoc analytická rozpracování konkrétních bezpečnostních problémů

zatěžujících daný obvod a umožňoval organizovat policejní práci, navrhopat opatření ke zvýšení bezpečnosti (i u ostatních subjektů) a výsledky těchto kroků zpětně analyzovat, a tak výrazně posílit účinnost práce všech subjektů podílejících se na prevenci kriminality. Neboli umožnil základním útvarům policie pracovat systémem práce policie orientované na problém (tzv. problem oriented policing).

Obce, které mají působnost v oblasti místních záležitostí veřejného pořádku, by měly mít kapacitu si v určité základní úrovni průběžně analyzovat bezpečnostní situaci ve svém obvodu za pomoci Policie ČR.

Podrobnosti posílení analytického přístupu v práci policie by měla rozpracovat budoucí Koncepce prevence kriminality MV a Policie ČR.“

Konkrétně se jedná zejména o:

- analytickou činnost Ministerstva vnitra s cílem určit rizikové lokality včetně vytvoření metodik pro výběr rizikových obcí a měst do lokální úrovně prevence kriminality pro další analytickou činnost krajů,
- analytickou činnost krajů, na jejímž základě budou stanovována riziková místa a lokality v kraji. Tyto analýzy budou následně používány zejména v souvislosti s hodnocením projektů měst a obcí v lokální úrovni prevence kriminality. Na jejím základě bude kraj také koncipovat krajský program prevence kriminality,
- analytickou činnost samospráv s cílem detailního zmapování místních problémů, které budou řešeny v rámci lokálních programů prevence kriminality,
- analytickou činnost Policie ČR na úrovni obvodních oddělení, územních odborů a krajských ředitelství, která bude součástí analýz krajů a podkladem pro vlastní preventivní činnost policie,
- analytickou činnost zaměřenou na efektivitu přijatých opatření.

5.3.2 Mapy kriminality

Jedním z projektů, který zásadně přispěje k lepšímu plánování preventivních opatření na všech úrovních, ale i ke zkvalitnění řídicí činnosti Policie ČR, obecní policie a dalších institucí, je vytvoření softwaru, který umožní zpracovávání aktuálních digitálních map kriminality a přestupků v dopravě. Výhledově by mohly mapy znázorňovat i přestupky proti veřejnému pořádku, majetku atp. a další informace. Mapy budou umístěny na internetových stránkách Ministerstva vnitra, respektive Policie ČR. Perspektivně lze uvažovat o možnostech vkládání detailnějších informací souvisejících s problematikou bezpečnosti a veřejného pořádku (např. sociálně vyloučené lokality, apod.).

Projekt bude podrobně rozpracován v resortní Koncepti prevence kriminality MV a Policie ČR.

5.4 Efektivita preventivních opatření, aktivit a projektů

Jedním ze zásadních výstupů hodnocení minulých strategií prevence kriminality je nutnost vytvoření metodiky měření efektivity opatření, aktivit a projektů prevence kriminality.

Dosavadní postupy se zaměřovaly zejména na hodnocení efektivity procesní. Tedy nakolik efektivní a formálně i obsahově správný byl proces podávání, přijímání, hodnocení, a podpory projektů. Proto je i Vyhodnocení Strategie prevence kriminality na léta 2008 – 2011 věnuje zpracováno v oblasti hodnocení efektivity, jako vyhodnocení efektivity procesní. Vyhodnocení předkládané Strategie bude zpracováno se zaměřením na měření efektivity dopadů.

Následující Strategie shrne uvedené poznatky a doplní je o podstatnou část, a to hodnocení dopadů, respektive hodnocení efektivity vynaložených prostředků a sil ve vztahu k praktickým dopadům projektů.

Dílním cílem Strategie je proto vytvoření metodiky měření efektivity projektů prevence kriminality, a to do konce roku 2012.

Metodika se zaměří na všechny typické druhy programů, aktivit a opatření prevence kriminality. Popíše jak teoretická východiska měření efektivity, tak, a to zejména, praktické nástroje a návody k měření efektivity projektů, aktivit a opatření.

5.5 Vzdělávání

Ministerstvo vnitra ve spolupráci s Policejním prezidiem ČR **na základě identifikace nové vzdělávací potřeby v oblasti prevence kriminality vymezí v profilu absolventa konkrétních vzdělávacích programů požadované kompetence policisty daného služebního místa.** Půjde o nastavení takového vzdělávání, které bude určeno pro policisty v základní odborné přípravě k osvojení základních informací o prevenci kriminality, které budou používat ve výkonu služby. Pro absolventy další profesní přípravy bude obsah vzdělávání přizpůsoben tak, aby rozšířil odborné kompetence policejních expertů¹².

V rámci **vzdělávání manažerů prevence kriminality krajů, měst a obcí** bude systémové a dlouhodobé vzdělávání zajištěno **prostřednictvím vytvořeného akreditovaného kurzu** ve formě kombinovaného studia (prezenční studium a e-learning).

¹² Například pro policisty pracující na úseku kriminality dětí a mládeže bude oblast prevence kriminality prezentována mj. informacemi o systému včasné intervence, o speciálních výsledkových místnostech, o fungování systému Národního mechanismu pátrání po pohřešovaných dětech, o nebezpečných jevech spojených s užíváním internetu a mobilních telefonů apod. Využito může být také již existujících vzdělávacích programů vytvořených odborníky z neziskového sektoru nebo z univerzitní sféry (např. v současné době pilotně odzkoušený vzdělávací projekt e-learningu pro Policii ČR, jejímž autorem je Otevřená společnost, o.p.s. v rámci svého programu ProPolice). Stejně tak je důležité vzdělávat policisty v principech community policing a v metodách práce policie orientované na problém.

Pro nové manažery prevence kriminality krajů, měst a obcí a v případě zájmu preventistů Policie ČR nebo obecních policií, zajistí odbor prevence kriminality MV **krátkodobou stáž**, která jim umožní základní orientaci v preventivní politice státu, Ministerstva vnitra a Policie ČR, v analytické a metodické činnosti a poskytne informace o osvědčených národních i zahraničních projektech. Na základě požadavků vzešlých z praxe bude akreditovaný vzdělávací kurz doplněn o **pořádání tematických seminářů**, které budou vycházet z aktuálních potřeb.

Kromě příslušníků Policie ČR a manažerů prevence kriminality samospráv se budou vzdělávací aktivity zaměřovat na **obecní policii**.

5.6 Nástroj sociální prevence

Sociální prevence je orientována na potenciálního či skutečného pachatele nebo na oběť trestných činů.

Projekty sociální prevence budou zaměřeny na odstranění kriminálně rizikového chování v cílových skupinách, případně na změnu kriminálně rizikového chování a jednání členů cílových skupin, a to prostřednictvím přímé práce s nimi. Cílem sociální prevence bude zaměřit se na cílové skupiny a podporovat takové aktivity a projekty, které budou směřovat k odstranění kriminálního chování a kriminálně rizikového chování a jednání v rámci cílových skupin.

Cílové skupiny:

a) **Děti a mladí dospělí**

- Všechny projekty zaměřené na **děti** budou v souladu s principy projektu Systém včasné intervence, v rámci aktivit Týmu pro děti a mládež (TDM), s jeho souhlasem nebo podle lokální strategie práce s rizikovými a ohroženými dětmi; jedná se např. o:
 - o projekty zaměřené na vyhledávání kriminálně rizikových dětí (depistáž)
 - o projekty zaměřené na efektivní práci s kriminálně rizikovými dětmi s ověřovanými výstupy
- projekty zaměřené na vyhledávání a efektivní práci s kriminálně **rizikovými mladými dospělými**

b) **Rodiny** (s rizikem výskytu kriminálního chování u jejich členů)

- projekty zaměřené na konkrétní a efektivní podporu uvedených rodin, podmínkou je, aby v rodině bylo alespoň jedno kriminálně rizikové dítě, případně chování rodičů bylo kriminálně rizikové
- projekty sanace takových rodin
- projekty zaměřené na efektivní spolupráci školy a rodiny (charakteristika rodiny viz výše)

c) **Recidivisté**¹³ (efektivní resocializace recidivujících pachatelů), např.:

¹³ **Z hlediska pachatelů je patrný stále se zvyšující podíl recidivistů na trestné činnosti.** V časové řadě rostl jejich podíl na objasněné trestné činnosti: rok 2008 = 43, 7 %; rok 2009 = 45, 9 %; rok 2010 = 47, 5 %. Tato situace je v některých krajích ještě horší, např. v Moravskoslezském kraji činí podíl recidivistů u objasněných trestných činů 65 %. Alarmující je i skutečnost, že **recidivisté v roce 2010 způsobili 60 % všech objasněných trestných činů**. Jejich podíl na neobjasněné a nenahlášené trestné činnosti není z pochopitelných důvodů znám. Osoby, které se již dopustily trestných činů, provází řada problémů, které jim prakticky znemožňují zařazení do normálního života. Např. záznam v trestním rejstříku, který řada potenciálních zaměstnavatelů od uchazeče o práci vyžaduje, jim znemožňuje začít pracovat, s neschopností zaměstnat se pak úzce souvisí prakticky neřešitelná vysoká zadluženost, řada osob s kriminální historií má rozbité rodiny, schází jim střecha nad hlavou, nejsou zdravotně a ani sociálně pojištěni. To vše je vede zpět do kriminálního prostředí a k opakovanému páčání trestné činnosti. Problém recidivy je závažný nejen z hlediska kriminálního, ale i z hlediska justičního, penologického (přeplněnost věznic), sociálního a ekonomického.

- projekty psychosociální a materiální podpory osob po návratu z výkonu trestu odnětí svobody
 - reintegrace do společnosti
 - projekty spolupráce věznic, sociálních odborů a organizací poskytujících podporu
- d) **Oběti trestných činů** (projekty zaměřené na skutečnou a efektivní pomoc a podporu, zejména prevenci viktimity) se zvláštním zřetelem na dětské oběti a seniory (zejména žijící osaměle, s omezenými sociálními kontakty)
- komplexně pojaté projekty zaměřené na vyhledávání ohrožených seniorů a kontinuální práci s nimi, včetně informovanosti, zlepšování sociálních kontaktů a osobní bezpečnosti
- e) **Komunity** (obecní komunity, zejména malé, aktivity a projekty zaměřené např. na zvyšování odpovědnosti komunit za vlastní bezpečnost – ve smyslu větší všímavosti, vzájemné informovanosti, zlepšení spolupráce s Policií ČR, apod.).

Pozn.: Pro potřeby zpracovatelů preventivních projektů směřujících do oblasti sociální prevence je v příloze č. 3 uveden seznam dotačních titulů resortů zastoupených v Republikovém výboru.

5.7 Nástroj situační prevence¹⁴

Prevence kriminality páchané na veřejných prostranstvích a prevence majetkové trestné činnosti

Cílem situační prevence je znesnadnění spáchání trestného činu, zvýšení rizika pro pachatele, že bude dopaden a potrestán, a minimalizace zisků z trestné činnosti. Opatření situační prevence jsou využívána především v případech kriminality páchané na veřejných prostranstvích (krádeže, loupeže), při páchání majetkové¹⁵ kriminality (vloupání do objektů, krádeže aut a věcí z aut) a při vytváření bezpečných zón a bezpečného bydlení. Situační prevence používá **organizační a technická opatření** ve všech variantách – klasické (zejména využití mechanických zábranných prostředků – zámků, mříží, folií, oplocení, trezorů atd.), technické (např. označování předmětů, systémy kontroly vstupů a vjezdů do objektů, elektrické zabezpečovací systémy, požární signalizace, městské kamerové dohlížecí systémy, pulty centralizované ochrany), fyzické (hlídkující policista, vrátný, ostraha objektu) a režimové ochrany (stanovení přístupových pravidel k informacím, klíčům a jejich dodržování). K dalším opatřením patří aplikace norem prevence kriminality při výstavbě budov (např. osvětlení prostoru, odstranění nepřehledných zákoutí, organizace hlídkové činnosti policie, zabezpečení objektů, použití individuálních technických prostředků apod.).

Subjekty situační prevence jsou Ministerstvo vnitra (jediné, které poskytuje dotace na oblast situační prevence a projednává technické normy zasahujících do oblasti ochrany majetku a osob), Policie ČR (realizující konkrétní opatření situační prevence, kamerové systémy), obecní a městské policie, samosprávy krajů, měst a obcí (konkrétní realizace programu prevence kriminality na místní úrovni), asociace sdružující firmy podnikající v oblasti ochrany majetku a osob, soukromé bezpečnostní služby, pojišťovací subjekty, architekti a stavaři. Nadále bude pokračovat činnost Poradního sboru pro situační prevenci kriminality¹⁶ (dále jen „Poradní sbor“).

¹⁴ Úsilí a snaha omezovat, lokálně korigovat kriminogenní situace a příležitosti k páchání deliktů prostřednictvím určitých režimových, fyzických a technických opatření (např. spolupráce s občany, kamerové systémy, osvětlení, spojovací technika).

¹⁵ Na celkové kriminalitě se nejvíce podílí majetkové trestné činy (ze 63 %), jejichž objasněnost je oproti průměrné objasněnosti všech trestných činů zhruba poloviční.

¹⁶ Poradní sbor pro situační prevenci kriminality (poradní orgán ministra vnitra) byl zřízen Rozkazem ministra vnitra ze dne 28. dubna 1998. Je koordinačním a iniciačním orgánem k posuzování koncepčních otázek a pro spolupráci s mimoresortními orgány při realizaci vnitroresortního programu prevence kriminality. Ve své

Do budoucna by měla situační opatření vycházet z analýz zpracovaných mimo jiné Policií ČR, popř. obcemi tak, aby byla preventivní opatření tohoto typu aplikována na základě tvrdých dat, nikoli na základě odhadu situačních příčin výskytu kriminality.

Efektivní organizace práce

Je jednou ze základních metod situační prevence, která se týká zejména organizace a způsobů práce Policie ČR a obecní policie. Jejím cílem je vytvoření takové organizace práce, která:

- včas reaguje na vzniklý problém
- efektivně využívá síly a prostředky (personální a materiální zdroje) tak, aby byly orientovány na skutečné problémy a situace
- snižuje četnost výskytu protiprávní činnosti nebo přispívá jednoznačně k její stagnaci
- napomáhá předcházení protiprávní činnosti a jejímu objasňování
- přispívá k pozitivnímu vztahu veřejnosti k policii

Pro dosažení uvedených cílů musí dotčené subjekty používat ověřené metody a postupy. Mezi ně patří na problém orientovaná policejní činnost, komunitní přístupy v práci policie, spolupráce s místní samosprávou apod..

Efektivní organizace práce Policie ČR v oblasti prevence kriminality bude také součástí Koncepce prevence kriminality Ministerstva vnitra a Policie ČR.

5.8 Prevence kriminality v komunitách jako komplexní systém opatření

Prevence kriminality v komunitách se zaměří zejména na změny podmínek v obcích a lokalitách, kde lidem hrozí vysoké riziko, že se zapojí do trestné činnosti nebo se stanou její obětí, a to např. z důvodu rozsáhlé deprivace, prostorové segregace nebo nedostatku soudržnosti v komunitě nebo kombinace jiných ekonomických a sociálních problémů.

Zásadním znakem opatření v této oblasti bude jejich komplexnost a praktický dopad s krátkodobými i dlouhodobými efekty. Při řešení specifických problémů v komunitách bude nezbytný partnerský, multidisciplinární přístup, který bude často kombinovat opatření podpůrná (např. z oblasti aktivní politiky zaměstnanosti), preventivní, vzdělávací i represivní.

Pro účely Strategie je dále uveden konkrétní typ komplexního programu, který vznikl a je spravován Ministerstvem vnitra.

5.8.1 Program prevence kriminality a extremismu – Úsvit

Program prevence kriminality a extremismu – Úsvit (dále jen „Program Úsvit“) vznikl v roce 2009. Na jeho realizaci se společně s Ministerstvem vnitra podílí samospráva, Policie ČR a obecní policie, místní neziskový sektor a obyvatelé sociálně vyloučených lokalit. **Cílem Programu je zlepšení veřejného pořádku a bezpečnosti v sociálně vyloučených lokalitách**, podpora nerepresivních metod práce Policie ČR i obecní policie, eliminace sociálně rizikových jevů a prevence útoků páchaných extrémistickými seskupeními. Hlavní zásadou tohoto programu je zaangažování obyvatel sociálně vyloučených lokalit na zlepšení situace.

působnosti projednává, vytváří a doporučuje ministru vnitra ke schválení zejména opatření k minimalizování kriminogenních podmínek a k vytváření bariér znesnadňujících páchaní trestné činnosti; návrhy prostředků k informování veřejnosti o možnostech ochrany před trestnou činností a společnou strategii prevence kriminality ve výše uvedených oblastech včetně řešení problémů v komunikaci, mediálních výstupů, způsobů distribuce informací a finanční participace.

Pilotně byl Program Úsvit odzkoušen v roce 2009 v Mostě (v lokalitě Chanov) a v roce 2010 byl rozšířen do dalších sociálně vyloučených lokalit měst Most, Litvínov, Děčín, Obrnice, Trmice, Kladno, Ostrava, Karviná, Havířov a Orlová.

Program Úsvit kombinuje osvědčená a úspěšná preventivní opatření jako jsou: asistent prevence kriminality (asistent městské policie pro oblast veřejného pořádku z řad dlouhodobě nezaměstnaných a obtížně zaměstnatelných obyvatel sociálně vyloučené lokality), romský mentor (sociální pracovník pomáhající vykonat soudem uložený alternativní trest obecně prospěšných prací a působit proti jeho přeměně na trest odnětí svobody), prevence zadlužování a vzdělávání v oblasti finanční gramotnosti, vzdělávání strážníků městské policie a příslušníků Policie ČR v oblasti výkonu služby v sociálně vyloučených lokalitách a etnicky odlišných komunitách, technická opatření zvyšující bezpečí obyvatel sociálně vyloučené lokality – kamerové monitorovací systémy, bezpečnostní dveře, mříže apod. ve společných částech domů.

Součástí Programu Úsvit je projekt „**Asistent prevence kriminality**“ (dále jen „asistent“), jehož cílem je snížení počtu spáchaných trestných činů i přestupků (protiprávního jednání obecně) v sociálně vyloučené lokalitě, zajištění vymahatelnosti práva, prevence sousedských sporů, bagatelní a latentní protiprávní činnosti, kterou Policie ČR a obecní policie v rámci sociálně vyloučených lokalit obtížně řeší, a změna negativního pohledu majoritní společnosti na osoby sociálně vyloučené. Asistent je zaměstnancem samosprávy zařazeným v obecní policii ve smyslu zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů. Asistent není strážníkem ani čekatelem, ale plní úkoly, které nejsou dle zákona o obecní policii svěřeny výhradně strážníkovi nebo čekateli. Asistent by měl mít dobrou znalost prostředí dané sociálně vyloučené lokality a vztahů mezi jejími obyvateli.

Na základě kladných hodnocení projektu ze strany samospráv obcí, v nichž je program realizován, zpracovalo Ministerstvo vnitra tříletý individuální projekt Asistent prevence kriminality, který byl v březnu 2011 podpořen z prostředků EU (Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost). V rámci projektu bude v 10 lokalitách Moravskoslezského, Ústeckého a Středočeského kraje zaměstnáno v obecních policích 50 asistentů (obyvatel sociálně vyloučených lokalit). Do konce roku 2011 bude probíhat výběr lokalit, výběr asistentů včetně jejich mentorů z řad obecní policie a úvodní vzdělávací kurz. Od 1. ledna 2012 bude zaměstnáno na dobu 2 let 50 asistentů. Součástí projektu je tvorba metodiky činnosti asistenta a vytvoření akreditovaného vzdělávacího kurzu. Jeho výstupem bude minimálně 20 % trvale zaměstnaných účastníků projektu i po jeho ukončení.

Prioritou dalšího období bude vyšší míra spolupráce Policie ČR, zejména místních útvarů a územních odborů či specialistů Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu, jak to předpokládá návrh „Strategie boje proti sociálnímu vyloučení na roky 2011 - 2015“. Úzká spolupráce je předpokládána i s odborem pro sociální začleňování v romských lokalitách Úřadu vlády ČR.

Program Úsvit bude součástí širšího mezinárodního projektu „Úspěšná praxe při zvládání komunitních konfliktů ve středním a východoevropském regionu“ (Good Practices of Community Conflict Management in Central Eastern European Region), který koordinuje Ministerstvo vnitra Maďarska ve spolupráci s EUCPN. Česká republika bude v rámci tohoto projektu zpracovávat jednotlivé moduly Programu Úsvit, projekt Krajského ředitelství policie Moravskoslezského kraje „Mítink s občany“ a projekt MV „Standardy vzdělávání na pozici asistentů prevence kriminality“. Výsledky a závěry projektu budou vydány v manuálu EUCPN a stanou se dokumentem doporučeným Evropskou komisí a Evropským parlamentem.

5.9 Specifické projekty

Specifické projekty mají buď systémový charakter nebo je nelze realizovat úzce na lokální či krajské úrovni nebo se jedná o projekty nové, které musí být nejdříve ověřeny a metodicky

zpracovány a pak teprve přeneseny do praxe. Tyto projekty jsou realizovány Ministerstvem vnitra ve spolupráci s dalšími partnery.

5.9.1 Systém včasné intervence

Vláda ČR přijala usnesením ze dne 17. března 2011 č. 191 materiál Hodnocení systému péče o ohrožené děti – Národní projekt Systém včasné intervence. Na základě tohoto usnesení bude v letech 2011-2015 realizován národní projekt Systém včasné intervence, jako **součást procesu transformace a sjednocení systému péče o ohrožené děti**.

Na realizaci projektu se budou podílet zejména ministerstva práce a sociálních věcí a vnitra. S ohledem na cílovou skupinu – ohrožené a rizikové děti a jejich rodiny - je tento projekt zařazen mezi priority Strategie, jako jeden ze specifických projektů, které budou podporovány.

5.9.2 Národní koordinační mechanismus pátrání po pohřešovaných dětech

V doporučení Výboru OSN pro práva dítěte ze 17. června 2011 je tento projekt (dále jen „NKMPPD“) přímo označen jako jeden z několika progresivních počínů České republiky v rámci plnění závazků plynoucích z Úmluvy o právech dítěte a Opčního protokolu k Úmluvě o zapojování dětí do ozbrojených konfliktů. MV je gestorem NKMPPD, který byl vyvinut za účelem rychlého a úspěšného nalezení pohřešovaných dětí. Mechanismus zapojuje širokou veřejnost do pátrání a zajišťuje potřebnou psychologickou podporu rodinám pohřešovaných dětí prostřednictvím průběžně proškolených policejních psychologů. Základem systému je pátrací činnost Policie ČR a při rozsáhlých pátracích akcích v terénu je rovněž zapojován integrovaný záchranný systém. Systém jako celek není založen na konceptu vytváření nových institucí, ale na lepším využití existujících mechanismů spolupráce, na efektivním využití existujících komunikačních kanálů a koordinaci odpovědných orgánů. Významně se na komunikaci s veřejností podílí média, s nimiž má MV smluvní vztah.

Od projektu se očekává snížení počtu trestných činů ohrožujících život a zdraví dětí, zvýšení citlivosti veřejnosti k problematice pohřešovaných dětí a zvýšení povědomí veřejnosti o způsobech bezpečného chování a prevence v souvislosti se zmizením dítěte. V této souvislosti MV rozšiřuje počet spolupracujících subjektů z veřejné i neveřejné sféry.

5.9.3 Prevence rizik souvisejících s virtuální komunikací

Česká republika patří podle studie EU¹⁷ spolu s Estonskem, Litvou a Švédskem k zemím, kde jsou děti nejvíce ohroženy rizikovým obsahem internetu. Děti si neuvědomují potenciální nástrahy a rizika, jako je kyberšikana, dětská pornografie nebo stránky propagující extremistická hnutí. Asi dvě třetiny z nich se již s některým z těchto jevů setkaly a téměř polovina rodičů si není vědoma nebezpečí, kterému jsou jejich děti na internetu vystaveny (průzkum Saferinternet). V této souvislosti je nezbytné se zaměřit na vzdělávání a proškolení osob, které mohou provádět vyšetřování počítačové kriminality a na zařazení problematiky prevence negativních jevů ve virtuální komunikaci do vzdělávání policistů v základní odborné přípravě. Preventivní opatření budou směřovat především k potenciálním obětem kyberšikany - k dětem.

Ministerstvo vnitra se stalo partnerem projektu E-Synergie (2011 – 2014) Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, jehož cílem je systematicky snižovat rizika spojená s virtuální komunikací s ohledem na mladou generaci.

5.9.4 Speciální výslechové místnosti

Speciální výslechové místnosti (dále jen „SVM“) jsou určeny pro výslechy dětí - obětí nebo svědků trestné činnosti (mohou být využívány také pro výslechy dospělých obětí a svědků závažné trestné činnosti, především násilného a mravnostního charakteru, např. znásilněné ženy, senioři, handicapovaní).

Ministerstvo spravedlnosti připravuje zákon o obětech trestné činnosti s předpokládanou účinností od ledna 2013. V rámci ochrany obětí před sekundární viktimizací se stanovuje

¹⁷ Projekt EU Kids OnLine II

také právo oběti požádat v kterékoli fázi trestního řízení, případně i před jeho zahájením, aby byla při úkonech, kterých se účastní, učiněna potřebná opatření k zabránění kontaktu oběti s osobou, kterou označila za pachatele, která je podezřelá ze spáchání trestného činu, nebo proti níž se vede trestní řízení, a právo zvláště zranitelné oběti žádat o zamezení vizuálního kontaktu s osobou podezřelou ze spáchání trestného činu nebo s osobou, proti níž se trestní řízení vede. Realizace těchto práv může být zabezpečena i jiným způsobem než pomocí speciální výslechové místnosti.

Zřizování nových standardizovaných výslechových místností pro potřeby Policie ČR a také pro potřeby odborů sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD) je jednou z priorit Strategie.

Cílem je vybudování funkční sítě SVM (zohlednění nápadu závažné trestné činnosti páchané na dětech v dané lokalitě, využívání stávajících SVM, dojezdnost, ekonomické faktory).

Při budování dalších SVM bude zřizovatel využívat odborných doporučení expertní skupiny Služby kriminální policie a vyšetřování (dále jen „SKPV“). Odborné a metodické zázemí pro zřizování SVM a vzdělávání policistů k jejich efektivnímu využívání a taktice vedení výslechu bude zajišťovat Koordinační skupina specialistů SKPV a tzv. expertní skupina.

5.9.5 Prevence domácího násilí

V dubnu 2011 schválila vláda ČR usnesením č. 262 **Národní akční plán prevence domácího násilí na léta 2011-2014 (NAP DN)**. Tento materiál zahrnuje všechny závažné oblasti problematiky domácího násilí (pomoc a podpora obětí, práce s dětmi jako svědky domácího násilí, vzdělávání odborníků, práce s násilnou osobou, včetně legislativních změn). Ministerstvo vnitra je ve spolupráci s Úřadem vlády ČR koordinátorem úkolů vyplývajících z akčního plánu. Jednotlivé resorty plní své úkoly vyplývající z NAP DN v rámci své gesce.

Jednou z nejdůležitějších priorit MV v oblasti prevence domácího násilí, která koresponduje s úkolem v NAP DN, je podpora resocializačních a terapeutických programů pro práci s násilnou osobou a dalších systémových opatření (vytvoření manuálů a metodiky, vzdělávání odborníků, legislativní změny, vytvoření probačního programu atd.). Ministerstvo vnitra v této souvislosti připravilo dlouhodobý projekt zaměřený na zefektivnění práce Policie ČR ve vztahu k násilné osobě. Tento projekt předpokládá zapojení policejních psychologů do následné práce s agresorem.

5.9.6 Prevence obchodování s lidmi

Ministerstvo vnitra bude pokračovat v koordinaci specifického a podpůrného Programu podpory a ochrany obětí obchodování s lidmi (dále jen „Program“), který bude zaměřen nejen na přímou pomoc, podporu a ochranu pravděpodobných obětí obchodování s lidmi, zejména za účelem sexuálního a pracovního vykořisťování na území ČR, ale také na české občany vykořisťované v zahraničí. Důraz bude kladen na motivaci obětí ke spolupráci s orgány činnými v trestním řízení, na úspěšný proces jejich integrace a na využití všech plnohodnotných práv obětí na území České republiky. Součástí Programu se bude i nadále realizace programu dobrovolných návratů.

Způsob financování Programu se však ze zkušeností z předchozích let jeví jako nedostačující a netransparentní. Aby byly finanční prostředky maximálně hospodárně využívány, dojde od roku 2012 ke změně jeho financování, a to formou nákupu služeb v rámci veřejné zakázky. Tento způsob financování byl podpořen také sekretariátem Rady vlády pro nestátní neziskové organizace.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/36/EU ze dne 5. dubna 2011 o prevenci obchodování s lidmi, boji proti němu a o ochraně obětí, kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2002/629/SVV, stanovila, že členské státy zajistí, aby byla oběti poskytnuta pomoc a podpora. Požadavky Směrnice musí být implementovány do dubna 2013. Program již nyní z větší části standardy stanovené uvedenou směrnicí splňuje.

5.9.7 Prevence předluženosti jako kriminogenního faktoru

V rámci koordinovaného přístupu k dluhové problematice vznikla 4. května 2011 Aliance proti dluhům, odborná platforma iniciovaná a založená Ministerstvem vnitra, Probační a mediační

službou ČR, Sdružením pro probaci a mediaci v justici a dalšími subjekty. Aliance proti dluhům vznikla za účelem koordinace a propojení odborných názorů a zkušeností na problematiku předluženosti a cílem otevřít proces široké odborné diskuse nad navrženými možnostmi, jak eliminovat a snižovat rizika předluženosti, což následně způsobuje výrazné sociální a trestně právní problémy (například přeplněnost českých věznic je do značné míry způsobena zejména osobami, které se opakovaně dopouští majetkové trestné činnosti, na což má výrazný vliv jejich předluženost - předluženost má vliv na recidivující chování; rovněž lidé, kteří neměli doposud žádný konflikt se zákonem, se mohou díky problémům s předlužeností dostat do konfliktu se zákonem).

Aliance proti dluhům v současné době dokončuje v součinnosti s dalšími odborníky z vládních a nevládních institucí závěrečnou podobu základního prohlášení s deseti programovými body, které by se měly stát předmětem širší odborné diskuse v rámci pracovní skupiny, kterou zřídí Probační a mediační služba za tímto účelem v kontextu projektu v programu švýcarsko české spolupráce, který PMS nyní realizuje (jedná se o projekt pod názvem „Rozvoj probačních a resocializačních programů – posílení prevence a ochrany společnosti před opakováním trestné činnosti“).

Základní prohlášení s deseti programovými body by se mělo stát součástí dokumentu strategie prevence kriminality a výsledky této aktivity budou standardně průběžně vyhodnocovány.

5.10 Osvěta a informace

Informování veřejnosti o stavu, vývoji a typech trestné činnosti v lokalitách, (nebezpečích ohrožení různými formami trestné činnosti) a o možnostech a způsobech ochrany před ní patří mezi důležité nástroje prevence. Cílem preventivních aktivit¹⁸ je zvyšování informovanosti obyvatel a motivace k aktivnímu přístupu k zajištění vlastní bezpečnosti a ochraně majetku.

Vzhledem k tomu, že požadavky na informovanost laické i odborné veřejnosti stále rostou, budou v následujícím období realizovány projekty:

5.10.1 Internetový portál www.prevencekriminality.cz

Nový portál umožní kvalitnější vzájemnou komunikaci, vytvoření databáze koncepcí prevence kriminality a úspěšných projektů, propagaci akcí, on-line výměnu informací i pomoc při řešení problémů. Webové stránky na adrese www.prevencekriminality.cz budou splňovat požadavky na uživatelsky příjemné interaktivní prostředí, sdílení dobré praxe, operativní vkládání dalších odkazů, prakticky využitelné informace a jejich elektronické zasílání do měst a obcí, využití informačních technologií (animace, elektronické formuláře žádostí o dotaci, hodnotící a statistické dotazníky, diskusní fórum apod.), v budoucnu pravděpodobně i propojení na sociální sítě (twitter, facebook). Portál bude součástí webu MV, věcně jej bude spravovat odbor prevence kriminality MV. Případné náklady na vytvoření a provoz webového portálu budou hrazeny z rozpočtu ministerstva, respektive rozpočtu odboru prevence kriminality MV.

5.10.2 Zpravodaj „Prevence do každé rodiny“

Projekt nahradí měsíčník Informační servis prevence kriminality, který vydává Ministerstvo vnitra (odbor prevence kriminality) od roku 1996 v tištěné a v elektronické podobě a směřuje zejména k odborníkům v oblasti prevence. Zpravodaj „Prevence do každé rodiny“ bude mít moderní, výhradně elektronickou podobu, bude poskytovat informace o trestné činnosti

¹⁸ Preventivní aktivity této oblasti jsou zaměřeny na vysvětlování smyslu a výhod zabezpečování majetku a pojištění, poskytování informací o technickém řešení zabezpečení majetku, o možnostech spolupráce v komunitě a spolupráce s policií. Dále přinášejí doporučující modely bezpečného chování (různé rady a doporučení směřující zejména k ohroženým skupinám obyvatel), včetně informací poskytujících základní právní, psychologickou, event. lékařskou pomoc. Z výsledků viktimologických výzkumů je zřejmé, že dobré technické zabezpečení majetku a bezpečné chování občanů vede ke snížení počtu fyzických obětí trestných činů, konkrétně pak např. snižováním počtu trestných činů vloupání do obytných objektů.

a ochraně před ní se zdůrazněním aktuálních potřeb. Prostřednictvím měst a obcí bude elektronickou cestou zasílán k co největšímu počtu občanů. Jeho cílem bude ovlivnit postoje lidí a dosáhnout zvýšení jejich odpovědnosti za vlastní bezpečnost i bezpečnost jejich okolí. Zároveň bude popularizovat činnost institucí garantující veřejný pořádek a bezpečí a usilovat o upevňování důvěry občanů v Policii ČR, obecní policie, samosprávu, státní správu.

Do tvorby zpravodaje budou zapojeni preventisté Policie ČR a obecní policie, manažeři prevence kriminality i odborná veřejnost, zpracovávat ho bude odbor prevence kriminality MV.

Zpravodaj bude prezentován také prostřednictvím portálu www.prevencekriminality.cz a bude s ním obsahově propojen. Náklady na vytvoření zpravodaje budou hrazeny z rozpočtu ministerstva, respektive rozpočtu odboru prevence kriminality MV¹⁹.

5.11 Výzkum

Celostátní výzkumy veřejného mínění zaměřené na postoje občanů k veřejnému pořádku a bezpečí, k prevenci a k bezpečnostním složkám byly provedeny před více než pěti lety²⁰. Vyplývalo z nich, že otázka bezpečnosti je druhým nejčastěji zmiňovaným problémem, který si občané přejí, aby stát a samosprávy řešily (na prvním místě byla uváděna nezaměstnanost) a vyplývá z nich také to, že většina občanů dává jednoznačně přednost prevenci před represí.

V současné době, kdy končí platnost Strategie prevence kriminality na léta 2008 až 2011, Policie ČR prochází procesem reformy a dochází ke snižování výdajů státního i obecních rozpočtů na bezpečnost, bude v roce 2012 reprezentativní výzkum veřejného mínění zopakován. Zachytí změnu postojů občanů k problematice prevence kriminality, a to zda na regionální nebo lokální úrovni občané zaznamenali nějaké stopy preventivních aktivit. Bude pojednávat o postojích a důvěře občanů v jednotlivé aktéry garantujících jejich bezpečí – Policie ČR, samospráva a obecní policie, justice atd. Zadání výzkumu bude reflektovat minimálně regionální rozměr (kraj) a ideálně rozměr města, což přinese užitek pro potřeby místních samospráv, krajských úřadů, krajských ředitelství policie a dalších regionálních a místních orgánů a jeho výsledek bude využitelný také jako celek pro ústřední orgány státní správy a celorepubliková ředitelství jako je např. Policejní prezidium ČR nebo Probační a mediační služba ČR.

V dalším období bude výzkum zaměřen také na konkrétní jevy, jejichž poznání umožní vhodněji konstruovat, plánovat a realizovat preventivní opatření a jejichž výsledky mohou fundovaně ovlivnit formulování bezpečnostní politiky. Všechny výzkumné úkoly v další části Strategie (část IV. Úkoly) byly diskutovány na jednáních Republikového výboru a byly jím doporučeny k realizaci. Tematické výzkumy bude mít v gesci odborné vědeckovýzkumné pracoviště Ministerstva spravedlnosti – IKSP, který je bude hradit ze svého rozpočtu, případně z prostředků na prevenci kriminality spravovaných Republikovým výborem (do maximální výše 3 mil. Kč v celém období platnosti Strategie, konkrétně např. úkol č. 62 viz. část IV. Úkoly).

5.12 Mezinárodní spolupráce

Mezinárodní aktivity České republiky v oblasti prevence kriminality se budou soustřeďovat především na spolupráci v rámci Evropské unie. Ministerstvo vnitra reprezentuje Českou republiku v **Evropské síti prevence kriminality** (European Crime Prevention Network, EUCPN) zřízené na základě Rozhodnutí Rady 2009/902/JHA. Tato síť stanoví úkoly

¹⁹ Výše nákladů na pořízení a provoz webového portálu i zpravodaje je obtížně odhadnutelná, předpokládá se, že se bude pohybovat v desítkách tisíc korun českých.

²⁰ Spokojenost občanů s prací Policie ČR (STEM/MARK, a.s. 2004); Preventivní aktivity v názorech obyvatel měst (IKSP pro RVPPK, 2004); Občané o kriminalitě a prevenci (IKSP pro RVPPK, 2006).

členských zemí prostřednictvím víceleté strategie s cílem posílit roli prevence kriminality a zefektivnit preventivní aktivity v rámci celé Evropské unie. Jednou z úspěšných aktivit je každoroční **vyhlášení a ocenění nejlepšího evropského preventivního projektu** (European Crime Prevention Award, ECPA), které umožňuje sdílení a výměnu dobré praxe na poli prevence kriminality v rámci EU. Podobné soutěže probíhají také v Kanadě, USA, Austrálii nebo ji vyhlašuje OSN. Ministerstvo vnitra bude v souladu s pravidly ECPA každoročně nominovat jeden projekt na dané téma a pro potřeby objektivní nominace bude každý rok vyhlašovat vnitrostátní dvoukolový výběr.

V roce 2011 byl zahájen 3letý projekt v rámci programu Evropské komise „Prevence a boj proti organizovanému zločinu“ s cílem transformovat síť na Evropské expertní centrum pro prevenci kriminality. Toto centrum bude shromažďovat a analyzovat trestnou činnost v rámci členských zemí EU a bude navrhopvat preventivní opatření a postupy na základě výměny osvědčených postupů. V roce 2013 na základě vyhodnocení projektu bude rozhodnuto, zda bude centrum součástí některé evropské instituce (např. EUROPOL) či, zda bude fungovat jako samostatná EU agentura.

Ministerstvo vnitra spolupracuje a bude nadále spolupracovat na realizaci dílčích mezinárodních projektů financovaných z EU a propagovat národní systém prevence kriminality v rámci bilaterální spolupráce. V současné době se jedná o projekt zemí Střední a Východní Evropy **„Úspěšná praxe při zvládání komunitních konfliktů“** (bude ukončen v roce 2014) a projekt **„Katalog příkladů dobré praxe“** zaměřený na výzkum latentní kriminality mladistvých s cílem identifikovat efektivní preventivní opatření.

Strategické priority v oblasti prevence kriminality jsou řešeny v rámci **Organizace spojených národů** (Úřad pro drogy a kriminalitu - UNODC, Výbor pro odstranění rasové diskriminace - CERD, Výbor pro odstranění diskriminace žen - CEDAW, Komise OSN pro prevenci kriminality a trestní justici - CCPCJ). Česká republika je zastoupena v těchto institucích a pravidelně informuje o konkrétních aktivitách v oblasti zvyšování bezpečí a dodržování platných mezinárodních úmluv.

Významným partnerem České republiky v oblasti **mezinárodní spolupráce na úrovni nestátních subjektů** je **Evropské fórum pro bezpečnost ve městech** (The European Forum for Urban Safety²¹).

5.13 Dotační podpora aktivit, programů a projektů prevence kriminality

Dotační podpora bude realizována prostřednictvím Programu prevence kriminality (dále jen „Program“) vyhlašovaným každoročně Ministerstvem vnitra. Bude směřovat zejména do oblasti podpory konkrétních projektů a programů obcí, regionálních projektů krajů (VÚSC) a do podpory národních specifických projektů.

Vláda systematicky a dlouhodobě dotačně podporuje oblast prevence kriminality v rizikových obcích a regionech. Základním důvodem je snaha o dlouhodobé a stabilní prosazování státní politiky v oblasti prevence kriminality na místní úrovni, vytvoření kontinuálního a efektivního systému financování, a to za účasti obcí i krajů. V kontextu aktuálních problémů v oblasti veřejného pořádku a kriminality (lokálně evidované a dále se šířící potíže soužití s nepříznupůsobivými občany, atd.) je dalším důvodem snaha o zajištění operativní distribuce

²¹ EFUS je evropská nevládní nezisková organizace, která vznikla v roce 1987 jako platforma starostů evropských měst. Zaměřuje na vybudování sítě evropských místních samospráv, na výměnu informací a praktických zkušeností z oblasti snižování kriminality a podpoření rolí místních samospráv v národní i evropské politice. V současnosti sdružuje přibližně 300 místních samospráv a jeho hlavní náplní je problematika bezpečnosti ve městech. Za Českou republiku je členem sítě EFUS město Brno.

potřebných finančních prostředků do obcí a regionů, ve kterých se problémy objevují (podpora rizikových oblastí a lokalit).

Kriminálně rizikové, kriminální a protiprávní jevy jsou, podle dlouhodobých studií a zkušeností, zpravidla kumulovány do větších měst a městských aglomerací. Stále více se ale objevují v malých městech či obcích o několika stech obyvatelích. Týká se to zejména specifických jevů nebo kumulace jevů (např. protiprávní jednání nepřizpůsobivých osob, které je důsledkem jejich sestěhování do jednoho objektu, do prostoru malé obce, apod.). Stále obtížněji lze určit, v jak velké obci či městě se uvedené jevy objeví. O to těžší je řešení situace, pokud se takový jev či jejich kumulace objeví v malém městě či obci, které zpravidla nedisponují lidskými ani finančními zdroji, často ani potřebným know-how. Do Programu prevence kriminality může podat žádost o dotaci každá obec v ČR, a to bez ohledu na počet obyvatel. Žádost, respektive projekty v ní obsažené, budou posuzovány podle kritérií přijatelnosti.

Program bude nastaven tak, aby podpořené projekty respektovaly priority, cíle a cílové skupiny uvedené ve Strategii. Vstup do Programu, respektive možnost podat projekt k dotační podpoře, bude otevřena všem obcím a krajům.

Ministerstvo vnitra zpracuje Zásady pro poskytování finančních prostředků na dotační podpory prevence kriminality²², které jsou pro předkladatele žádosti závazné. Dotace bude, tak jako dosud, schvalovat každoročně Republikový výbor pro prevenci kriminality.

Finanční prostředky nutné na realizaci Programu vyčlení každoročně v letech 2012 – 2015 vláda ČR ve státním rozpočtu. Budou součástí kapitoly Ministerstva vnitra. Celková minimální výše finančních prostředků v součtu za 4 roky bude činit 225 mil Kč. Tato částka je stanovena jednak na základě součtu finančních prostředků vynaložených na Program v letech 2008 – 2011 (250 mil. Kč) a jednak s ohledem na požadované úspory ve státním rozpočtu (proto je návrh snížen o 10% oproti minulému období).

6. Shrnutí

Strategie prevence kriminality České republiky na léta 2012 až 2015 shrnuje zkušenosti praxe prevence kriminality v České republice tak, jak byla prováděna od roku 1993. Reflektuje všechny obecné zahraniční poznatky k prevenci kriminality a dává je do souladu s národní praxí. Stanovuje pro další období jasná východiska, konkrétní cíle a priority, které jsou postavené na definovaných principech.

Pro výkon a provádění prevence kriminality uvádí předkládaná Strategie výčet subjektů a institucí, které se budou na její praktické realizaci podílet a budou naplňovat stanovené cíle. Důležitým prvkem je zastřešení systému struktur na úrovni vlády ČR, respektive Republikového výboru.

Ambicí tohoto materiálu je zejména dokončení stabilizace dosažených výsledků v oblasti prevence kriminality, nastavení standardních nástrojů a postupů v prevenci kriminality, zajištění dostatečných finančních prostředků na praktický výkon prevence kriminality v obcích a krajích a dosažení cílového stavu v prevenci kriminality.

Výsledky kvalitní realizace předkládané Strategie budou zejména snížení výskytu kriminálního chování a rizikových faktorů, zvýšení bezpečí na veřejných místech, stabilní finanční podpora efektivních aktivit a projektů prevence kriminality a stabilizovaný a efektivní systém prevence kriminality, který je obvyklý v rozvinutých demokraciích. Takový stav je cílem, k němuž především dosavadní i budoucí snahy v prevenci kriminality směřují.

²² Zásady pro poskytování dotací ze státního rozpočtu na výdaje realizované v rámci Programu prevence kriminality v roce 2012 (2013, 2014, 2015)

IV. Úkoly Republikového výboru pro prevenci kriminality a resortů

	Gestor	Spolupráce	Znění úkolu	Termín
1.	Republikový výbor pro prevenci kriminality		Zadat analýzu potřebnosti právní úpravy prevence kriminality, posoudit její výsledky a závěry předložit vládě ČR.	do 31. března 2014
2.	Republikový výbor pro prevenci kriminality		Zpracovat vyčíslení nákladů všech členů výboru vynaložených na prevenci kriminality a také zhodnocení účinnosti jejich aktivit v oblasti prevence kriminality. Za období 2012 - 2015	do 31. března 2016
3.	Republikový výbor pro prevenci kriminality	Institut pro kriminologii a sociální prevenci	Finančně zajistit realizaci reprezentativního výzkumu veřejného mínění zaměřeného na postoje občanů k prevenci kriminality a k bezpečnosti včetně důvěry občanů v bezpečnostní složky.	do 31. prosince 2012
4.	Ministerstvo vnitra		Provést analýzu podmínek pro spuštění projektu „Prevence do každé rodiny“ a následně ho realizovat.	analýza do 31. prosince 2012
5.	Ministerstvo vnitra		Do návrhu novely zákona o obcích a novely zákona o hlavním městě Praze upravující zřízení bezpečnostních výborů (dle usnesení vlády č. 533/2011) zakomponovat oblast prevence kriminality.	do 30. června 2012
6.	Ministerstvo vnitra		Realizovat projekt www.prevencekriminality.cz .	do 31. prosince 2012
7.	Ministerstvo vnitra		Vyhodnotit pilotní projekt „Bezpečná lokalita – Bezpečné bydlení“ a zpracovat „Metodiku zabezpečení bytových komplexů na sídlištích“, zajistit její publicitu.	do 30. června 2013
8.	Ministerstvo vnitra	Policejní prezidium ČR	Zpracovat Koncepci prevence kriminality MV a Policie ČR.	do 30. června 2012
9.	Ministerstvo vnitra	Republikový výbor pro prevenci kriminality	Vytvořit akreditovaný vzdělávací kurz pro manažery prevence kriminality samospráv.	do 31. prosince 2012
10.	Ministerstvo vnitra		Realizovat reprezentativní výzkum veřejného mínění zaměřeného na postoje občanů k prevenci kriminality a k bezpečnosti včetně důvěry občanů v bezpečnostní složky.	do 31. prosince 2012
11.	Ministerstvo vnitra		Vytvořit metodiku vyhodnocování efektivity dopadů preventivních opatření a stanovení standardů pro jejich realizaci.	do 31. prosince 2012
12.	Ministerstvo vnitra		Vytvořit metodiky a manuály pro práci s násilnou osobou.	do 31. prosince 2012
13.	Ministerstvo vnitra	Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo spravedlnosti	Vytvořit vzdělávací program v oblasti prevence kriminality pro odborníky z řad justice, vězeňské služby, policie a dalších profesí.	do 31. prosince 2013
14.	Ministerstvo vnitra		Spolupracovat na realizaci projektu E-Synergie podpořeného z prostředků ESF, jehož realizátorem je Univerzita Palackého v Olomouci.	do 31. prosince 2014

IV. Úkoly RVPPK a resortů

15.	Ministerstvo vnitra		Zajistit realizaci projektu Asistent prevence kriminality podpořeného z OPLZZ včetně aplikace jeho výstupů do praxe.	do 31. prosince 2014
16.	Ministerstvo vnitra		Zapojit se do mezinárodního projektu „Úspěšná praxe při zvládání komunitních konfliktů ve středním a východoevropském regionu“ a zajistit publicitu jeho výstupů.	do 31. prosince 2014
17.	Ministerstvo vnitra	Indtitut pro kriminologii a sociální prevenci	Zpracovat metodiku pro tvorbu bezpečnostních analýz a koncepcí prevence kriminality na úrovni krajů, měst a obcí. Včetně způsobu a kritérií stanovování míry rizikovosti území (indikátory rizikovosti, apod.) ve vztahu k prevenci kriminality, toto je možné zadat jako výzkumný úkol..	do 30. 6. 2012 (metodika) do 31.10. 2012 (způsob a kritéria zjišťování rizikovosti území)
18.	Ministerstvo vnitra	Policejní prezidium ČR	Proškolit na základě výše uvedené metodiky vybrané pracovníky policie a obcí v analytickém rozpracování lokálních bezpečnostních problémů.	31. prosince 2015
19.	Ministerstvo vnitra		Podporovat finančně programy a projekty, které respektují priority a cíle Strategie.	každoročně
20.	Ministerstvo vnitra		Zpracovat Zásady poskytování dotací ze státního rozpočtu na Program prevence kriminality kraje a Program prevence kriminality měst a obcí.	každoročně, vždy do 30. listopadu
21.	Ministerstvo vnitra	Odbor pro sociální začleňování v romských lokalitách, Policejní prezidium ČR	Pokračovat v realizaci Programu Úsvit v sociálně vyloučených lokalitách, do řešení problémů zapojit Policii ČR a spolupracovat s Agenturou pro sociální začleňování v romských lokalitách.	průběžně
22.	Ministerstvo vnitra	Republikový výbor pro prevenci kriminality	Pokračovat v realizaci informačních aktivit zaměřených na veřejnost a zvláště zranitelné, ohrožené a rizikové skupiny, a to v rámci programů prevence kriminality i v rámci specifických projektů.	průběžně
23.	Ministerstvo vnitra	Republikový výbor pro prevenci kriminality	Zajistit průběžné vzdělávání manažerů prevence kriminality a dalších odborníků v aktuálních tématech prevence kriminality a rizikových jevů.	průběžně
24.	Ministerstvo vnitra		Poskytovat metodickou, konzultační a informační podporu manažerům prevence kriminality krajů při rozvoji krajské a lokální úrovně prevence kriminality.	průběžně
25.	Ministerstvo vnitra		Každoročně vyhlašovat národní nominace na soutěž o Evropskou cenu prevence kriminality a prezentovat vítězný projekt v rámci Best Practice Konference Evropské sítě prevence kriminality.	průběžně

IV. Úkoly RVPPK a resortů

26.	Ministerstvo vnitra		Metodicky vést oblast situační prevence a v rámci Poradního sboru připravovat a zpracovávat společné strategie prevence automobilové kriminality, vloupání do obydlí, prevence kriminality na veřejných prostranstvích a v obchodní síti, prevence kriminality v rekreačních oblastech, prevence zaměřené k individuální ochraně osob apod. a reagovat na aktuální bezpečnostní problémy.	průběžně
27.	Ministerstvo vnitra		Na základě požadavků obecní policie zajišťovat jejich vzdělávání v problematice prevence kriminality.	průběžně
28.	Ministerstvo vnitra		Podílet se na realizaci bilaterálních a multilaterálních projektů prevence kriminality a závěry zveřejňovat odborné veřejnosti v České republice.	průběžně
29.	Ministerstvo vnitra		Podporovat zřizování nových speciálních výslechových místností podle doporučeného standardu a v místech, kde je prokázáno zřízení takové místnosti jako potřebné.	průběžně
30.	Ministerstvo vnitra	Policejní prezidium ČR	Pokračovat v projektu NKMPD a získávat další spolupracující subjekty z mediální oblasti. V rámci projektu zejména zahájit spolupráci s nově vznikajícími subjekty z podnikatelské sféry poskytujících různá technická opatření a služby v rámci prevence a případné asistence policii při pátrání po pohřešovaných dětech. S přispěním těchto podnikatelských subjektů zvyšovat informovanost o projektu a doplňovat jej o další preventivní aktivity v souvislosti se zmizením dítěte.	průběžně
31.	Ministerstvo vnitra		Provedení analýzy efektivního uspořádání finančních toků do oblastí PK	do konce roku 2012
32.	Ministerstvo vnitra		Vyčleňovat finanční prostředky na podporu rozvoje systému prevence kriminality na celorepublikové, krajské a lokální úrovni a na podporu projektů prevence kriminality a prevence kriminálně rizikových jevů.	průběžně
33.	Ministerstvo vnitra		Nadále zajistit zastoupení České republiky v komisích Organizace spojených národů zaměřených na prevenci kriminality. Zajišťovat zastoupení České republiky v Evropské síti prevence kriminality, podílet se na realizaci transformačního projektu „Prevence a boj proti organizovanému zločinu“, šířit příklady dobré praxe států EU v oblasti prevence kriminality v České republice a české příklady v rámci EU. Zajistit administraci komunitárního programu Evropské komise DAPHNE.	průběžně
34.	Ministerstvo vnitra		Vyhodnotit Strategii prevence kriminality v České republice na léta 2012 až 2015 na základě stanovených evaluačních kritérií.	stanovení kritérií: březen 2013; věcné vyhodnocení: jako součást další strategie.

IV. Úkoly RVPPK a resortů

35.	Ministerstvo vnitra		Zahájit ostrý provoz zasílání informačních SMS a navázat spolupráci s dalšími mobilními operátory a zapojit je do projektu NKMPPD.	Termín ostrého provozu zasílání SMS: do 1.
36.	Ministerstvo vnitra	Policejní prezidium ČR	Zajistit zpracování problematiky prevence kriminality do vzdělávacích programů Policie ČR na všech úrovních.	do 31. prosince 2015
37.	Policejní prezidium ČR	Ministerstvo vnitra	Začlenit problematiku prevence negativních jevů ve virtuální komunikaci do vzdělávacích osnov policistů v rámci základní odborné přípravy.	2013
38.	Policejní prezidium ČR	Ministerstvo vnitra	Inovovat standardy vybavení speciální výslechové místnosti, postup jejich budování a metodiku využívání. Nastavit systém sledování efektivity využívání speciálních výslechových místností a jeho pravidelného vyhodnocování.	do 31. prosince 2012
39.	Policejní prezidium ČR	Ministerstvo vnitra	Připravit a realizovat projekt „Mapy kriminality“, a to v souladu s koncepcí MV a PČR.	do 31. prosince 2012
40.	Policejní prezidium ČR	Ministerstvo vnitra	Začlenit problematiku odhalování, objasňování a vyšetřování kriminality páchané dětmi a na dětských obětech do systému vzdělávání policistů, a to v souladu s principy uvedenými v kapitole 5.5. Strategie.	do 31. prosince 2013
41.	Policejní prezidium ČR		Vytvářet specializované týmy pro případy domácího násilí v Policii ČR.	do 31. prosince 2015
42.	Policejní prezidium ČR		Zapojovat se do činnosti komisí prevence kriminality obcí a měst, do činnosti Pracovních skupin prevence kriminality v krajích a podílet se na tvorbě programů prevence kriminality krajů, měst a obcí.	průběžně v letech 2012 - 2015
43.	Ministerstvo práce a sociálních věcí		Připravit novelu zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí.	do 31. prosince 2012
44.	Ministerstvo práce a sociálních věcí		Podpora a specializované poradenství pro rodiny s dětmi, které se dopustily trestné činnosti.	průběžně
45.	Ministerstvo spravedlnosti		Vyčleňovat finanční prostředky na podporu rozvoje systému prevence kriminality na celorepublikové, krajské a lokální úrovni a na podporu projektů prevence kriminality a prevence kriminálně rizikových jevů.	průběžně
46.	Ministerstvo spravedlnosti		Vytvořit resortní strategické a koncepční materiály upravující oblast prevence kriminality a prevence kriminálně rizikových jevů.	průběžně
47.	Ministerstvo spravedlnosti - Probační a mediační služba		Vytvořit a akreditovat probační program pro dospělé pachatele domácího násilí s cílem celoplošného využití ze strany justice.	do 31. prosince 2012
48.	Ministerstvo spravedlnosti - Probační a mediační služba		Implementovat vytvořený nástroj hodnocení rizik a potřeb do praxe Probační a mediační služby, a to včetně zajištění potřebného vzdělávání probačních úředníků a asistentů v této oblasti.	do 31. prosince 2013
49.	Ministerstvo spravedlnosti - Probační a mediační služba		Rozšiřovat nový systémový přístup při přípravě odsouzeného a oběti na moment podání žádosti o podmíněné propuštění pachatele prostřednictvím Komisí pro podmíněné propuštění.	do 31. prosince 2013

IV. Úkoly RVPPK a resortů

50.	Ministerstvo spravedlnosti - Probační a mediační služba		Standardizovat činnost multidisciplinárních týmů pro mládež a uvést ji do souladu se standardem práce týmu pro děti a mládež tak, jak jej definuje příslušná vyhláška MPSV.	do 31. prosince 2013
51.	Ministerstvo spravedlnosti - Probační a mediační služba	Ministerstvo vnitra	V rámci Aliance proti dluhům navrhnout systémovou změnu souvisejících zákonů s cílem rozšířit možnosti alternativních způsobů oddlužování osob, které se ocitli v obtížené sociální situaci včetně pachatelů trestné činnosti.	do 31. prosince 2015
52.	Ministerstvo spravedlnosti - Probační a mediační služba		Podporovat osvědčené prvky reintegračních projektů zaměřených na osoby ve výkonu trestu a po propuštění, projekty zaměřené na prevenci recidivy včetně projektu Romský mentor.	každoročně
53.	Ministerstvo spravedlnosti - Probační a mediační služba	Ministerstvo vnitra	Podílet se v rámci Aliance proti dluhům na prosazování důležitých systémových změn, které budou mít vliv na snižování a eliminaci předluženosti osob.	průběžně
54.	Ministerstvo spravedlnosti - Probační a mediační služba		Budovat a rozšiřovat systém komplexního a specializovaného poradenství pro oběti trestných činů s novými restorativními přístupy k práci s oběťmi a pachateli trestných činů; rozšiřovat systém poradenství do praxe dalších soudních okresů.	průběžně
55.	Ministerstvo spravedlnosti - Probační a mediační služba		Podporovat finanční vzdělávání s cílem dosáhnout vyšší finanční gramotnosti u veřejnosti i odborníků	průběžně
56.	Ministerstvo spravedlnosti - Probační a mediační služba		Rozšiřovat již existující probační a resocializační programy, vytvářet a pilotovat nové programy.	průběžně
57.	Ministerstvo spravedlnosti – Vězeňská služba ČR		Rozšiřovat již existující resocializační programy cílené na snižování míry rizika pachatelů zejména násilné trestné činnosti, vytvářet a pilotovat nové programy	průběžně
58.	Ministerstvo spravedlnosti – Vězeňská služba ČR		Zajišťovat diferencovaný výkon trestu odnětí svobody ve specializovaných odděleních na potřebném počtu odsouzených	Průběžně
59.	Ministerstvo spravedlnosti – Vězeňská služba ČR		Zpracovat koncepční materiál o zacházení s mladými vězni respektující Doporučení CM/Rec (2008)11 Výboru ministrů Rady Evropy a zajistit jejich realizaci	Zpracování materiálu 31. 10. 2012 Realizace průběžně
60.	Institut pro kriminologii a sociální prevenci		Realizovat výzkum "Násilné sexuálně motivované kriminální jednání".	do 31. prosince 2015
61.	Institut pro kriminologii a sociální prevenci	Republikový výbor pro prevenci kriminality - finanční zajištění	Realizovat reprezentativní výzkum veřejného mínění zaměřeného na postoje občanů k prevenci kriminality a k bezpečnosti včetně důvěry občanů v bezpečnostní složky.	do 31. prosince 2012
62.	Institut pro kriminologii a sociální prevenci		Realizovat výzkum "Kriminální kariéra mladistvých. Nové jevy v kriminalitě mladistvých, uplatňování Systému včasné intervence."	do 31. prosince 2015
63.	Institut pro kriminologii a sociální prevenci		Realizovat výzkum "Nové jevy v násilné kriminalitě včetně domácího násilí."	do 31. prosince 2015

IV. Úkoly RVPPK a resortů

64.	Institut pro kriminologii a sociální prevenci		Realizovat výzkum "Regionální rozložení a podmíněnost kriminality, problematiky a výskyt tzv.hot-spot."	do 31. prosince 2015
-----	--	--	--	----------------------

IV. Úkoly RVPPK a resortů

65.	Institut pro kriminologii a sociální prevenci		Realizovat výzkum "Současná situace v oblasti extremistických hnutí v ČR s důrazem na jejich potencionální podporu u mladistvých a na šíření extremistických ideologických obsahů po Internetu".	do 31. prosince 2015
66.	Institut pro kriminologii a sociální prevenci		Realizovat výzkum "Vývoj kriminality v ČR – každoroční sledování a analýza včetně sledování trendů, skladby pachatelů, obětí atd."	průběžně
67.	Vězeňská služba		Rozšiřovat nový systémový přístup při přípravě odsouzeného a oběti na moment podání žádosti o podmíněné propuštění pachatele prostřednictvím Komise pro podmíněné propuštění.	do 31. prosince 2013
68.	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy		Zpracovat Strategii prevence rizikových projevů chování u dětí a mládeže v působnosti resortu školství, mládeže a tělovýchovy na období na léta 2013 – 2018.	31. prosince 2012
69.	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy		Vytvořit standardy specifické primární prevence pro oblast prevence všech forem rizikového chování, rozšíření procesu certifikací na celou oblast primární prevence a vytvoření metodických materiálů.	31. prosince 2012
70.	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy		Podporovat projekty primární prevence formou vyhlašovaných dotačních řízení.	každoročně
71.	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	Ministerstvo vnitra	Zařadit oblast kyberšikany do rámcového vzdělávacího plánu škol jako součást dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.	do 30. června 2013
72.	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	Ministerstvo vnitra	Novelizovat metodický pokyn pro učitele a zahrnout do něj problematiku kyberšikany a spolupráci školy s Policií ČR a s dalšími relevantními institucemi.	do 31. srpna 2012
73.	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy		Podporovat finančně preventivní projekty na téma kyberšikany.	každoročně
74.	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy		Vytvořit resortní strategické a koncepční materiály upravující oblast prevence kriminality a prevence kriminálně rizikových jevů.	průběžně
75.	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy		Vyčleňovat finanční prostředky na podporu rozvoje systému prevence kriminality na celorepublikové, krajské a lokální úrovni a na podporu projektů prevence kriminality a prevence kriminálně rizikových jevů.	průběžně
76.	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy		Vytvořit krajské plány primární prevence kriminality a rizikového chování.	průběžně
77.	Ministerstvo obrany		Vytvořit resortní strategické a koncepční materiály upravující oblast prevence kriminality a prevence kriminálně rizikových jevů.	průběžně
78.	Ministerstvo obrany		Začlenit opatření prevence kriminality a prevence kriminálně rizikových jevů do rezortního programu zabývajícího se zdokonalením komplexní výchovy příslušníků ozbrojených sil ČR.	průběžně

IV. Úkoly RVPPK a resortů

79.	Ministerstvo obrany		Vyčleňovat finanční prostředky na podporu rozvoje systému prevence kriminality na celorepublikové, krajské a lokální úrovni a na podporu projektů prevence kriminality a prevence kriminálně rizikových jevů.	průběžně
80.	Ministerstvo obrany		Prohlubovat vzdělání všech zaměstnanců MO v oblasti boje proti extremismu a korupci, ochrany lidských práv a aktuálních kriminálně rizikových jevů.	průběžně
81.	Ministerstvo obrany	Ministerstvo vnitra	Zabezpečit spolupráci Vojenské policie s orgány Policie ČR, obecní policie, Celní správy, s Vězeňskou službou, obecními a městskými úřady při předávání konkrétních poznatků o protiprávních jednáních v rezortu MO a jejich následného šetření.	průběžně
82.	Ministerstvo obrany		Realizovat projekt „Efektivní vnitřní kontrola v resortu MO“, financovaný z prostředků EU - operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost.	průběžně
83.	Ministerstvo obrany		Realizovat „Program prevence kriminality“ s důrazem na podporu projektů určených pro cílové skupiny s vyšší mírou rizikového chování.	průběžně
84.	Ministerstvo zdravotnictví		Vytvořit resortní strategické a koncepční materiály upravující oblast prevence kriminality a prevence kriminálně rizikových jevů.	průběžně
85.	Ministerstvo zdravotnictví		Zajišťovat snižování úmrtnosti a zdravotního postižení způsobeného nehodami a násilím páchaného na ohrožených skupinách obyvatelstva.: a. Podporovat sběr úrazových dat, na základě průběžných analýz těchto dat navrhnout příslušná nápravná opatření. Ustavit Národní registr úrazů zákonem. b. Vytvořit síť pracovišť spolupracujících v oblasti prevence úrazů, násilí a podpory bezpečnosti pro děti. c. Vytvořit a realizovat vzdělávací programy zaměřené na bezpečné prostředí pro děti – bez úrazů a násilí. d. Podporovat preventivní programy se zaměřením na bezpečné prostředí pro děti a zdravý životní styl dětí a mladistvých.	
86.	Ministerstvo zdravotnictví		Zajišťovat důslednou implementaci Úmluvy o právech dítěte v resortu zdravotnictví.	
87.	Ministerstvo zdravotnictví		Podporovat projekty a aktivity zaměřené na prevenci všech forem násilí a podporu bezpečnosti pro děti a jiné ohrožené skupiny obyvatelstva.	průběžně
88.	Ministerstvo zdravotnictví		Podílet se na péči o děti bez rodinného zázemí a děti ohrožené. Podpora vzniku a činnosti dětských center a jejich legislativní zakotvení.	
89.	Ministerstvo zdravotnictví		Vyčleňovat finanční prostředky na podporu rozvoje systému prevence kriminality na celorepublikové, krajské a lokální úrovni a na podporu projektů prevence kriminality a prevence kriminálně rizikových jevů.	průběžně

VI.

Přílohy

Příloha č. 1 - Vyhodnocení realizace Strategie prevence kriminality na léta
2008 až 2011

Příloha č. 2 - Postup při výběru žádostí obcí o dotaci v rámci programu
podpory prevence kriminality

Příloha č.3 - Seznam dotačních titulů zaměřených na sociální prevenci

VYHODNOCENÍ REALIZACE STRATEGIE PREVENCE KRIMINALITY NA LÉTA 2008 AŽ 2011

Prioritou Strategie prevence kriminality na léta 2008 až 2011 byl rozvoj systému prevence kriminality na krajské a městské úrovni, zkvalitňování meziresortního systému péče o ohrožené a rizikové děti, podpora a metodické vedení specifických celorepublikových projektů, mezinárodní spolupráce, legislativní oblast a priority stanovené jednotlivými členy RVPPK.

Rozvoj systému prevence kriminality na krajské a městské úrovni

V rámci Strategie prevence kriminality na léta 2008 až 2011 došlo ke změně organizačního schématu systému prevence kriminality v ČR, který byl rozčleněn do tří úrovní – republikové, krajské a městské. Vytvořením krajské úrovně byla posílena koordinační a metodická role krajů vůči obcím spadajícím do územní působnosti krajů. Městskou úroveň tvořila velká města (nad 25 tisíc obyvatel), která měla možnost, za splnění stanovených podmínek, čerpat finanční prostředky ze státního rozpočtu na prevenci kriminality po dobu trvání Strategie. **Podmínkou pro zařazení do krajské a městské úrovně prevence kriminality bylo zpracování bezpečnostních analýz, na jejichž základě byly formulovány krajské a městské koncepce prevence kriminality¹, ty podléhaly schválení zastupitelstvem kraje nebo obce.**

Nástrojem naplnění krajských koncepcí prevence kriminality se staly každoroční Krajské programy prevence kriminality tvořené konkrétními dílčími projekty zpracovány krajským úřadem nebo obcemi. V kompetenci kraje bylo každoroční vyhlášení bezpečnostních priorit, které budou řešeny, rozhodnutí o teritoriálním zaměření Programu – tj. zda bude realizován plošně nebo na vymezených částech kraje².

Významné zlepšení v oblasti spolupráce krajů s Policií ČR přinesla reforma Policie ČR, jejíž součástí bylo od 1. ledna 2010 **vytvoření 14 krajských ředitelství policie**. Shodné teritorium působnosti Policie ČR a krajských úřadů má pozitivní dopad na zvyšující se podíl zapojení policie do preventivní politiky na regionální úrovni a jasnému vymezení teritoriální kompetence ve vztahu hejtman – krajský ředitel. **Partnerství Krajského ředitelství policie a Krajského úřadu má však slabinu v absenci zákonného vymezení odpovědnosti kraje za záležitosti veřejného pořádku**, to mají vymezeno pouze obce v zákoně o obcích. Spolupráce Policie ČR s kraji v oblasti prevence kriminality existuje na bázi dobrovolnosti a zákonem je formalizována pouze prostřednictvím Bezpečnostních rad kraje, které se však soustředí na krizové řízení a integrovaný záchranný systém.

Do **městské úrovně** bylo vyzváno 47 větších měst (nad 25 tis. obyvatel), ve kterých se koncentruje převážná většina kriminality a sociálně rizikových jevů, a která mají zároveň organizační, personální a finanční potenciál k tvorbě Městských programů prevence kriminality. Do městské úrovně se přihlásilo 45 měst, která obdobně jako kraje zpracovala bezpečnostní analýzy a střednědobé koncepce prevence kriminality a vytvořila podmínky pro zabezpečení svých Programů. **Nabídka státu na čtyřletou spolupráci a finanční podporu aktivit prevence kriminality zvýšila prestiž prevence kriminality mezi ostatními činnostmi samosprávy**, umožnila městům dlouhodoběji plánovat preventivní kroky,

¹ Text krajských koncepcí prevence kriminality je zveřejněn na internetových stránkách Ministerstva vnitra (Bezpečnost a prevence) a text většiny městských koncepcí je na internetových stránkách příslušných měst.

² V průměru byl každoročně Program realizován na území 90 obcí odlišných od těch zapojených do městské úrovně.

postupovat komplexně v řešení konkrétních bezpečnostních problémů a reagovat na změnu v struktuře trestné činnosti nebo pachatelů.

V letech 2008 až 2011 bylo v rámci Krajských a městských programů prevence kriminality podpořeno celkem 1 276 projektů prevence kriminality státní účelovou dotací ve výši 241 976 277 Kč. I přes probíhající hospodářskou krizi a snahu samospráv snížit výdaje svých rozpočtů na minimum převyšoval podíl krajů a obcí povinnou 10 % finanční spoluúčast na realizaci Programů a v součtu let 2008 – 2011 dosáhla jejich spoluúčast 30 %.

Hodnocení efektivity krajských a městských programů se opírá o analýzy závěrečných zpráv podpořených projektů a hodnocení Programů jako celku a o každoroční analýzy vývoje trestné činnosti a dalších kriminálně rizikových jevů. **Ze statistik trestné činnosti zpracovávaných Policií ČR vyplývá,** že realizace preventivních aktivit ve městech a obcích přispívá ke stabilizaci trestné činnosti a ve většině měst dochází k jejímu poklesu.

V prvním pololetí roku 2011 byla provedena **kvalitativní výzkumná sonda** mezi manažery prevence kriminality krajů a měst s cílem vyhodnotit silná a slabá místa aplikace strategie. Ze 45 městských a 14 krajských manažerů prevence kriminality odpovědělo na položené otázky 39 manažerů, což činí vzorek 66 % z možných respondentů.

Z jejich hodnocení i ze zkušeností odboru prevence kriminality Ministerstva vnitra lze označit za pozitiva zejména to, že **kraje i města vyčleňují samostatný rozpočet** na oblast prevence kriminality a dochází ke **spolupráci a zapojování širokého spektra subjektů** do přípravy a realizace preventivních programů; cílené a plánované aktivity z oblasti prevence kriminality **pozitivně přispívají ke zvyšování pocitu bezpečí občanů v krajích a městech.**

Za negativa lze označit zejména to, že úplná decentralizace a posilování kompetencí krajů a obcí vede k **oslabení nebo nedodržování priorit prevence kriminality nastavených vládou ČR,** a dále **nedostatečné sdílení příkladů dobré praxe** (osvědčených projektů) v rámci ČR.

Ministerstvo vnitra zpracovalo **metodiky přípravy krajských a městských koncepcí prevence kriminality** včetně minimálního standardu bezpečnostních analýz. Na základě požadavku zástupců krajů bylo zpracováno **doporučení, jak postupovat při hodnocení kvality projektů** (bodový systém s pěti kritérii). Vzhledem k celospolečenské diskusi o dodržování právních postupů v oblasti ochrany osobních údajů, odbor prevence kriminality MV v roce 2009 **aktualizoval a zpřísnil „Rozšiřující podmínky pro zpracování projektů a standardní postupy pro hodnocení účinnosti MKDS v rámci programů prevence kriminality“.** Pro zajištění jednotnosti výkonu preventivních činností na úrovni krajů vydalo MV **„Doporučený obsah činnosti manažera / koordinátora prevence kriminality Krajského úřadu“.**

Pokračovalo **průběžné vzdělávání** manažerů programu prevence kriminality krajů a manažerů měst, pracovníků Preventivně informačních oddělení Policie ČR (dále jen „PIO“) a pracovníků obecní policie. Pro zmíněné odborníky byly také pořádány **monotematické odborné semináře**³.

³ Národní konference k provozování městských kamerových dohlížecích systémů (2009, Kroměříž) a mezinárodní konference ke kamerovým systémům (2011, Praha), pilotní vzdělávací kurzy pro strážníky obecní policie (2010 a 2011 – obecně k prevenci kriminality), kyberšikana (2010), vzdělávání asistentů prevence kriminality (2010), finanční gramotnost a prevence zadlužování (2010), ochrana domů a bytů (průběžně), extremismus (2009), pocit bezpečí v prostředí romské menšiny (2008), zkušenosti australské policie s prací s menšinami (2011, Praha).

Zkvalitňování meziresortního systému péče o ohrožené a rizikové děti

Stěžejním projektem zaměřeným na kriminálně rizikové a ohrožené děti a mladistvé byl **Systém včasné intervence** (dále jen „SVI“), který je dlouhodobě rozvíjen ministerstvy vnitra (autor a gestor projektu), spravedlnosti (Probační a mediační služba) a práce a sociálních věcí. Projekt⁴ je zaměřen na zlepšení spolupráce institucí, do jejichž působnosti spadá péče o ohrožené děti v nejranějších stádiích sociálně patologického vývoje dítěte, kriminality, ale i případy týrání, zanedbávání a zneužívání dětí. Cílem je rychlá výměna informací o problémovém dítěti v pozici pachatele, svědka nebo oběti trestné činnosti, rychlá náprava neuspokojivého stavu (opatření) a cílená a konkrétní preventivní opatření.

V roce 2007 vláda svým usnesením č. 1151/2007 schválila SVI k plošnému šíření v rámci České republiky. Rozšiřování SVI bylo finančně podporováno z prostředků vyčleněných na krajské a městské programy prevence kriminality, průběžně byl zdokonalován softwarový systém, systém spolupráce v rámci Týmů pro mládež, byly vytvářeny metodiky práce, nastavení on-line toku dat z Policie ČR do SVI a tvořena efektivní nápravná opatření. Do roku 2010 byl SVI realizován v 36 městech ČR. V souvislosti s potřebami, které ukázala realizace projektu SVI, připravilo Ministerstvo práce a sociálních věcí a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy zásadní materiály k transformaci a sjednocení systému péče o ohrožené děti, které v letech 2008 až 2009 schválila vláda ČR.

V roce 2010 zajistilo Ministerstvo vnitra zpracování Studie proveditelnosti plošného nasazení Systému včasné intervence na území celé České republiky, včetně CBA (analýzy výnosů a nákladů). **Vláda ČR učinila poslední krok v plošném nasazení SVI dne 17. března 2011, kdy svým usnesením č. 191 určila jako gestora celostátního rozšíření SVI ministra práce a sociálních věcí** a ve spolupráci s ministrem vnitra mu uložila plnit úkoly obsažené v harmonogramu prací, který obsahuje výše uvedená studie.

V letech 2008 a 2009 předložilo MPSV vládě ke schválení tři materiály týkající se transformace systému péče o ohrožené děti. Prvním byl materiál „**Analýza současného stavu institucionálního zajištění péče o ohrožené děti**“ (usnesení vlády č. 293/2008), který mapoval situaci v systému péče o ohrožené děti z hlediska začlenění této agendy do působnosti různých resortů. Druhým „**Návrh opatření k transformaci a sjednocení systému péče o ohrožené děti – základní principy**“ (usnesení vlády č. 16/2009), ve kterém byly definovány základní východiska a principy, o které se bude transformační proces opírat. Posledním pak „**Národní akční plán k transformaci a sjednocení systému péče o ohrožené děti na období 2009 – 2011**“ (schválen usnesením vlády č. 883/2009)⁵.

Na procesu transformace se i nadále výrazně podílí **meziresortní koordinační skupina k transformaci systému péče o ohrožené děti**⁶.

V **legislativní oblasti** došlo k posílení ochrany práv dětí na jejich výživné, zvýšila se míra ochrany dětí před svévolným zasahováním do jejich soukromého a rodinného života a nový trestní zákoník posílil standard trestněprávní ochrany dětí před týráním, zneužíváním,

⁴ Projekt vznikl na odboru prevence kriminality MV v roce 1998 jako reakce na závažné problémy a nedostatky systému péče o rizikové a ohrožené děti. V letech 2000 až 2006 byl pilotně ověřen ve dvou vybraných městech ČR (Ostrava, Svitavy).

⁵ Jeho cílem je: preference péče o děti v rodinném prostředí před péčí ústavní a tím pádem snížení počtu dětí v ústavních zařízeních; prohloubení preventivní práce s ohroženými rodinami a snížení počtu dětí odejmutých z péče rodičů; individuální přístup a multidisciplinární práce a aktivnější zapojení dětí a jejich rodin do řešení jejich vlastní situace; personální a finanční posílení orgánů sociálně-právní ochrany dětí na úrovni obecních úřadů, které budou plnit klíčovou koordinační roli v součinnosti všech orgánů poskytujících pomoc ohroženým rodinám; sladění legislativních úprav, metodických materiálů a praktických postupů v působnosti všech resortů zapojených do systému péče o ohrožené děti.

⁶ Členem skupiny je Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo spravedlnosti, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo pro místní rozvoj a ministr (zmocněnec) pro lidská práva.

zanedbáváním a obchodováním s dětmi.

Podpora a metodické vedení specifických celorepublikových projektů

Program prevence kriminality a extremismu – Úsvit

Program prevence kriminality a extremismu – Úsvit (dále jen „Program Úsvit“) vznikl v roce 2009 na základě priorit stanovených ve Strategii prevence kriminality na léta 2008 až 2011 a na základě aktuálně vytyčených priorit Ministerstva vnitra. Na jeho realizaci se společně s Ministerstvem vnitra podílí samospráva, Policie ČR a obecní policie, místní neziskový sektor a občané sociálně vyloučených lokalit. **Cílem Programu je zvýšení úrovně veřejného pořádku a bezpečí v sociálně vyloučených lokalitách**, podpora nerepresivních metod práce Policie ČR i obecní policie, eliminace sociálně rizikových jevů a prevence útoků páchaných s extremistickým motivem a zapojení obyvatel sociálně vyloučených lokalit ke zlepšení jejich situace.

Pilotně byl Program Úsvit odzkoušen v roce 2009 v Mostě (v lokalitě Chanov) a v roce 2010 byl rozšířen do dalších sociálně vyloučených lokalit měst Most, Litvínov, Děčín, Obrnice, Trmice, Kladno, Ostrava, Karviná, Havířov a Orlová.

Bezpečná lokalita – Bezpečné bydlení

Poradní sbor pro situační prevenci kriminality (poradní orgán ministra vnitra) v roce 2008 vyhlásil pilotní projekt „Bezpečná lokalita – Bezpečné bydlení“ jako reakci na rostoucí případy porušování veřejného pořádku a zvyšování především majetkové trestné činnosti v sídlištních aglomeracích.

Projekt reaguje na obecnou situaci v sídlištních komplexech a v obytných domech po celé ČR, kde je značným problémem zajištění vchodů do domů před nezvanými návštěvníky, kteří v domě páchají především majetkovou trestnou činnost, ale dopouštějí se také přestupků. **Podstatou projektu jsou technicko organizační opatření k zajištění bezpečí a změna postojů občanů k problematice bezpečnosti**, motivace k bezpečnějšímu chování, k zabezpečení bytů a obytných domů, ke zlepšení sousedských vztahů a respektování domovního řádu. Nezbytnou součástí projektu je spolupráce mezi veřejností, policií, samosprávou a vlastníky bytových domů.

Pilotní ověřování probíhá v Brně a ve Zlíně a také v sociálně vyloučených lokalitách ve vazbě na Program Úsvit v Mostě a Orlové.

Národní koordinační mechanismus pátrání po pohřešovaných dětech

Národní koordinační mechanismus pátrání po pohřešovaných dětech (dále jen „NKMPD“) **byl vyvinut za účelem rychlého a úspěšného nalezení pohřešovaných dětí.** Mechanismus **zapojuje širokou veřejnost do pátrání** a zajišťuje potřebnou psychologickou podporu rodinám pohřešovaných dětí prostřednictvím průběžně proškolených policejních psychologů. Základem systému je pátrací činnost Policie ČR a při rozsáhlých pátracích akcích v terénu je rovněž zapojován integrovaný záchranný systém. Systém jako celek není založen na konceptu vytváření nových institucí, ale na lepším využití existujících mechanismů spolupráce, na efektivním využití existujících komunikačních kanálů a koordinaci odpovědných orgánů.

Budování NKMPD bylo zahájeno v roce 2008, během roku 2009 prošel celý mechanismus zkušebním provozem a dne 11. května 2010 byl oficiálně spuštěn.

Speciální výslechové místnosti a vzdělávání specialistů Služby kriminální policie a vyšetřování Policie ČR

Hlavním důvodem k budování Speciálních výslechových místností (dále jen „SVM“) je **nepoškodit dítě – oběť, popřípadě svědka, trestné činnosti a zmírnit tak trauma**

prožité události. Vedení výslechu ve SVM usnadní kontakt policie s dítětem⁷ a nedochází k tzv. sekundární viktimizaci.

K 31. lednu 2011 **bylo zřízeno celkem 30 standardizovaných SVM**, které pokrývají celé území státu, kromě Pardubického a Zlínského kraje.

Specialisté Služby kriminální policie a vyšetřování Policie ČR (dále jen „SKPV“) absolvovali v roce 2009 **odborné školení** zaměřené na psychologické aspekty výslechu dětí, na přípravu a vedení výslechu a použití záznamu z SVM při trestním řízení. Na základě závěrů z tohoto školení byla sestavena obsahová náplň dalšího vzdělávání policistů z úseku mravnosti a mládeže. Do konce roku 2010 se uskutečnily 3 semináře pro 5 Krajských ředitelství Policie ČR. V průběhu roku 2011 proběhnou semináře i v rámci zbývajících Krajských ředitelství Policie ČR.

Prevence kriminality a rizikových jevů v oblasti virtuální komunikace

Preventivní opatření reagují na zneužívání moderních komunikačních technologií k obtěžování uživatelů, vydírání, napadání, manipulaci, zneužití osobních údajů, krádežím identity apod. Projekt Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci s názvem „**E-bezpečí**“ se v roce 2009 umístil mezi oceněnými v rámci soutěže o Evropskou cenu prevence kriminality.

Odbor prevence kriminality MV uspořádal **odborné semináře** na téma prevence rizikových jevů v oblasti virtuální komunikace pro pracovníky Preventivně informační služby Policie ČR a policisty SKPV zaměřené na problematiku mládeže ze všech Krajských ředitelství Policie ČR, pro krajské a městské manažery prevence kriminality a vydal informační brožuru⁸ „**Nebezpečné jevy**“, která informuje o problematice nebezpečných jevů v kyberprostoru a příručku⁹ „**Patron bezpečného netu**“ obsahující praktické rady a informace, jak ochránit své děti před možnou kyberšikanou.

Domácí násilí

V minulém období došlo ke **zkvalitnění legislativní oblasti**¹⁰ upravující domácí násilí. Nejnověji je to přijetí nového trestního kodexu, zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, který s účinností k 1. lednu 2010 zavedl nový trestný čin **Nebezpečné pronásledování** (stalking) a od 1. ledna 2009 je rovněž účinný zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, který v hlavě sedmé upravuje **oprávnění policisty vykázat agresora** (pachatele domácího násilí) ze společného obydlí i z jeho bezprostředního okolí. V rámci Policie ČR byl k provádění vykázaní vydán závazný pokyn policejního prezidenta č. 166/2009. Následně pak byla k realizaci tohoto závazného pokynu vydána ředitelem ředitelství služby pořádkové policie metodická příručka č. 1/2010. **V letech 2008 až 2010 byl institut vykázaní použit vůči 2 480 osobám.**

Policie ČR je v problematice domácího násilí průběžně **vzdělávána**, v některých regionech ČR fungují i specializované jednotky řešení této problematiky (např. Brno, Ostrava, Praha). V roce 2010 bylo realizováno školení policistů – metodiků a lektorů na úrovni pořádkové i kriminální policie, jehož se zúčastnilo přes 6 000 policistů.

⁷ SVM mohou sloužit nejen k výslechům dětí, ale i k úkonům oprávněných osob vůči mladým delikventům. Tato možnost je dána zákonem č. 218/2003 o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a soudnictví ve věcech mládeže. Z účelu zákona vyplývá, že cílem není mladistvé delikventy trestat, ale obnovit narušené sociální vztahy, vytvářet jim podmínky k opětovnému začlenění do rodinného a sociálního prostředí a především předcházet protiprávním činům.

⁸ Jejím autorem je Olomoucký kraj a byla vytvořena v rámci Krajského programu prevence kriminality.

⁹ Autorem je Univerzita Palackého v Olomouci.

¹⁰ Od roku 2007 je účinný zákon č. 135/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím. Zákon nastavil právní rámec řešení problematiky domácího násilí aplikací institutu vykázaní při efektivní spolupráci více subjektů, zejména Policie ČR, intervenčních center a justice.

V průběhu minulých let byly vydány **informační a osvětové materiály**: pro policisty a strážníky obecní policie lektorská pomůcka DVD s názvem „Hráz proti domácímu násilí“, pro veřejnost informační skládačka „STOP domácímu násilí“, 8 dílný filmový cyklus „Diagnóza: domácí násilí“.

Ministerstvo vnitra **podporuje dotacemi** nestátní neziskové organizace¹¹, které se zaměřují na problematiku domácího násilí a další typy organizací také v rámci krajských¹² a městských programů prevence kriminality.

Prevence obchodování s lidmi

Ministerstvo vnitra koordinuje od roku 2003 specifický a podpůrný program s názvem **Program podpory a ochrany obětí obchodování s lidmi** (dále jen „Program“), který je zaměřen na přímou pomoc a ochranu obětem obchodování s lidmi (zejména obětem sexuálního a pracovního vykořisťování na území ČR) a také na české občany vykořisťované v zahraničí.

Nedílnou součástí Programu jsou **dobrovolné návraty**, které umožňují pravděpodobným obětem obchodování s lidmi navrátit se důstojně, bezpečně a bezplatně do země původu. Celkem bylo od roku 2003 realizováno 48 dobrovolných návratů, z toho 14 občanům České republiky ze zahraničí zpět do České republiky. Od roku 2008 bylo do Programu zařazeno¹³ celkem 51 pravděpodobných obětí obchodování s lidmi (stav ke dni 22. června 2011).

Pro zajištění fungování Programu od roku 2008 vyhláší Ministerstvo vnitra **dotační titul pro nestátní neziskové organizace** „Prevence v oblasti obchodování s lidmi a pomoc obětem obchodování s lidmi“. V roce 2010 byla výzva zaměřena především na mužské oběti obchodování s lidmi. Celková částka vyčleněná na dotace za období 2008 – 2011 byla ve výši 14 078 927 Kč.

V roce 2009 pokračovala **kampaň**, která byla zaměřena na cílovou skupinu zákazníků prostituce a nepřímo na oběti obchodu s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování. Partnerské organizace vytvořily pro účel kampaně platformu nazvanou **„Spolu proti obchodu s lidmi“**.

Ke zvýšení efektivity celého systému pomoci obětem obchodování s lidmi přispěla i účast Ministerstva vnitra v projektu ICMPD pod názvem „Mezinárodní referenční mechanismus pro oběti obchodování s lidmi v zemích zdrojových a cílových“. Hlavním výstupem tohoto projektu byly **standardy péče o oběti obchodování s lidmi a jejich navrácení do země původu** (vše dostupné na webových stránkách mvcr.cz).

¹¹ Dotační titul „Programy zaměřené práci s dětmi jako svědky domácího násilí“: v roce 2009 bylo podpořeno pět projektů v částce 900.000 Kč. Dotační titul: „Prevence domácího násilí s důrazem na práci s násilnou osobou“; v roce 2009 byly podpořeny tři nestátní neziskové organizace částkou 525.000 Kč, v roce 2010 pět organizací částkou 1.167.520 Kč, v roce 2011 tři organizace částkou 1.110.000 Kč. Projekty se zaměřují na vytvoření a realizaci terapeutických programů pro násilné osoby, individuální i skupinovou terapii, poradenství a mediačně terapeutickou práci. Součástí projektů je také vytvoření metodiky a manuálů pro odborníky. Závěry z podpořených projektů jsou zveřejněny na webu MV.

¹² Z aktuálně realizovaných projektů je možné uvést aktivitu Krajského úřadu a města Zlína „Nepřehlédíme domácí násilí“ (www.kr-zlinsky.cz/domacinasili), změřený zejména na vzdělávání různých cílových skupin (policisté, soc.pracovníci, lékaři, kněží, pedagogičtí a výchovní pracovníci atd.).

¹³ V roce 2008 byl zaznamenán nárůst pracovního vykořisťování a také mírný nárůst počtu mužů zařazených do Programu. Největší skupinu obětí obchodování s lidmi tvořily osoby z Ukrajiny, druhou největší skupinu pak tvořily občané České republiky, dále osoby z Rumunska a Vietnamu. Mezi oběťmi se nově vyskytly oběti z exotických zemí jako je Honduras, Brazílie či Nigérie.

Mezinárodní spolupráce

Mezinárodní aktivity byly zaměřeny na úkoly plynoucí z českého **předsednictví v Radě Evropy v roce 2009** a z členství v **Radě Evropské sítě prevence kriminality**¹⁴ (European Crime Prevention Network; dále jen „EUCPN“). Součástí aktivit EUCPN byla organizace dvou mezinárodních konferencí. První byla na téma „Výstražné systémy pátrání po pohřešovaných dětech v zemích EU a USA“ a druhá konference byla na téma „Boj proti obchodování s lidmi“. V rámci předsednictví ČR v EU organizovalo Ministerstvo zdravotnictví mezinárodní seminář „Prevence dětských úrazů, prevence násilí na dětech, podpora mentálního zdraví dětí“. V rámci této akce byla odsouhlasena deklarace a byl vydán sborník příspěvků.

Každoročně se Česká republika v rámci EUCPN účastní **soutěže o nejlepší evropský projekt** zaměřený na konkrétní druh prevence trestné činnosti. Z důvodu zajištění objektivní nominace organizuje národní kolo soutěže a do evropského finále zasílá jeho vítěze. Řada českých projektů byla vysoce hodnocena a získala umístění na pomyslném stupni vítězů.

Česká republika plnila úkoly vyplývající i z dalších z mezinárodně-smluvních závazků a z členství v mezinárodních organizacích. ČR pravidelně obhajovala plnění příslušných lidskoprávních úmluv OSN před orgány sledujícími jejich implementaci, sídlícími v Ženevě, a poskytovala jim periodické zprávy o implementaci těchto úmluv. Zástupci ČR se též pravidelně účastnili zasedání Komise OSN pro prevenci kriminality a trestní spravedlnost ve Vídni. Ministerstvo vnitra zastřešuje komunitární projekt „Daphne“ a aktivně se zapojilo do dlouhodobých mezinárodních projektů.

Ministerstvo vnitra je partnerem¹⁵ mezinárodního projektu **IPACY** (Implementing Preventive Actions with Children and Youth), který je zaměřen na **prevenci sociálně nežádoucích jevů sociálně znevýhodněných dětí a mládeže a dětí s antisociálním a sebe-destruktivním chováním** a realizoval se v období březen 2010 – červen 2011. Výstupem projektu IPACY bude manuál systémů včasné intervence řešení problémů dětí pro potřeby členských států EU.

Česká republika spolupracuje na mezinárodní úrovni i s nestátními subjekty. Významným partnerem státu je **Evropské fórum pro bezpečnost ve městech** (The European Forum for Urban Safety, dále jen „EFUS“). Členem EFUS je za Českou republiku město Brno, které s metodickou podporou Ministerstva vnitra realizuje projekt **„Bezpečná lokalita – Bezpečné bydlení“**. Ten zvítězil v soutěži Evropského fóra pro bezpečnost ve městech (Urban Security Award 2011 – Cena bezpečnosti ve městě) a v rámci EFUS je označován za příklad dobré praxe v oblasti využití inovativních technologií z oblasti situační prevence a sociální prevence na skutečné potřeby města. Ministerstvo vnitra se rovněž zabývá hodnocením účinnosti kamerových systémů používaných v členských městech EFUS. Vzhledem k tomu, že je třeba při používání kamerových monitorovacích systémů přísně dodržovat ochranu osobních údajů a dalších právních předpisů, uspořádalo Ministerstvo vnitra **mezinárodní konferenci**¹⁶ **„Městské kamerové dohlížecí systémy a ochrana osobních údajů“**.

Ministerstvo zdravotnictví ČR uzavřelo s WHO/EURO „BCA smlouvu (Biennial Collaborative Agreement)“, jejíž prioritou byla i prevence dětských úrazů a **prevence násilí na dětech**. V rámci plnění smlouvy byl vytvořen manuál vzdělávacího programu pro prevenci dětských úrazů a násilí na dětech a byl upraven pro české podmínky.

¹⁴ ČR předsedala dvěma zasedáním vrcholného orgánu Rady EUCPN (únoru a června 2009).

¹⁵ Dalšími partnery byly: Francie, Irsko, Nizozemí, Slovinsko, Španělsko, Švédsko a Velká Británie.

¹⁶ Konference se konala v únoru 2011 v Praze a jejími partnery byl EFUS, Ministerstvo vnitra, Policie ČR, Asociace technických bezpečnostních služeb Grémium Alarm a pořadatelé veletrhu Pragoalarm/Pragosec 2011 Incheby Praha.

Návrh legislativní úpravy prevence kriminality v ČR

Zpracování návrhu legislativní úpravy bylo uloženo ministru vnitra usnesením vlády č. 1150/2007. Úkol vycházel z poznatků, že:

- prevence kriminality není v českém právním řádu dostatečně upravena,
- pojem prevence kriminality není dostatečně vymezen a není jednotně vnímán,
- prevence kriminality není jednotně prováděna na úrovni ústředních orgánů státní správy ani v rámci orgánů územní veřejné správy,
- nejsou jasně vymezeny působnosti a pravomoc orgánů působících v oblasti prevence kriminality.

Ministerstvo vnitra ve spolupráci s členy Republikového výboru pro prevenci kriminality, meziresortní pracovní skupinou a zástupci krajů a obcí vypracovaly návrh, který vymezil především odpovědnosti v oblasti prevence na úrovni státu a územních orgánů veřejné správy, zaručoval kontinuitu realizace preventivní politiky a racionální plánování a uvolňování finančních prostředků na opatření prevence kriminality. Součástí legislativní úpravy mělo být i vymezení kriminálně rizikových (nežádoucích) jevů, a to v obecné rovině. Smyslem nové legislativní úpravy bylo podpořit vytvoření jednotného analytického, koncepčního, organizačního, personálního, finančního a realizačního prostoru pro realizaci činností eliminujících protiprávní činnost a zvyšujících bezpečí občanů.

Gestor předložení materiálu vládě, odbor prevence kriminality MV, předložil v prvním čtvrtletí 2010 návrh zákona do vnitroresortního připomínkového řízení. Změna vlády a s tím související změna legislativních priorit nepočítaly se vznikem zákona o prevenci kriminality. Proto se **vláda ČR svým usnesením č. 79/2011 rozhodla zrušit úkol:** „zpracovat a předložit návrh legislativní úpravy prevence kriminality“.

Aktivity vybraných členů Republikového výboru pro prevenci kriminality

Ministerstvo zdravotnictví

Ministerstvo zdravotnictví podporovalo v rámci dotačních programů „Prevence kriminality“, „Péče o děti a dorost“, „Národní program zdraví - projekty podpory zdraví“ a „Programu grantové podpory MZ“ **projekty zaměřené na problematiku prevence úrazů, násilí a bezpečného prostředí pro děti.** Kromě grantových programů také resort zdravotnictví finančně podpořil tvorbu Národní strategie prevence násilí na dětech v ČR na období 2008-2018¹⁷.

V rámci své činnosti se zaměřilo Ministerstvo zdravotnictví na prevenci násilí na dětech¹⁸ a na dětské úrazy¹⁹ především ve formě vytváření vhodného legislativního prostředí²⁰, vzdělávání a poskytování informací.

¹⁷ Přijata usnesením vlády č. 1139 ze dne 3. září 2008.

¹⁸ Je ustavena pracovní skupina prevence násilí na dětech, ve Věstníku MZ 3/2008 bylo uveřejněno „Metodické opatření k postupu lékařů primární péče při podezření ze syndromu týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte (sy. CAN)“, ve Věstníku MZ 6/2008 byl uveřejněn „Metodický pokyn pro postup lékařů při poskytování zdravotní péče osobám ohroženým domácím násilím“.

¹⁹ Problematiku úrazů dětí řeší Národní akční plán prevence dětských úrazů na léta 2007-2017 (usnesení vlády č. 926/2007 a 549/2010) v jehož rámci probíhá tvorba a pilotní odzkoušení Národního registru dětských úrazů.

²⁰ Vyhláška č. 3/2010 Sb., o stanovení obsahu a časového rozmezí preventivních prohlídek, v rámci které byl obsah preventivních prohlídek v oboru praktický lékař pro děti a dorost rozšířen mimo jiné o 1) zjištění zdravotního rizika včetně rizika týrání, zanedbávání a zneužívání dítěte, 2) psychologický rozhovor, jde-li o dítě s poruchami zdravotního v důsledku vlivu nepříznivého rodinného nebo jiného společenského prostředí.

V květnu 2011 bylo ustaveno **Národní koordinační centrum prevence úrazů, násilí a podpory bezpečnosti pro děti** ve FN Motol. Předmětem činnosti Národního centra je koordinace preventivních aktivit zaměřených na prevenci (neúmyslných i úmyslných) úrazů a podporu bezpečného prostředí pro děti v ČR.

Probační a mediační služba ČR

V úzké spolupráci s partnery z nestátních neziskových organizací se podařilo **vyvinout, pilotně odzkoušet a postupně rozšířit** do praxe některých soudních okresů akreditované **probační programy pro mládež**. Jedná se o Probační program **Mentor**, **Učební programy pro mladistvé** a program **Právo pro každý den**.

Prioritou v oblasti **reintegrace pachatelů navracejících se z vězení na svobodu** bylo několik okruhů:

- Program ZZ (Získej Zaměstnání) – standardizovaným postupem získá odsouzený dovednosti potřebné pro **nalezení a udržení dlouhodobého zaměstnání**;
- **finanční a dluhové poradenství** a zaměření na možnosti **alternativních programů oddlužování**;
- **rekvalifikace** (rekvalifikační kursy);
- **Mentoring** – tj. **vytvoření systému podpory** propuštěného vězně v prvních měsících jeho adaptace na život na svobodě (systém práce mentorů je již součástí přípravy odsouzeného na propuštění, tj. odehrává se ještě v poslední fázi výkonu trestu ve vězení);
- projekt Romský mentor zaměřený na **podporu vykonání uloženého alternativního trestu** odnětí svobody.

V rámci spolupráce s Vězeňskou službou ČR a nestátní organizací Český helsinský výbor byl vytvořen **inovativní systém přípravy odsouzeného na podání žádosti o podmíněné propuštění**²¹, do které je zapojena i oběť trestného činu nebo její rodina (tj. pozůstalí po oběti). Projekt je cíleně zaměřen na odsouzené za závažné násilné trestné činy a je pilotován v praxi 3 vybraných věznic. Po vyhodnocení a případných úpravách je systém připraven k rozšíření do dalších věznic.

Ve spolupráci s Vězeňskou službou a univerzitní sférou byl vytvořen **standardizovaný způsob hodnocení rizik a potřeb pachatele**, a to prostřednictvím hodnotícího nástroje s názvem **SARPO**. Nástroj již byl v uplynulém období pilotně vyzkoušen ve vybraných střediscích Probační a mediační služby a věznicích a je po provedeném vyhodnocení a úpravách připraven k postupnému zavedení do praxe.

Probační a mediační služba ČR ve spolupráci s nestátní neziskovou organizací Asociace občanských poraden vytvořila a do praxe 20 vybraných soudních okresů zavedla **program pro oběti trestných činů** pod názvem „**Komplexní a specializované poradenství pro oběti trestných činů**“. Program doplňuje dosavadní činnost služby v přípravném a vykonávacím trestním řízení a zapojuje asistenta do procesu spolupráce s obětí trestného činu.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy každý rok vyhlašovalo **dotační řízení na podporu aktivit v oblasti prevence rizikového chování**, na který ze svého rozpočtu každoročně vyčleňovalo průměrně 22 mil. Kč. V rámci tohoto dotačního řízení si mohly školy, školská zařízení a nestátní neziskové organizace podat žádost na podporu programů dlouhodobé všeobecné **primární prevence** užívání návykových látek, rizikových projevů

²¹ Komise pro podmíněné propuštění inspirované praxí parolových rad působících v zahraničí.

chování a programů zaměřených na poskytování odborných a ověřených informací odborné či laické veřejnosti.

Z koncepčních materiálů je možné vyzdvihnout „**Strategii prevence rizikových projevů chování u dětí a mládeže v působnosti resortu školství, mládeže a tělovýchovy na období 2009 – 2012**“. Dále byly vytvořeny **standards pro oblast prevence užívání návykových látek** a tvoří se **standards pro další formy rizikového chování dětí a mládeže**. Certifikaci lze získat na realizaci programů primární prevence užívání návykových látek²² a připravuje se rozšíření certifikací i na další rizikové formy chování dle vypracovaných standardů.

Ministerstvo práce a sociálních věcí

V oblasti **prevence sociálně nežádoucích jevů v sociálně vyloučených lokalitách** byl realizován projekt „**Podpora vytváření systému terénní sociální práce**“, v jehož rámci byli vyškoleni²³ terénní sociální pracovníci a terénní pracovníci.

MPSV pokračovalo ve financování **provozu sociálních služeb** národními dotacemi, v souladu s možnostmi státního rozpočtu, a ve financování podpory **vybraných oblastí služeb sociální prevence** prostřednictvím individuálních projektů krajů za využití prostředků ESF (OPLZZ) a IOP.

Metodická a kontrolní činnost v oblasti služeb prevence byla zaměřena na pomoc lidem ohroženým sociálním vyloučením z důvodu předchozí ústavní nebo ochranné výchovy nebo výkonu trestu, osobám, jejichž práva a zájmy jsou ohroženy trestnou činností, a osobám, jejichž způsob života může vést ke konfliktu se společností. MPSV spolupracovalo při sledování vývoje a řešení problematiky **bezdomovectví** a pravidelně se účastní akcí pořádaných Evropskou asociací organizací zajišťujících pomoc bezdomovcům (FEANTSA).

Pro potřeby orgánů sociálně-právní ochrany dětí na úrovni krajských a obecních úřadů vznikl **metodický materiál k problematice komerčního sexuálního zneužívání dětí**, ve kterém jsou obsaženy základní informace o formách a podobách komerčního sexuálního zneužívání, vymezení typologie ohrožených skupin dětí, doporučený postup pro práci s komerčně zneužívanými dětmi a odkazy na legislativu a odbornou literaturu.

Shrnutí

Strategie prevence kriminality na léta 2008 až 2011 stanovila následující cíle a priority

- **snižování majetkové a násilné kriminality**
 - majetková kriminalita je na od roku 2008 na trvalém sestupu, násilná kriminalita po 2 letém sestupu v roce 2010 opět narostla,
- **eliminaci kriminálně rizikových sociálně patologických jevů**
 - tento cíl byl plněn prostřednictvím realizace jednotlivých projektů prevence kriminality ve městech ČR (celkem 1 326 projektů),
- **omezování příležitostí k páčání trestné činnosti**
 - cíl byl plněn zejména pomocí projektů situační prevence ve městech (celkem 320 projektů),
- **zvyšování rizika pro pachatele, že bude dopaden**

²² Udělení certifikace na programy užívání návykových látek jsou pro nestátní netiskové organizace nezbytné k získání dotace v rámci dotačního řízení MŠMT.

²³ Realizátorem vzdělávacích modulů vyškolení pracovníků a pilotním ověřením v praxi byla Ostravská univerzita v Ostravě (<http://projekty.osu.cz/tsp/>).

- cíl byl plněn zejména pomocí projektů situační prevence ve městech (celkem 320 projektů) a projektů informačního charakteru pro občany (127 projektů),
- **informování občanů o legálních možnostech ochrany před trestnou činností**
 - cíl byl plněn zejména pomocí projektů prevence kriminality informačního charakteru ve městech (celkem 180 projektů).

Cílovými skupinami, jimž byla věnována zvýšená pozornost, byla mládež ohrožená sociálně patologickými jevy nebo již s kriminální zkušeností, prvopachatelé trestných činů, recidivisté a sociálně vyloučené komunity.

- Mládež ohrožená sociálně-patologickými jevy – realizací projektu Systém včasné intervence pokračovaly změny v přístupu, metodách a nástrojích práce s rizikovými dětmi; byla realizována ve městech řada projektů zaměřených na rizikové děti a mládež (celkem 534 projektů).
- Prvopachatelé trestných činů – v rámci Strategie se nepodařilo dosáhnout v praxi systematické práce s touto cílovou skupinou ve vztahu k podporovaným aktivitám, významnějším způsobem se práci s prvopachatelé věnovala Probační a mediační služba ČR prostřednictvím podpory probačních a resocializačních programů.
- Recidivisté – práce s touto cílovou skupinou byla prakticky realizována na úrovni měst v projektech prevence kriminality (15 projektů), systematická koordinovaná práce s nimi nebyla vykonávána, ani na úrovni národní nebyly vyvíjeny aktivity směřující ke koordinované činnosti či její podpoře v praxi.
- Sociálně vyloučené komunity – práce s touto cílovou skupinou byla realizována prostřednictvím podpory praktických projektů na úrovni obcí (117 projektů), zejména pomocí programu prevence kriminality a extremismu – Úsvit; dále prostřednictvím činností odboru pro sociální začleňování Úřadu vlády ČR.

Důraz byl kladen na plošné zavádění Systému včasné intervence a Týmů pro mládež, jako významného nástroje snižování trestné činnosti mládeže a na legislativní ukotvení prevence kriminality v českém právním řádu.

Strategie prevence kriminality na léta 2008 až 2011 měla následující specifické cíle:

- **Fungující a stabilní systém prevence kriminality na všech úrovních veřejné správy**
 - Cíl byl splněn zejména na úrovni národní (Republikový výbor pro prevenci kriminality, resortní programy prevence kriminality); na úrovni obcí je situace různá, často závisí na politickém rozhodnutí volené samosprávné reprezentace, zásadním motivačním prvkem je finanční podpora projektů prevence kriminality z úrovně národní i krajské; na úrovni krajů se profilovala problematika prevence kriminality postupně, k roku 2011 je součástí činností kraje, významně závisí na metodické a dotační politice z úrovně ústředních orgánů státní správy.
- **Posílení kompetencí krajů a obcí při plánování a realizaci preventivních opatření**
 - Cíl byl částečně splněn, všechny kraje a některé obce (zapojené do programu prevence kriminality s dotační podporou) získaly zkušenosti (praktické kompetence) v plánování a realizaci preventivních opatření. Nepodařilo se prosadit změny legislativy, které by obcím a krajům přinesly i formální kompetence v této oblasti.
- **Systematická partnerská spolupráce mezi příslušnými orgány na všech úrovních veřejné správy**

- Cíl byl splněn částečně. Na všech úrovních veřejné správy jsou nastaveny mechanismy umožňující spolupráci, nicméně jsou uplatňovány a používány často formálně nebo vůbec.
- **Profesní stabilizace kvalifikovaných manažerů prevence kriminality na úrovni krajů a měst, kteří budou vybaveni potřebnými kompetencemi**
 - Cíl byl částečně splněn, manažeři prevence kriminality v krajích a městech byli školeni a vzdělávání (získali formální i praktické kompetence), nicméně se nepodařilo dosáhnout jejich profesní stabilizace.
- **Profesní stabilizace kvalifikovaných pracovníků Policie ČR a obecní policie v oblasti prevence kriminality**
 - Cíl byl částečně splněn. Policisté na úseku prevence kriminality se profesně neprofilovali, jejich činnost byla a je zpravidla spojena s činnostmi tiskových mluvčích, z úrovně Policejního prezidia ČR nebyla poskytována kvalitní metodická podpora. Situace v obecních policiích je zcela závislá na vůli samospráv, které je zřizují.
- **Zajištění finančních zdrojů ze státního rozpočtu, z rozpočtů krajů a obcí a evropských fondů na realizaci úkolů vyplývajících ze Strategie**
 - Cíl byl splněn. Z rozpočtů krajů, obcí a Evropských strukturálních fondů byly zajištěny finanční prostředky na praktický výkon opatření prevence kriminality.
- **Zapojování širokého spektra subjektů do preventivních programů, do jejich přípravy, organizace a zabezpečení**
 - Cíl byl částečně splněn. Ve městech a obcích, ve kterých byly realizovány programy prevence kriminality, byly do jejich přípravy zapojovány nejrozličnější subjekty a instituce.

Závěry z vyhodnocení:

- v další Strategii bude nezbytné zaměřit se zejména na následující oblasti:
 - snižování výskytu kriminální činnosti,
 - snižování rizik a faktorů, které vedou ke kriminální činnosti,
 - práce s rizikovými skupinami,
 - posílení formálních kompetencí obcí v oblasti prevence kriminality,
 - prosazení efektivní prevence kriminality do činností útvarů Policie ČR (zejména základních),
 - vytvoření efektivního nástroje sběru, předávání a vyhodnocování informací o výskytu kriminálních a protiprávních jevů,
 - vytvoření metodiky měření efektivity opatření praktických projektů a opatření prevence kriminality, zejména těch, které byly dotačně podpořeny z veřejných zdrojů,
 - zefektivnit respektive zlepšit možnosti čerpání finančních prostředků pro obce, ve kterých se objevují problémy v oblasti kriminální nebo prekriminální,
 - provést znovu analýzu potřebnosti legislativního ukotvení prevence kriminality, zejména s ohledem na kompetence obcí v této oblasti; závěry analýzy konkrétně argumentačně podpořit,
 - aktivity a činnosti profilovat ve vztahu ke kriminálnímu chování, rizik a faktorů posilujících kriminální chování.

**Finanční prostředky vynaložené dotačním programem Prevence kriminality na
místní úrovni v letech 2008 – 2011 na projekty měst a obcí, krajů
a na specifické programy a projekty**

	Krajská úroveň		Městská úroveň		Program Úsvit		Celkem	
	Náklady	Dotace	Náklady	Dotace	Náklady	Dotace	Náklady	Dotace
2008	72 548 256	46 055 000	46 582 841	25 187 000			119 131 097	71 242 000
2009	64 709 615	38 116 200	55 280 890	27 862 160			119 990 505	65 978 360
2010	52 058 358	32 056 662	63 069 087	26 264 000	11 744 574	9 235 000	126 872 019	67 555 662
2011	30 450 151	19 774 255	27 364 272	18 457 000	8 426 000	7 021 000	66 240 423	45 252 255
Suma	219 766 380	136 002 117	192 297 090	97 770 160	20 170 574	16 256 000	432 234 044	250 028 277

Sociální prevence

Typ projektu	Počet podpořených projektů	Přidělená dotace
Analýza	13	1 777 000 Kč
Asistent prevence kriminality	23	7 299 000 Kč
Krizová, poradenská a nízkoprahová zařízení	174	22 042 730 Kč
Ochrana před trestnou činností, osvětová činnost	18	3 058 100 Kč
Sportovní aktivity, hřiště, plácky, vybavení	93	33 561 000 Kč
Středisko výchovné péče, resocializace, obecně prospěšné práce	16	1 130 500 Kč
Systémové propojení institucí zabývajících se trestnou činností dětí a mládeže	48	17 461 000 Kč
Vzdělávací aktivity v oblasti prevence kriminality	150	11 130 884 Kč
Výslechové místnosti	14	1 704 000 Kč
Zájmové aktivity, klubové a pobytové	221	17 601 793 Kč
Celkem	770	116 766 007 Kč

Situační prevence

Typ projektu	Počet podpořených projektů	Přidělená dotace
Kamerové systémy	172	83 267 000 Kč
Oplocení, osvětlení, bezpečné bydlení	43	9 808 000 Kč
Technická zařízení	105	14 674 160 Kč
Celkem	320	107 749 160 Kč

Informace pro občany

Typ projektu	Počet podpořených projektů	Přidělená dotace
Ochrana před trestnou činností	127	15 724 010 Kč
Tiskoviny	53	4 929 100 Kč
Celkem	180	20 653 110 Kč

Obligatoční projekty

Typ projektu	Počet podpořených projektů	Přidělená dotace
Obligatoční položka (Koncepce prevence kriminality krajů a měst)	56	4 860 000 Kč
Celkem	56	4 860 000 Kč

Celkem **1 326** **250 028 277 Kč**

Dotace - Program obchod s lidmi, celkem: 14 078 927,-Kč

Dotace – Domácí násilí, celkem: 3 702 520,-Kč

Všechny uvedené finanční přehledy dokládají čerpání finančních prostředků z dotačního programu vlády ČR spravovaného ministerstvem vnitra pod názvem Program prevence kriminality na místní úrovni.

Skladba podpořených projektů je důsledkem toho, jak si samy subjekty žádaly o dotace a jak plnily stanovené podmínky dotací – respektování priorit staré strategie, podporované aktivity, cílové skupiny a podobně.

Informace o čerpání finančních prostředků z dotačních programů resortů, které se dotýkají či souvisejí s oblastí prevence kriminality, nejsou souhrnně k dispozici. Pro vyhodnocení nyní předkládané Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2012 – 2015 se předpokládá, že i tyto ostatní přehledy finančních prostředků budou uvedeny.

RVPPK	Splněno ANO/NE/ČÁSTEČNĚ	Způsob plnění	Návaznost v nové Strategii ANO/NE/JAK
1. Zajišťovat a koordinovat realizaci Strategie prevence kriminality na léta 2008 až 2011 na všech úrovních.	ANO	Republikový výbor se na svých jednáních a v rámci odborných pracovních skupin a komisí zabýval přípravou materiálů do vlády, koncepčními materiály jednotlivých resortů, návrhy legislativních opatření, věcnými problémy souvisejícími s kriminalitou a návrhy na preventivní opatření, výsledky řešených výzkumných úkolů, metodickými pokyny zastoupených resortů, včetně informací o dotačních politikách. Schvaloval dotace vyčleněné na rozvoj systému PK v ČR, které zajišťuje MV. Resorty zastoupené v Republikovém výboru spolupracovaly s krajskými úřady, koordinovaly aktivity v oblasti prevence kriminality na úrovni územní veřejné správy a samosprávy, připravovaly metodické a informační materiály a zajišťovaly vzdělávání pracovníků v oblasti prevence.	Činnost Republikového výboru bude pokračovat.
1.1 Průběžně vyhodnocovat plnění úkolů vyplývajících ze Strategie prevence kriminality.	ANO	Na pravidelných jednáních Republikového výboru bylo plnění úkolů výboru a jednotlivých resortů průběžně kontrolováno a vyhodnocováno.	
1.2 Každoročně informovat vládu o plnění úkolů vyplývajících ze Strategie a o vynaložených finančních prostředcích ze státního rozpočtu na preventivní programy a projekty za uplynulý rok.	ANO	Ministerstvo vnitra ve spolupráci s resorty zastoupenými v Republikovém výboru zpracovalo každoročně zprávu o plnění úkolů vyplývajících ze Strategie prevence kriminality na léta 2008 až 2011 za rok, včetně informace o vynaložených finančních prostředcích ze státního rozpočtu na preventivní programy a ministr vnitra ji předložil vládě ČR ke schválení a Parlamentu ČR na vědomí.	
1.3 V roce 2011 předložit vládě návrh Strategie prevence kriminality na následující období.	ANO	Úkol je plněn tímto materiálem „Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2012 až 2015“. K projednání vládě ČR se předkládá do 30.11.2011.	
2. Vytvářet podmínky pro rozvoj systému prevence kriminality v České republice.	ČÁSTEČNĚ	Příprava koncepčních materiálů. Legislativní úprava „Prevence kriminality“ Koordinace preventivních aktivit resortů, krajů a obcí a příprava informačních materiálů. Vzdělávání pracovníků v oblasti prevence kriminality.. Zajištění a administrace dotačních titulů pro kraje, města, obce a	

		NNO	
2.1 Spolupracovat s krajskými úřady a poskytovat jim metodickou pomoc při zapojování do systému prevence kriminality.	ANO	MV, MŠMT, MPSV a PMS zpracovávaly potřebné metodické materiály, zajišťovaly odborné konzultace, organizovaly poradní dny na krajích apod. V rámci rozvoje systému prevence kriminality na místní úrovni spolupracovalo MV s krajskými manažery prevence kriminality při přípravě střednědobých krajských koncepcí, zpracovalo metodiku k analýzám vývoje trestné činnosti, metodiku výběru projektů a metodiku přípravy programu. Předkládalo koncepční materiály krajům k připomínkám.	
2.2 Pokračovat v realizaci specifických meziresortních projektů zaměřených především na prevenci kriminality mládeže, sociálně vyloučených komunit, na prevenci domácího násilí a pomoc obětem trestné činnosti.	ANO	Specifické projekty v daných oblastech byly podporovány a rozšiřovány (systém včasné intervence, Úsvit,	Pouze okrajově, projekt je realizován samostatným usnesením vlády č. 191/2011.
2.3 Provádět a zdokonalovat analytickou, koncepční a metodickou činnost v oblasti prevence kriminality.	ANO	Všechny činnosti byly průběžně prováděny, zejména prostřednictvím aktivit OPK MV.	Ano, rozpracováním konkrétních nástrojů – mapy kriminality. Vytvářením metodik pro specifické oblasti.
2.4 Podporovat vědecko-výzkumnou činnost kriminálně rizikových jevů a prevence kriminality (vyhodnocování trendů v oblasti kriminality, vyhodnocování efektivity jednotlivých typů projektů realizovaných v České republice a v zahraničí).	ANO, průběžně	V rámci mezinárodní spolupráce se MV podílelo na vypracování podkladových materiálů/dotazníků/ EUCPN, EK a Výborů OSN zaměřených na zmapování situace v ČR (obchod s lidmi, domácí násilí, komunitní konflikty, kyberbezpečnost, ochrana obětí...).	Pokračovat ve stávajícím rozsahu.
2.5 Koordinovat vzdělávání pracovníků v oblasti sociální prevence a prevence kriminality.	ANO	Vzdělávání bylo koordinováno zejména vzájemným poskytováním informací na jednáních RVPPK tak, aby nedocházelo k duplicitám nebo naopak mezerám v obsazích vzdělávání.	Ano.

2.6 Zabezpečovat racionální vynakládání finančních prostředků ze státního rozpočtu na prevenci kriminality.	ANO	Republikový výbor se podílí na výkonu předběžné veřejnoprávní kontroly posouzením a schválením předložených projektů programu. Jednotlivé projekty jsou posuzovány z hlediska dodržení priorit, kvality a přiměřenosti požadované dotace komisí pro výběr projektů, jejíž doporučení Republiková výbor schvaluje.	Ano / obdobným způsobem
2.7 Připravovat podklady a postupy pro financování preventivních programů v rámci Evropských strukturálních fondů.	ANO	V rámci ESF byly zajištěny finanční prostředky na Národní projekt Systému včasné intervence a na projekt Asistent prevence kriminality.	Asistent prevence kriminality – realizace projektu bude pokračovat do roku 2014. Národní projekt – předán k realizaci na MPSV, MV bude spolupracujícím subjektem.
3. Rozvíjet mezinárodní spolupráci v oblasti prevence kriminality.	ANO	Zajišťuje MV především prostřednictvím účasti v Evropské síti prevence kriminality a Komisi pro prevenci kriminality a trestní justici OSN.	Ano, obdobným způsobem.
4. Rozvíjet mediální politiku v oblasti prevence kriminality a realizovat mediální kampaně k aktuálním tématům.	ČÁSTEČNĚ	Spolupráce s médii – podklady pro články v tisku, pro tematicky zaměřené televizní a rozhlasové relace včetně osobních vystoupení pracovníků OPK a dalších odborníků probíhalo v obdobném rozsahu, jako v období předešlém. Významně byla posílena spolupráce s médii v souvislosti se vznikem Národního koordinačního mechanismu pátrání po pohřešovaných dětech. Vzhledem k omezování finančních prostředků i nestabilní personální situaci v resortu nebyla v uplynulém období realizována žádná širší mediální informační kampaň.	Ano- pokračovat v dosavadním trendu. Nově -V zájmu prevence útoků páchaných s extremistickým motivem budou v rámci Programu Úsvit medializovány příklady úspěšných členů národnostních menšin, zejména Romů.

Ministerstvo vnitra	Splněno ANO/NE/ČÁSTEČNĚ	Způsob plnění	Návaznost v nové Strategii ANO/NE/JAK
1. Zajišťovat rozvoj systému prevence kriminality na republikové úrovni.	ANO	Zejména prostřednictvím aktivit odboru prevence kriminality MV.	Ano, v podobě konkrétních úkolů a priorit nové strategie.
1.1 Připravovat a metodicky vést specifické projekty prevence kriminality. Především se bude jednat o: Systém včasné intervence; Program Bezpečná lokalita, Program pomoci a podpory obětem obchodování s lidmi; Budování výslechových místností pro dětské oběti a svědky trestné činnosti v rámci Policie ČR; projekty týkající se prevence násilí na ženách a dětech, pomoc obětem trestných činů, pomoc obětem domácího násilí, preventivní práce s fotbalovými fanoušky, prevence korupce.	ANO Program podpory a ochrany obětí obchodování s lidmi ANO, průběžně, prevence DN a pomoc obětem TČ, násilí na ženách SVM	- Projekt Systém včasné intervence byl metodiky řízen a rozšiřován, celkem do 38 měst v ČR. V březnu 2011 byl vládou ČR schválen k rozšíření na celém území republiky. - Program pomoci a podpory obětem obchodování s lidmi: Zajištění fungování Programu prostřednictvím dotačního programu - DN:Příprava každoročních zpráv, opatření v oblasti DN, včetně návrhů legislativních změn, prohloubení interdisciplinární spolupráce, finanční podpora NNO v rámci dotací Vytvoření pracovní skupiny k přípravě koncepce práce s násilnou osobou - SVM: období 2008-2011 bylo vybudováno (i za finančního příspěvu OPK) celkem 30 speciálních výslechových místností. Byla vytvořena Koordinační skupina specialistů SKPV, v rámci které funguje Expertní tým, jehož úkolem je připravit vzdělávací projekt pro pracovníky SKPV na linii mládež, mravnost a dále připravovat doporučení pro OPK na nově budované SVM v rámci dotačních programů: - Korupce: Ve spolupráci s Velvyslanectvím USA mezinárodní seminář „Korupce ve státní správě“, OPK členem komise MV na čerpání dotací na prevenci korupce.	Program: Ano, pokračování fungování Programu. Od roku 2012 změna financování. DN: prioritou je vytváření a podpora např. resocializačních a terapeutických programů pro násilné osoby a vytvoření vzdělávacího programu pro odborníky. SVM: pokračování v zřizování SVM.
1.2 Připravit a zajišťovat vzdělávání pracovníků z oblasti prevence kriminality, včetně finančního zajištění z Evropských strukturálních fondů.	ANO, průběžně ESF - ANO	Z Evropských strukturálních fondů nebyly čerpány finanční prostředky do roku 2010, kdy byl připraven projekt asistentů prevence kriminality. Jeho realizace a financování začaly ve 3. čtvrtletí roku 2011.	Ano, do roku 2013.
2. Zajišťovat rozvoj systému prevence kriminality na krajské a městské úrovni.	ANO	Změna organizačního schématu systému prevence kriminality v ČR, který byl rozčleněn do tří úrovní – republikové, krajské a městské. Podmínkou pro zařazení do krajské a městské úrovně bylo zpracování bezpečnostních analýz a krajské a městské koncepce prevence kriminality, které podléhaly schválení zastupitelstvem kraje nebo obce. Samotná praktická realizace krajských a městských koncepcí byla zajištěna každoročně zpracovávány programy, které jsou tvořené	V rámci 3 úroňového schématu systému prevence kriminality bude pokračovat rozvoj prevence kriminality na místní úrovni – a to, krajské a lokální. Na krajské úrovni půjde o

		konkrétními dílčími projekty. Na tyto projekty bylo možné žádat o přidělení dotačních prostředků vyčleněných na realizaci prevence kriminality, které administruje Ministerstvo vnitra. Dílčí projekty reagovaly na aktuální vývoj v trestné činnosti. Kraje mohou zpracovávat projekty celoplošného nebo územně omezeného charakteru. V letech 2008 až 2011 bylo podpořeno celkem 1 221 projektů krajů, měst a obcí částkou 238 066 277 Kč.	vytvoření Krajských center pro prevenci kriminality a spolupráci při výběru obcí a projektů realizujících Program prevence kriminality. Hlavními realizátory programů budou obce.
2.1 Po metodické a konzultační stránce zajišťovat programy prevence kriminality na krajské a městské úrovni.	ANO	Úkol byl plněn zejména prostřednictvím konzultační a metodické činnosti OPK MV.	Ano, konzultační a metodická podpora ze strany MV bude pokračovat.
2.2 Připravit a zajišťovat vzdělávání pracovníků z oblasti prevence kriminality.	ANO	Průběžné vzdělávání manažerů prevence kriminality měst a krajů, policistů ČR a strážníků obecních policí v oblasti prevence kriminality. Průběžné vzdělávání policistů i dalších odborníků v oblasti DN SVM: Koordinační skupinou specialistů SKPV byl připraven vzdělávací seminář pro policisty, kteří využívají SVM.	Další vzdělávání, vytvoření vzdělávacího programu např. pro odborníky v oblasti prevence kriminality, v oblasti práce s agresorem, apod..
2.3 Prakticky zabezpečovat vynakládání finančních prostředků vyčleněných ve státním rozpočtu na prevenci kriminality.	ANO	Finanční prostředky na zajištění programu byly uvolňovány v souladu se zásadami pro poskytování dotací ze státního rozpočtu na výdaje realizované v rámci městského a krajského programu prevence kriminality a zásadami pro poskytování finančních prostředků na specifické meziresortní projekty.	Ano, obdobným způsobem jako ve strategii na léta 2008 až 2011.
3. Integrovat Policii ČR do preventivních systémů na všech úrovních.	ČÁSTEČNĚ	Policie ČR je významnou spolupracující složkou na preventivní práci na úrovni lokálních preventivních opatření.	Ano, v podobě nových konkrétních úkolů včetně zpracování celkové Koncepce policejní prevence + nastavení konkrétních evaluačních kritérií a standardů
3.1 Prosazovat plošné zavádění projektu „Zavádění prvků Community policing do praxe Policie ČR“.	ČÁSTEČNĚ	Policie ČR byla významnou spolupracující složkou na preventivní práci na úrovni lokálních preventivních opatření.	Ano. V podobě nových konkrétních úkolů včetně zpracování celkové Koncepce policejní prevence+ nastavení konkrétních evaluačních kritérií a standardů.

4. Rozvíjet spolupráci s obecní policií v oblasti prevence kriminality a zvýšit kompetence Ministerstva vnitra z hlediska metodického vedení obecních policií v oblasti prevence kriminality.	ANO	Dle plnění jednotlivých priorit a zaměření prevence.	Ano, bude stanoven konkrétní obsah zapojení obecních policií, včetně vzdělávání a měřitelných preventivních aktivit.
5. Pokračovat v medializaci úspěšných preventivních aktivit a informačním působení na formování postojů veřejnosti k vlastní bezpečnosti a k veřejnému pořádku, včetně zkvalitňování informačního systému v resortu.	ANO	Realizace mediální politiky v oblasti prevence kriminality spočívala v uplynulém období v: - informování médií o aktivitách Ministerstva vnitra v oblasti prevence kriminality dle aktuální potřeby, dále v pravidelném vydávání tiskových zpráv z jednání Republikového výboru pro prevenci kriminality, ve zpracovávání podkladů pro články v novinách a časopisech, pro televizní a rozhlasové relace včetně řady osobních vystoupení pracovníků odboru prevence kriminality MV v médiích. - mediální aktivity v krajích, městech a obcích - zdrojem informací ze strany odboru prevence kriminality je Informační servis prevence kriminality. - vnitroresortní zdroj informací profesní měsíčník Policista a čtvrtletník Kriminalistika, - pro všechny skupiny zájemců - web MV, resp. stránky odboru prevence kriminality, jsou informačním kanálem, kde jsou pravidelně zveřejňovány, doplňovány a aktualizovány koncepční, metodické a informativní materiály - veřejnost – cílená distribuce tiskovin OPK s aktuálními tématy (letáky, skládačky, brožury, bulletiny, plakáty, kartičky apod.), které přinášejí rady a doporučení k bezpečnému chování a také informace o osvědčených preventivních projektech (např. brožura Typy projektů prevence kriminality). Dále multimediální prezentace a instruktážních DVD. Zpracovaná témata v uplynulém období zahrnovala zejména oblast zabezpečení majetku (bezpečná lokalita, bezpečný byt, rodinný dům), ohrožených a rizikových dětí (leták, multimediální prezentace SVI a Národního koordinačního systému pátrání po pohřešovaných dětech včetně plakátu a kartiček Psychosociální pomoc pro rodiny), seniorů (blok s radami, cyklus na DVD), skupin ohrožených sociálním vyloučením (brožura, DVD), domácího násilí (skládačka, filmový cyklus na DVD, instruktážní kartičky a	ANO 1. Bude vytvořen nový Internetový portál www.prevencekriminality.cz pro šíření prakticky využitelných informací a jejich zasílání do měst a obcí. 2. V moderní, elektronické podobě, vznikne nový zpravodaj „Prevence do každé rodiny“, který bude prostřednictvím měst a obcí zasílán k co největšímu počtu občanů.

		brožury pro veřejnost i policisty), obchodování s lidmi (brožura, skládačka, plakáty, pohlednice) a bezpečného používání komunikačních technologií a internetu (brožura, skládačka).	
6. Pokračovat v aktivitách, které vyplývají z účasti České republiky v mezinárodních organizacích, rozvíjet bilaterální spolupráci a prezentovat systém prevence kriminality v zahraničí.	ANO	Strategické priority v oblasti prevence kriminality byly řešeny v rámci Organizace spojených národů (Úřad pro drogy a kriminalitu - UNODC, Výbor pro odstranění rasové diskriminace - CERD, Výbor pro odstranění diskriminace žen - CEDAW, Komise OSN pro prevenci kriminality a trestní justici -CCPCJ. Mezinárodní aktivity České republiky v oblasti prevence kriminality se soustřeďovaly především na spolupráci v rámci Evropské unie. Ministerstvo vnitra reprezentuje Českou republiku v Evropské síti prevence kriminality (European Crime Prevention Network, EUCPN) zřízené na základě Rozhodnutí Rady 2009/902/JHA. Tato síť stanoví úkoly členských zemí prostřednictvím víceleté strategie s cílem posílit roli prevence kriminality a zefektivnit preventivní aktivity v rámci celé Evropské unie.	Nadále spolupráce ve stávajícím uvedeném rozsahu
6.1 Vyhlášovat národní nominace na soutěž o Evropskou cenu prevence kriminality.	ANO	Jednou z úspěšných aktivit Evropské sítě prevence kriminality je každoroční vyhlášení a ocenění nejlepšího evropského preventivního projektu (European Crime Prevention Award, ECPA), které umožňuje sdílení a výměnu dobré praxe na poli prevence kriminality v rámci EU. Podobné soutěže probíhají také v Kanadě, USA, Austrálii nebo ji vyhláší OSN. Ministerstvo vnitra v souladu s pravidly ECPA každoročně nominovalo jeden projekt na dané téma a pro potřeby objektivní nominace každý rok vyhlášovalo vnitrostátní dvoukolový výběr.	Pokračovat ve výběru kvalitních preventivních projektů a každoročně vyhodnocovat jak v rámci EU soutěže tak i na republikové úrovni.
6.2 Využít předsednictví České republiky v Evropské unii v roce 2009 a z něho plynoucí předsednictví v Evropské komisi prevence kriminality k dostatečně silné prezentaci českých zkušeností a postupů v oblasti prevence kriminality a k získání dalších mezinárodních zkušeností.	ANO	Odbor prevence kriminality je gesčním útvarem vůči mezinárodní instituci - Evropské síti prevence kriminality (European Crime Prevention Network, EUCPN), založené rozhodnutím Rady EU v roce 2001. V rámci předsednictví ČR v Radě Evropy v roce 2009 zorganizovalo OPK 2 zasedání Rady EUCPN (Plzeň, Zbiroh) . Kromě těchto zasedání OPK zorganizoval ještě 2 mezinárodní konference na témata, který vyplývala z předsednických priorit MV. První z nich byla mezinárodní konference „Výstražné systémy pátrání po pohřešovaných dětech v zemích EU a USA“ (květen 2009) v Praze a druhá se uskutečnila na téma „Obchodování s lidmi – nucená prostituce“ v červnu v Plzni.	NKMPPD je úspěšný dlouhodobý projekt, pro období Strategie 2012 – 2015 počítá s rozšířením zainteresovaných subjektů a kampaní pro veřejnost zaměřenou na osvětu a prevenci. Program ochrany a podpory obětí obchodování s lidmi přechází z financování formou dotací NNO na

			nákup služeb zefektivňující transparentnost financování.
--	--	--	---

Ministerstvo spravedlnosti	Splněno ANO/NE/ČÁSTEČNĚ	Způsob plnění	Návaznost v nové Strategii ANO/NE/JAK
1. Posilovat prevenci recidivy kriminálního chování osob vykonávajících nepodmíněný trest odnětí svobody, osob držených ve vazbě a v případě přijetí příslušné právní úpravy i v zabezpečovací detenci, a to zejména tak, že bude kladen důraz na:	ANO	Prostřednictvím úkolů 1.1-1.6.	ANO – základní úkol zajišťovaný Vězeňskou službou ČR
1.1 Zacházení s mladistvými a mladými vězni.	ČÁSTEČNĚ	Zacházení s mladistvými a mladými vězni.	ANO – prioritní úkol.
1.2 Rozšiřování diferencovaného výkonu trestu odnětí svobody ve specializovaných odděleních.	ANO	Zvýšení počtu a kapacity specializovaných oddělení.	ANO – stabilizace diferencovaného výkonu trestu odnětí svobody.
1.3 Realizaci programů přípravy odsouzených na propuštění z výkonu trestu odnětí svobody.	ČÁSTEČNĚ	Realizace programů přípravy odsouzených na propuštění.	ANO – prioritní úkol.
1.4 Vytvoření nových metod práce s pachateli, kteří byli odsouzeni za trestné činy násilí na dětech.	ANO	Vytvoření programů GREPP1, GREPP2	ANO- programy GREPP1 a GREPP2 zařazeny mezi standardizované programy.
1.5 Zajištění výkonu ochranných léčení v ústavní formě během výkonu trestu odnětí svobody.	ČÁSTEČNĚ	Výkon ochranné léčby.	ANO- prioritní úkol.
1.6 Zajištění výkonu nového ochranného opatření – zabezpečovací detence.	ANO	Výkon ochranné detence.	ANO-posilování prevence kriminálního chování osob v zabezpečovací detenci.

2.1 Dokončit vývoj, ověření, vyhodnocení a postupné zavedení hodnotícího nástroje pro určení rizik a potřeb pachatele (SARPO) do praxe.	ČÁSTEČNĚ	Dokončen vývoj, ověření, vyhodnocení.	ANO-rozvíjení systému standardizovaných programů využívajících nástroje SARPO.
2.2 Vyvíjet, pilotně ověřovat a postupně rozšiřovat další specifické programy pro odsouzené poskytované ve věznicích a střediscích Probační a mediační služby v rámci přípravy a výkonu podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody za současného uložení dohledu – tzv. parole.			
2.3 Vyvíjet a pilotně ověřovat restorativní programy a postupy zaměřené na zvýšení účasti obětí v procesu podmíněného propuštění a nápravy následků způsobených trestným činem.	ANO	Praxe PMS, projektové aktivity, příprava nové legislativy. PMS standardně v praxi realizovala program mediace mezi obětí a pachatelem, což je restorativní program. Současně v rámci realizovaných a připravovaných projektů pracovala na rozšíření implementace restorativních programů, zejména tzv. rodinných konferencí. PMS v partnerství s Asociací občanských poraden realizovala projekt Restorativní justice - podpora a poradenství obětem trestných činů, současně se PMS podílela na přípravě zákona o obětech trestných činů, kde budou mezi služby poskytované obětem zavedeny i programy restorativní justice, v rámci připravovaného individuálního projektu, (ESF), připravuje PMS pilotní ověření programu rodinných konferencí.	Je i nadále prioritou!
3.1 Vyvíjet, realizovat a vyhodnocovat efektivitu restorativních programů a postupů.			
3.2 Průběžně zavádět a postupně standardizovat činnosti multidisciplinárních týmů pro mládež (týmů pro mládež).	ANO	V praxi PMS v rámci zákona č. 218/2003 Sb. V rámci projektových aktivit. V praxi bylo v mnoha soudních okresech realizováno, i v součinnosti s MV a MPSV v rámci projektu SVI. Současně v rámci přípravy individuálního projektu (ESF) se připravuje pilotní ověření činnosti Týmů pro děti a mládež, (multidisciplinárních týmů) ve vybraných městech s plným zapojením jejich koordinátora.	Je i nadále prioritou.
3.3 Průběžně vytvářet, pilotně ověřovat a vyhodnocovat nové efektivní metodické postupy Probační a mediační služby při poskytování odborných činností v oblasti mediace a probace.	ANO	V rámci výkonu probace a mediace v praxi. Osvědčily se namátkové kontroly v rámci kontroly trestu domácího vězení, PMS zavedla do probační praxe alkoholové a drogové testování, což zvýšilo efektivnost celkové kontroly, dále viz předešlé body.	Jedná se o součást standardní praxe PMS.
3.4 Pokračovat v úsilí o personální navýšení pracovníků Probační a mediační	NE	Personální činnost. V době velkých škrťů veřejný výdajů byly žádosti o posílení zamítány, naopak i došlo i ke snížení počtu zaměstnanců, (celkem	Prioritou je i nadále usilovat o navýšení stavů PMS.

služby a zajištění jejich základního a průběžného vzdělávání.		o 11 osob) v důsledku krácení platů ve veřejné správě.	
4.1 Role stávajících preventivních opatření a stávajícího právního rámce v předcházení kriminalitě, resp. recidivě kriminálního chování u dětí a mladistvých.	ANO – úkol bude dokončen do 31.12.2011.	Úkol byl řešen se zaměřením na čtyři základní okruhy: zjištění metod a programů úspěšné preventivní práce, subjektivní a objektivní důvody selhání primární a sekundární prevence v životě mladých lidí, užití zákona č. 218/2003 Sb. o soudnictví ve věcech mládeže v justiční praxi, faktický dopad aplikace zákona 218/2003 Sb. na mladistvého. Byl proveden rozsáhlý sběr empirického materiálu, výsledná monografie bude dokončena do 31.12.2011.	Do nové Strategie je navrhován návazný úkol „Kriminální kariéra dětí, nové jevy v kriminalitě a prekriminalitě dětí, uplatňování Systému včasné intervence“.
4.2 Probační a mediační činnost podle zákona č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), ve znění pozdějších předpisů.	ANO – úkol byl dokončen k 30.9.2011. Po dohodě s PMS byl úkol specificky zaměřen na probační programy na mladistvé.	Byla zpracována teoretická část, provedeno terénní šetření a připravena monografie. K výsledkům budou dále publikovány články v odborném tisku, informace bude přednesena na jednání RVPPK a bude uspořádán seminář ve spolupráci s PMS.	Bude pokračovat výzkum v oblasti uplatňování sankční politiky.
4.3 Analýza trendů kriminality a vývoje latentní kriminality.	ANO	V průběhu let 2008-2011 byla každoročně zpracována analýza trendů registrované kriminality v ČR a byla provedena viktimologická sonda ke zjištění rozsahu latentní kriminality. Každý rok byla k výsledkům publikována studie, informace byly pravidelně prezentovány na jednání RVPPK.	Do nové Strategie je opět navrhován výzkumný úkol „Vývoj kriminality v ČR – každoroční sledování a analýza“.
5. Zaměřit vzdělávací aktivity na problematiku trestné činnosti mládeže a na mládeži.	ANO	V rámci systému vzdělávání.	ANO

Ministerstvo práce a sociálních věcí	Splněno ANO/NE/ČÁSTEČNĚ	Způsob plnění	Návaznost v nové Strategii ANO/NE/JAK
1. Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) bude v Národním střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb zohledňovat informace a data z krajských střednědobých plánů rozvoje sociálních služeb, a to i v oblasti služeb sociální prevence	ANO	V návrhu textu Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v ČR.	NE

a i na jejich základě zpracuje priority Národního střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb.			
2.1 Na základě schváleného dokumentu Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost 2007-2013 budou v jeho rámci, oblasti 3.2 „Podpora sociální integrace příslušníků romských lokalit“ podpořeny v letech 2007-2013 projekty zaměřené na zajištění vzdělávání zadavatelů, poskytovatelů a samotných příslušníků romské komunity, na podporu procesů poskytování sociálních služeb, na rozvoj partnerství těchto organizací na místní a regionální úrovni, na zvýšení kvality a dostupnosti poskytovaných služeb apod. (ve výši cca 1,2 miliardy Kč.).	Plněno průběžně.	Jednotlivé výzvy OP LZZ.	OP LZZ bude probíhat až do r. 2013.
2.2 Na základě schváleného Integrovaného operačního programu (IOP)36 MPSV v rámci oblasti intervence 3.1. „Služby v oblasti sociální integrace“ podpoří vznik nízkoprahových zařízení pro děti a mládež, komunitních center a dalších zařízení sociálních služeb v sociálně vyloučených romských lokalitách. Přibližná výše podpory bude cca 23,3 mil. EUR. Lokality budou vybrány především na základě výsledků Analýzy sociálně vyloučených romských lokalit a komunit.	ANO	Jednotlivé výzvy IOP.	IOP bude probíhat až do r. 2013.

2.3 V rámci systémového projektu MPSV „Podpora vytváření systému terénní sociální práce“ bude realizováno akreditované vzdělávání přibližně 120 terénních sociálních pracovníků/terénních pracovníků.	Splněno v roce 2008.	127 absolventů.	NE
3.1 Vytvoření nebo aktualizace metodických pokynů, ☐ k efektivní komunikaci o případech dětí a rodin v obtížné rodinné situaci (případové konference), ☐ k práci s dětmi ohroženými CAN, ☐ k postupu orgánů sociálně-právní ochrany dětí v případech domácího násilí, ☐ k práci s dětmi s výchovnými problémy, ☐ k práci s dětmi cizinci bez doprovodu.	ANO	V roce 2009 byly vytvořeny tyto metodické pokyny: Metodické doporučení MPSV č. 1/2009 k postupu obecních úřadů obcí s rozšířenou působností při poskytování sociálně-právní ochrany nezletilým cizincům bez doprovodu, metodické doporučení MPSV č. 2/2009 k vyhodnocování situace dětí v obtížné sociální situaci, metodické doporučení MPSV č. 3/2009 k vytvoření individuálního plánu péče o dítě, metodické doporučení MPSV č. 4/2009 k přechodu dítěte do náhradní rodiny, metodické doporučení MPSV č. 5/2009 k návazné péči o náhradní rodinu po přijetí dítěte, metodické doporučení MPSV č. 6/2009 k pěstounské péči na přechodnou dobu, metodické doporučení MPSV č. 7/2009 k odbornému posuzování žadatelů o zprostředkování náhradní rodinné péče; metodické doporučení MPSV č. 8/2009 k postupu a cílům psychologického vyšetření žadatelů o osvojení nebo pěstounskou péči, metodické doporučení MPSV č. 9/2009 k sociální práci s ohroženou rodinou; metodické doporučení MPSV č. 11/2009 při účasti orgánů sociálně-právní ochrany dětí (dále jen „OSPOD“) u rodičovského styku. V roce 2010 byly aktualizovány metodické pokyny k postupu OSPOD v případech adresného souhlasu k osvojení dítěte (MPSV č. 1/2010), pro postup OSPOD při případové konferenci (MPSV č. 2/2010), k postupu OSPOD v případech domácího násilí (MPSV č. 3/2010). Jednotné metodiky k vyhodnocení situace dítěte s důrazem na preventivní proces včasné identifikace potřeb dítěte a rodiny, nebo metodiky práce s ohroženou rodinou apod. se připravují a budou realizovány v roce 2011-2012 v pilotních krajích v rámci nového Národního akčního plánu. Dále budou realizovány Metodiky vztahující se k nově zaváděným standardům kvality pro OSPOD a pověřené osoby. Tyto metodiky budou vytvářeny v rámci individuálního projektu v letech 2012-2014.	NE

3.2 Podporovat nestátní subjekty působící v oblasti prevence a pomoci dětem ohroženým CAN a podporovat další vzdělávání pracovníků sociálně-právní ochrany v oblasti CAN.	ČÁSTEČNĚ	Byly podporovány subjekty působící v oblasti prevence a pomoci dětem ohroženým CAN. Podpora dalšího vzdělávání pracovníků OSPOD bude v roce 2012 - 2014 řešena v rámci ind. projektů ESF OP LZZ.	ANO Dotace do oblasti rodiny a rodinné politiky v rámci MPSV.
3.3 Zmapovat situaci ve výskytu a řešení výchovných problémů u dětí a mladistvých z pozice orgánu sociálně-právní ochrany dětí.	ANO	Situace ve výskytu a řešení výchovných problémů u dětí a mladistvých z pozice OSPOD byla zmapována v analýze VÚPS „Zhodnocení a optimalizace řízení systému SPOD a rodin ve vybraných regionech.“	NE
3.4 Iniciovat meziresortní spolupráci a řešení problematiky útěků dětí a mladistvých z ústavů.	ANO	Meziresortní spolupráce a řešení problematiky útěků dětí a mladistvých z ústavů řešilo MPSV v roce 2010/11 ve spolupráci MŠMT na Meziresortní koordinační skupině k transformaci systému péče o ohrožené děti a dále v rámci pracovní skupiny k problematice repatriací (za účasti MV, MSp, ÚMPOD, Policie ČR.	ANO
3.5 Vytvořit informační materiály k práci s dětmi s výchovnými problémy.	NE	V letech 2010/ 2011 nebyly MPSV vytvořeny žádné informační materiály k práci s dětmi s výchovnými problémy.	NE
3.6 Rozvíjet spolupráci orgánů sociálně-právní ochrany dětí s Probační a mediační službou, příslušnými soudy, Policií ČR, lékaři, školními metodiky prevence a nestátními subjekty v rovině prevence kriminality a sociálně patologických jevů.	ANO	Pracovní skupina zabezpečující spolupráci OSPOD s Probační a mediační službou, příslušnými soudy, Policií ČR, lékaři, školními metodiky prevence a nestátními subjekty v rovině prevence kriminality a sociálně patologických jevů ukončila v polovině roku 2010 svoji činnost. Její obnovení bylo započato začátkem roku 2011 a to konkrétně mezi MPSV (odbor rodiny a dávkových systémů) a Probační a mediační službou při vytváření standardizace postupů a komunikace mezi PMS a místně příslušnými OSPODy. V průběhu 2011 došlo k vytvoření standardů kvality pro OSPOD a osoby pověřené výkonem sociálně-právní ochrany a je zpracováván metodický materiál Manuál pro OSPOD. Výše uvedené standardy budou vytvářet předpoklady k tomu, aby místně příslušné OSPODy aktivně vytvářely a rozvíjely spolupráci s dalšími subjekty v rovině prevence a sociálně-patologických jevů.	ANO Na úrovni OSPOD bude v rámci novelizace zákona 359/1999 Sb., probíhat implementace standardů kvality, která je mimo jiné spojena i s rozvojem spolupráce mezi uvedenými subjekty. Tato spolupráce je nutným předpokladem splnění standardů kvality.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	Splněno ANO/NE/ČÁSTEČNĚ	Způsob plnění	Návaznost v nové Strategii ANO/NE/JAK
Resort bude prioritně zajišťovat tyto oblasti:			
1. Primární prevence. V rámci každoročně vyhlašovaných Programů na podporu aktivit prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti MŠMT podporovat projekty zaměřené na primární prevenci ve školách a školských zařízeních.	ANO	MŠMT v období 2008-2011 každý rok vyhlašovalo Program na realizaci aktivit v oblasti prevence rizikového chování v působnosti resortu MŠMT, na který ze svého rozpočtu každoročně vyčlenilo průměrně 23 mil. Kč. V rámci tohoto dotačního programu byly podporovány zejména programy dlouhodobé všeobecné primární prevence rizikových forem chování dětí a mládeže. Příjemci dotací byly školy, školská zařízení a nestátní neziskové organizace, které pracují s dětmi a mládeží.	Tento dotační program bude vyhlašován i v následujícím dotačním období 2012-2018.
2. Specifická primární prevence.			
2.1 Vytvořit Standardy specifické primární prevence, v nichž je zahrnuta oblast protidrogové prevence i oblast prevence kriminality a dalších sociálně patologických jevů.	ČÁSTEČNĚ	Byly vytvořeny standardy programů primární prevence užívání návykových látek a v současné době probíhají práce na nových standardech programů primární prevence pro další formy rizikového chování.	V dalším období se budou připravovat standardy primární prevence ostatních forem rizikového chování.
2.2 Podporovat proces certifikací jako podmínky pro NNO k získání státní finanční dotace.	ČÁSTEČNĚ	V současné době probíhají práce na nových standardech programů primární prevence pro další formy rizikového chování (nejen pro primární prevenci užívání návykových látek) a dále se připravuje nové zajištění procesu certifikací. Z uvedených důvodů je proces certifikací pozastaven na dobu nezbytně nutnou pro přípravu nového systému.	V dalším období bude zahájen nový systém certifikací zaměřený na všechny formy rizikového chování.
2.3 Realizovat pracovní porady pracovníků MŠMT s krajskými školskými koordinátory prevence a věcně příslušnými resorty s cílem zefektivnění a koordinace meziresortní spolupráce v oblasti specifické primární prevence.	ANO	Pracovní porady pracovníků MŠMT s krajskými školskými koordinátory prevence a věcně příslušnými resorty probíhaly několikrát za rok. Programem porad je vzájemné předávání informací a koordinace spolupráce v oblasti primární prevence.	V příštím období se budou tyto porady konat opět několikrát za rok.
2.4 Do připravovaných rámcových vzdělávacích programů zakotvit jako součást prevence sociálně patologických jevů prevenci kriminality.	ANO	Do rámcových vzdělávacích programů (RVP) byla zakotvena prevence kriminality.	V příštím období bude prevence kriminality nadále součástí RVP.

2.5 V návaznosti na Strategii prevence kriminality a Národní strategii protidrogové politiky zpracovat Strategii prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu školství, mládeže a tělovýchovy na období 2009-2012.	ANO	Strategie prevence rizikových projevů chování dětí a mládeže v působnosti MŠMT na období 2009- 2012 byla zpracována.	V současné době se připravuje nová Strategie prevence rizikových projevů chování u dětí a mládeže na období 2013-2018.
2.6 Podporovat programy spolupráce školy s rodiči a veřejností realizované zejména v rámci Minimálních preventivních programů ve školách a školských zařízeních.	ANO	Programy spolupráce školy s rodiči a veřejností realizované v rámci Minimálních preventivních programů ve školách a školských zařízeních byly podporovány v dotačním řízení na realizaci aktivit v oblasti prevence rizikového chování.	V dalším období bude tato oblast nadále podporována.
3. Vzdělávání			
3.1 Podporovat další vzdělávání pedagogických pracovníků.	ANO	Vzdělávání pedagogických pracovníků oblasti primární prevence bylo podporováno v rámci dotačního řízení na realizaci aktivit v oblasti prevence rizikového chování.	Tato oblast bude podporována i v dalších letech.
3.2 Podporovat vzdělávací aktivity pro pedagogické pracovníky v zařízeních institucionální výchovy zaměřené na prevenci sociálně patologických jevů.	ANO	Vzdělávání pedagogických pracovníků v zařízeních institucionální výchovy zaměřené na oblast primární prevence bylo podporováno v rámci dotačního řízení na realizaci aktivit v oblasti prevence rizikového chování.	Tato oblast bude podporována i v dalších letech.
4. Prevence kriminality u rizikových jedinců			
4.1 Zabezpečení cílené primární prevence kriminality a včasné intervence v zařízeních pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy.	ANO	Zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy si mohla podat každý rok žádost o dotaci na aktivity v rámci primární prevence kriminality v dotačním řízení MŠMT na podporu aktivit v oblasti primární prevence rizikového chování dětí a mládeže.	I v dalších letech bude tato možnost zachována.
4.2 Další rozvoj středisek výchovné péče a prohlubování jejich spolupráce se školami.	ANO	Střediska výchovné péče (SVP) a síť preventivních služeb v systému péče o ohrožené dítě jsou posílána v navrhované novele zákona č. 109/2002 Sb.	Síť preventivních služeb v rámci systému péče o ohrožené dítě včetně služeb SVP bude i v dalších letech podporována.

Ministerstvo zdravotnictví	Splněno ANO/NE/ČÁSTEČNĚ	Způsob plnění	Návaznost v nové Strategii ANO/NE/JAK
1. Snížení úmrtnosti a zdravotního postižení způsobeného nehodami a násilím páchaným na ohrožených skupinách obyvatelstva. Pokračování v činnosti Meziresortní pracovní skupiny pro prevenci dětských úrazů, plnění Národního akčního plánu prevence dětských úrazů na léta 2007-2017. Tvorba a následné plnění Národní strategie prevence násilí na dětech. Podpora vytváření zdravých místních podmínek.	ANO	MZ aktivně spolupracovalo na přípravě Národní strategie prevence násilí na dětech v ČR na období 2008-2018, která byla odsouhlasena vládou dne 3.9.2008 (usnesení vlády č. 1139 ze dne 3.9.2008). MZ finančně podpořilo přípravu této národní strategie a Národní konference prevence násilí na dětech, která se uskutečnila dne 30.9.2008.	MZ bude nadále pokračovat v plnění úkolů vyplývajících z Národní strategie.
2. Uplatňování práv dítěte v připravované legislativě a dohled nad jejich dodržováním. Podpora opatření proti zanedbávání, zneužívání, týrání, komerčnímu a sexuálnímu zneužívání dětí a mladistvých.	ANO	S účinností ode dne 1.2.2010 je v platnosti vyhláška č. 3/2010 Sb., o stanovení obsahu a časového rozmezí preventivních prohlídek, v rámci které byl obsah preventivních prohlídek v oboru praktický lékař pro děti a dorost (PLDD) rozšířen mimo jiné o problematiku prevence dětských úrazů a o zjištění zdravotního rizika včetně rizika týrání, zanedbávání a zneužívání dítěte.	Průběžné novely příslušné vyhlášky se zaměřením na rizikové faktory u dětí a dorostu, případné legislativní úpravy dle potřeby.
3. Podpora vzdělávání zdravotnických pracovníků v oblasti péče o děti a dorost. Pokračování v procesu vydávání příslušných standardních postupů ve Věstníku MZ.	ANO	Ve Věstníku MZ 3/2008 bylo uveřejněno „Metodické opatření k postupu lékařů primární péče při podezření ze syndromu týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte (sy. CAN)“. V rámci časopisu Pediatrie pro praxi byl vydán supplement k problematice sy CAN. Ve Věstníku MZ 9/2008 byl uveřejněn „Metodický pokyn pro postup lékařů při poskytování zdravotní péče osobám ohroženým domácím násilím“. Jedná se o aktualizaci metodického opatření z roku 2006 (Věstník MZ 3/2006), které bylo doplněno o problematiku dětí v prostředí domácího násilí – kdy děti v roli svědků domácího násilí (DN) se považují za týrané, zneužívané a zanedbávané (sy CAN). • V rámci plnění BCA (biennial collaborative agreement) smlouvy o spolupráci uzavřené mezi MZ a WHO pro rok 2010/2011 byl vytvořen manuál základního vzdělávacího programu pro prevenci dětských úrazů a násilí na dětech. Tento manuál byl vytvořen na základě WHO TEACH VIP users´manual pro potřeby	

		ČR. Vzdělávací program byl ověřen v praxi v rámci kurzu, který se konal na LF3 UK ve dnech 21.-22.6.2011. Vzdělávací program je určen pro odbornou veřejnost v oblasti zdravotnictví i mimo tuto oblast.	
4. Podpora prevence užívání návykových látek. Pokračování v aktivitách spojených s výchovou ke zdraví a podporou zdravého životního stylu bez drog, tabákových výrobků a alkoholu. Snížení škod způsobených konzumací drog, alkoholu a tabáku. Podpora zdravotní péče o pacienty s problémem s návykovými látkami v praxi dětského lékaře.	ANO	MZ podpořilo v letech 2008-2011 cestou dotačního programu „Národní program zdraví – projekty podpory zdraví“, jehož jedním z tematických okruhů je „Prevence užívání tabáku a alkoholu“, celkem 17 projektů většinou celorepublikového rozsahu zaměřených na edukaci a intervenci cílových skupin populace v prevenci užívání tabáku a alkoholu. Dominantní cílovou skupinou u těchto realizovaných projektů byly děti a mládež. V rámci dotačního programu „Protidrogová politika MZ“ jsou každoročně podporovány projekty zaměřené na léčbu užívání návykových látek včetně alkoholu a tabáku, přednostně jsou podporovány projekty zaměřené na děti a dospívající. Na konci roku 2008 byly realizovány kurzy pro praktické lékaře pro děti a dorost (PLDD), které se zaměřovaly na prevenci drogové závislosti v ordinacích PLDD. Projekt byl vyhodnocen za prospěšný, zvyšující kvalitu péče o danou klientelu.	MZ hodlá pokračovat v podpoře projektů zaměřených na prevenci užívání návykových látek i v budoucnu. I nadále budou prioritně podporované projekty zaměřené na děti a dospívající.
5. Pokračování v účinném řešení problematiky – ochranné léčby.	ANO	Problematika ochranné léčby je upravena v zákoně o specifických zdravotních službách, předpokládaná účinnost 1.1.2012.	
6. Podpora preventivních programů pro děti a mládež a podpora rodin s dětmi se zdravotním postižením.	ANO	Dle finančních možností a vyhlášených priorit byla v rámci dotačních programů MZ („Prevence kriminality“, „Péče o děti a dorost“, „Národní program zdraví - projekty podpory zdraví“, „Program grantové podpory MZ“) každoročně podporována problematika zaměřená na děti, mládež, podporu rodin se zdravotním postižením. MZ podpořilo v letech 2008 -2011 kupř. cestou dotačního programu „Národní program zdraví – projekty podpory zdraví“ celkem 89 preventivně zaměřených projektů většinou celorepublikového rozsahu, přičemž u 66 projektů (74%) byly děti a mládež cílovou populační skupinou.	

Ministerstvo obrany	Splněno ANO/NE/ČÁSTEČNĚ	Způsob plnění	Návaznost v nové Strategii ANO/NE/JAK
Ministerstvo obrany (dále jen „MO“) bude pokračovat v zabezpečení preventivních aktivit stanovených resortní Koncepcí prevence sociálně	ANO	Preventivní aktivity byly koordinovány Resortní komisí pro prevenci sociálně nežádoucích jevů (P-SNJ), která každoročně stanovila priority resortní prevence. Na zabezpečení stanovených úkolů v oblasti prevence kriminality	ANO Zkušenosti z vlastní realizace preventivních aktivit byly využity při

nežádoucích jevů na období let 2005 až 2009.		se na celoresortní úrovni podílela zejména Vojenská policie, Inspekce ministra obrany a Ředitelství personální podpory. Na místních úrovních (u vojenských útvarů) byly preventivní aktivity zabezpečovány poradními orgány vedoucích zaměstnanců - komisemi pro P-SNJ nebo poradci pro oblast prevence.	tvorbě resortní Koncepce P-SNJ na období 2010 až 2014 a při tvorbě vnitřního předpisu k její realizaci. Zkušenosti byly aplikovány při stanovování úkolů resortu MO do nové Strategie.
1. Připravit novou resortní Koncepci prevence sociálně nežádoucích jevů na období 2010 až 2014. Ředitelstvím personální podpory zabezpečit efektivní využívání finančních prostředků, které budou vyčleňovány v rozpočtu MO na resortní „Program prevence kriminality a sociální prevence.“	ANO	Dne 30.9. 2009 byla ministrem obrany schválena Koncepce P-SNJ na období 2010 až 2014. Ředitelstvím personální podpory byly v roce 2011 vydány Metodické pokyny pro rozpočtování a hodnocení účelnosti výdajů na aktivity související s P-SNJ na období 2011 až 2014.	ANO Vzhledem k dlouhodobému charakteru a významu byly úkoly zapracovány do nové Strategie.
2. Prohlubovat vzdělávání všech zaměstnanců resortu MO v oblasti prevence sociálně nežádoucích jevů a ochrany lidských práv jako předpokladu předcházení kriminalitě.	ANO	Úkoly byly průběžně realizovány formou odborných příprav pracovníků zabezpečujících úkoly prevence, které organizovalo Ředitelství personální podpory; zařazováním problematiky P-SNJ do odborných zaměstnání organizovaných vedoucími zaměstnanci; formou přednáškových aktivit v oblasti prevence projevů extremismu, prevence kriminality a protidrogové politiky. Každoročně byl pro vojenské útvary centrálním způsobem zabezpečen Projekt vzdělávání zaměřený do oblasti prevence kriminality. Inspekcí ministra obrany byl zorganizován celoresortní seminář k ochraně lidských práv a zabezpečování přednáškové činnosti týkající se diskriminace a ochrany lidských práv obecně. Lektory Vojenské policie byly u policejně zabezpečovaných vojenských útvarů prováděny přednáškové činnosti v oblast prevence projevů extremismu a dalších SNJ.	ANO Prohlubování vzdělání všech zaměstnanců MO v uvedených oblastech patří mezi dlouhodobé priority resortní P-SNJ. Úkol je zapracován do nové Strategie.
3. Zkvalitňovat informační systém Vojenské policie využívaný k prevenci kriminality. Udržovat a rozvíjet součinnost	ANO	Úkoly stanovené pro zkvalitnění informačního systému (IS) Vojenské policie byly splněny. V rámci IS Vojenské policie probíhá proces sloučení evidencí	ANO Zkvalitňování IS Vojenské policie a její

Vojenské policie s Policií ČR, obecními policiemi a představiteli obcí při plnění úkolů prevence kriminality na místní úrovni.		jednotlivých služeb dle stanoveného harmonogramu. Vojenská policie při plnění úkolů prevence spolupracovala s Policií ČR, orgány státní správy, obecními policiemi a představiteli obcí. Spolupráce s Policií ČR probíhala na základě meziresortní dohody. Mimo organizování součinnostních akcí v oblasti prevence se Policie ČR a další státní orgány podílely na vzdělávání lektorů Vojenské policie v oblasti prevence kriminality.	spolupráce s orgány podílejícími se na prevenci kriminality patří mezi dlouhodobé úkoly, které jsou zahrnuty do nové Strategie.
4. Zabezpečit realizaci úkolů a opatření „Aktualizovaného resortního protikorupčního programu.“ Publikovat metodické materiály a pomůcky k problematice boje proti korupci, prevenci kriminality a dalších sociálně nežádoucím jevům.	ANO	Úkoly „Aktualizovaného resortního protikorupčního programu“ a Strategie vlády boje proti korupci byly plněny průběžně. Metodické a další materiály (např. vyhodnocovací) byly publikovány na vnitřních i veřejných webových stránkách MO. Pravidelně byly aktualizovány resortní intranetové stránky zřízené k P-SNJ.	ANO Úkoly mají dlouhodobý charakter a jsou zahrnuty do nové Strategie.

Ministerstvo pro místní rozvoj	Splněno ANO/NE/ČÁSTEČNĚ	Způsob plnění	Návaznost v nové Strategii ANO/NE/JAK
Ministerstvo pro místní rozvoj bude v rámci programu „Podpora výstavby podporovaných bytů“ poskytovat dotace na výstavbu bytů na půl cesty, které jsou určeny pro osoby nacházející se v nepříznivé situaci zapříčiněné konfliktním způsobem života nebo rizikovým prostředím, ve kterém žijí, případně absencí rodinného zázemí (např. děti z dětských domovů, osoby propuštěné z výkonu trestu, osoby mající problémy s dodržováním povinností spojených s nájemním bydlením).	ANO	V rámci podpory výstavby vstupních bytů v rámci programu „Podpora výstavby podporovaných bytů“, byla v letech 2008-2010 podpořena výstavba 396 bytů částkou cca 212 mil Kč.	Ne
Ministerstvo dopravy	Splněno ANO/NE/ČÁSTEČNĚ	Způsob plnění	Návaznost v nové Strategii ANO/NE/JAK
Ministerstvo dopravy je v oblasti prevence dopravní nehodovosti a zvýšení bezpečnosti v dopravě vázáno plněním úkolů obsažených v „Národní strategii bezpečnosti silničního provozu do roku 2010“. Jedním z hlavních cílů národní strategie je snížit do roku 2010 počet usmrčených osob o 50 % oproti výchozímu stavu v roce 2002.	V roce 2010 došlo k velmi významnému snížení počtu usmrčených osob o 43% oproti roku 2002. původní ambicí bylo dosáhnout ještě výraznějšího poklesu.	Prostřednictvím jednotlivých opatření přijatých v Národní strategii bezpečnosti silničního provozu do roku 2010.	Samostatně, v rámci nové Národní strategie bezpečnosti siln. provozu na období 2011 – 2020.

**POSTUP PŘI VÝBĚRU ŽÁDOSTÍ OBCÍ O DOTACI
V RÁMCI PROGRAMU PODPORY PREVENCE KRIMINALITY**

Kriminálně rizikové, kriminální a protiprávní jevy jsou, podle dlouhodobých studií a zkušeností, zpravidla kumulovány do větších měst a městských aglomerací. Stále více se ale objevují v malých městech či obcích o několika stech obyvatelích. Týká se to zejména specifických jevů nebo kumulace jevů (např. protiprávní jednání nepřizpůsobivých osob, které je důsledkem jejich sestěhování do jednoho objektu, do prostoru malé obce, apod.). Stále obtížněji lze určit, v jak velké obci či městě se uvedené jevy objeví. O to těžší je řešení situace, pokud se takový jev či jejich kumulace objeví v malém městě či obci, které zpravidla nedisponují lidskými ani finančními zdroji, často ani potřebným know-how. Protože je více než nutné zasahovat proti kriminálně-rizikovým, kriminálním a protiprávním jevům pokud možno včas, efektivně a preventivně, není současně možné omezit okruh obcí (oprávněných žadatelů) počtem obyvatel. Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2012 až 2015 (dále jen Strategie“) vytyčuje, v souladu s výše uvedeným a dosavadními zkušenostmi v oblasti dotační podpory projektů měst a obcí v prevenci kriminality, efektivnější pravidla na další období dotační podpory. Do Programu prevence kriminality může podat žádost o dotaci každá obec v ČR, a to bez ohledu na počet obyvatel. Žádost, respektive projekty v ní obsažené, budou posuzovány podle kritérií přijatelnosti.

Základní hodnocení projektů bude provedeno na úrovni VÚSC, a to členy krajské Pracovní skupiny prevence kriminality, podle hodnotícího dotazníku (bude součástí Zásad pro poskytování finančních prostředků do programu Dotační podpory prevence kriminality). Projekty, které dosáhnou požadovaného počtu bodů, budou doporučeny krajskou Pracovní skupinou k dotační podpoře Republikovému výboru.

Kritéria přijatelnosti jsou sestavena tak, aby jejich prostřednictvím bylo možné vybrat pro dotační podporu takové projekty obcí, které:

- řeší konkrétní problém, identifikovaný obcí v bezpečnostní analýze,
- leží v rizikovém území/lokalitě/místě,
- naplňují prioritu(y) Strategie,
- naplňují cíl(e) Strategie,
- pracují s cílovou skupinou(ami) uvedenou ve Strategii a jsou součástí komplexního řešení,
- měří svou efektivitu a hospodárně rozpočtují finanční prostředky,
- jsou kvalitně zpracované a nemají formální vady a chyby.

Jedním ze základních hodnotících kritérií (kritérií přijatelnosti) je, zda obec leží v rizikovém okrese a současně (nebo) ve správním obvodu rizikové obce s rozšířenou působností.

Každá obec, která se bude ucházet o dotaci, musí také splnit následující podmínky:

- zpracuje vlastní plán prevence kriminality,
- určí v rámci struktur městského/obecního úřadu osobu odpovědnou za řešení problematiky prevence kriminality a vybaví ji potřebnými kompetencemi (manažer prevence kriminality),
- k předkládanému programu připojí stanovisko místně příslušného útvaru Policie ČR,
- předkládaný program schválí rada nebo zastupitelstvo obce.

Odbor prevence kriminality MV zpracuje každoročně tabulku rizikovosti územních jednotek¹ v rámci České republiky. Tato území (okresy) se kryjí s územními odbory Policie ČR (případně jejich městskými ředitelstvími) a je jich celkem 77². Pro stanovení rizikovosti bude použito pro rok 2012 **následujících rizikových faktorů:**

- počet nezaměstnaných v daném okrese k 31.12. předchozího kalendářního roku,
- počet trestných činů (přečinů i zločinů) v daném okrese k 31.12. předchozího kalendářního roku,
- objem vyplacených sociálních dávek závislých na výši příjmu³ k 31. 12. předchozího kalendářního roku („dávky, které lze charakterizovat jako dávky související s chudobou“).

Výsledky jsou přepočteny (indexovány) na 10 tisíc obyvatel a rizikovost okresů je řazena od nejzatíženější⁴ po nejméně rizikovou. Jednotlivé kraje, včetně okresů spadajících do jejich území, jsou v tabulce barevně odlišeny. Krajské úřady obdrží od odboru prevence kriminality MV každoročně tyto tabulky v dostatečném předstihu.

¹ Jedná se o bývalé okresy včetně hl. m. Prahy. Pro zjednodušení se bude v textu dále používat název „okres“.

² Jedinou výjimkou je územní odbor Policie ČR Praha venkov - jih, který v tabulce č. 1 uveden není. Tabulka obsahuje územní odbory Praha venkov - západ a Praha venkov - východ. Kriminalita v ÚO PČR Praha venkov - jih byla mezi ně rozdělena podle příslušnosti obcí s rozšířenou působností.

³ Počty vyplacených testovaných dávek státní sociální podpory a hmotné nouze (jedná se o počty řádně vyplacených dávek - tj. bez doplateků, přeplatků a vratek - v roce 2010) podle území (trvalá adresa osoby). Počty příjemců nejsou sledovány, pouze jsou odvozeny z počtu přiznaných dávek za daný měsíc bez ohledu na okamžik následné výplaty.

⁴ Tam, kde je zatíženost vysoká, je vhodné v preventivních programech kombinovat sociální, situační a behaviorální opatření. V hl. m. Praze, která je sice v souhrnu až na 73 místě ze 77 územních celků, ale v počtu registrovaných trestných na místě prvním, se doporučují opatření situačního charakteru – koncipovaných ve spolupráci Policie ČR, Magistrátu hl. m. Prahy, obvodních úřadů a městské policie. I v tomto případě je nutné zpracovat (PČR a MěP) detailní analýzu výskytu kriminality na území města, a to v souvislosti s výskytem bazarů a zastavěných, nepřehledných a snadno únikových míst, tzn. podmínek, které páchaní trestné činnosti a zisku z ní, usnadňují.

Pro roky 2013 a následující budou stanoveny faktory a indikátory rizikivosti na základě výsledků splnění úkolu uloženého Ministerstvu vnitra.

Okresy, které mají **vyšší index rizikivosti než je průměr České republiky**, budou prohlášeny za **rizikové**⁵. Ostatní okresy nejsou považovány za rizikové.

Kraj (krajský manažer prevence kriminality) **zpracuje každoročně dle zadání odboru prevence kriminality MV podrobnou bezpečnostní analýzu svého území**, ve které postoupí níž oproti analýze odboru prevence kriminality, a to z úrovně okresů na úroveň obcí. Tato analýza bude základem pro hodnocení toho, zda se obec – žadatelka o dotaci – nachází v rizikovém území.

Cílem zvoleného postupu (prvního kritéria výběru) **je zaměřit pozornost Ministerstva vnitra, dalších členů Republikového výboru a především krajů na nejrizikovější místa v rámci ČR**, zlepšovat bezpečnostní situaci a nastavovat preventivní opatření v místech, kde je to potřebné a potřebnost je statisticky prokázána.

Podle výše popsaného způsobu výběru projektů obcí do programu Dotační podpory prevence kriminality, respektive přijetí či nepřijetí žádostí obcí na úrovni krajů, dojde k vyřazení projektů, které nejsou v souladu se Strategií a nemohou proto usilovat o dotační podporu státu v oblasti prevence kriminality. Schopnost realizovat efektivní preventivní opatření bude také dána mírou vyčleněných státních prostředků, která by v ideálním případě měla ročně činit 100 mil. Kč. V souladu se zkušenostmi z uplynulých dotačních období lze říci, že některé rizikové samosprávy obcí neprojeví zájem o realizaci Programu prevence kriminality, některé nebudou mít finanční zdroje na vlastní podíl a některé nedodrží stanovené podmínky dotačního titulu.

Rekapitulace:

- program Dotační podpory prevence kriminality bude podporovat projekty obcí a krajů,
- Žádost o podporu může do Dotačního programu předložit každá obec v ČR, bez ohledu na počet obyvatel
- Žádosti, respektive projekty, budou hodnoceny podle předem stanovených a zveřejněných kritérií přijatelnosti
- Základní hodnocení bude provedeno na úrovni Pracovní skupiny prevence kriminality. Projekty, které dosáhnou požadované výše bodového hodnocení, budou doporučeny k podpoře Republikovému výboru, ten následně rozhodne o jejich podpoře či nepodpoře.

⁵ Průměrný index rizikivosti ČR je 982 bodů. To znamená, že na rok 2012 je rizikových prvních 30 okresů počínaje okresem Most a konče okresem Cheb.

- údaje za jednotlivé okresy k 31.12.2010, přepočtené na 10000 obyvatel

- údaje za jednotlivé okresy k 31.12.2010, přepočtené na 10000 obyvatel

1-10
11-20
21-30
31-40
41-50
51-77

Tabulka rizikovosti územních jednotek (okresů) za rok 2010

(index na 10 000 obyvatel)

		počet	index	index počtu vyplacených soc. dávek	index kriminality	součet
		obyvatel	nezaměstnaných			
1	Most	116 797	845	863	299	2 007
2	Ostrava-město	333 579	651	724	481	1 857
3	Jeseník	41 095	987	592	139	1 718
4	Ústí n/L	121 699	749	613	317	1 679
5	Teplice	129 932	706	547	323	1 576
6	Sokolov	92 834	728	579	174	1 481
7	Chomutov	127 218	727	431	305	1 462
8	Bruntál	97 369	934	332	150	1 416
9	Karviná	270 412	774	372	241	1 387
10	Brno-město	371 371	531	443	346	1 319
11	Děčín	135 238	793	278	235	1 306
12	Znojmo	113 720	795	335	138	1 268
13	Louny	87 220	745	279	193	1 217
14	Tachov	53 407	753	290	167	1 210
15	Liberec	170 410	575	361	244	1 180
16	Česká Lípa	104 278	665	211	300	1 176
17	Hodonín	156 524	856	221	92	1 169
18	Kolín	95 764	578	253	324	1 155
19	Prerov	133 932	686	303	142	1 132
20	Třebíč	113 590	742	286	96	1 124
21	Prostějov	110 182	588	384	133	1 106
22	Litoměřice	117 941	621	200	259	1 080
23	Karlovy Vary	119 289	636	235	206	1 077
24	Šumperk	124 246	702	226	129	1 057
25	Vsetín	145 464	639	263	139	1 041
26	Český Krumlov	61 706	655	228	150	1 033
27	Kroměříž	108 055	622	300	103	1 025
28	Svitavy	105 209	670	233	116	1 019
29	Břeclav	113 842	710	137	157	1 004
30	Cheb	95 321	585	218	189	992
31	Kutná Hora	75 004	537	260	175	971
32	Nový Jičín	152 524	605	211	154	970
33	Praha	1 257 158	266	189	505	959
34	Chrudim	104 395	594	244	117	955
35	Rakovník	55 641	492	284	175	951
36	Jablonec n/N	90 569	548	145	251	944
37	Příbram	112 578	602	61	278	942
38	Plzeň-město	184 885	409	235	292	936
39	Tábor	103 070	523	270	134	927
40	Olomouc	232 226	589	122	202	912

41	Opava	177 236	624	147	136	907
42	Písek	70 673	448	290	161	900
43	Kladno	160 742	515	198	185	899
44	Nymburk	92 679	565	115	212	893
45	Semily	74 685	530	200	156	885
46	Mělník	102 628	512	171	193	876
47	Klatovy	88 641	545	198	131	873
48	Rokycany	47 207	441	282	137	861
49	Trutnov	119 814	525	160	169	854
50	Strakonice	70 807	558	102	183	844
51	Frýdek-Místek	212 100	505	169	157	831
52	Blansko	106 884	530	190	110	829
53	Jihlava	112 707	531	103	178	812
54	Ústí n/O	139 114	532	159	114	804
55	Uherské Hradiště	144 203	532	166	102	801
56	Vyškov	89 097	489	207	102	798
57	Žďár n/S	119 718	573	117	107	797
58	Zlín	192 639	503	172	106	782
59	Beroun	85 081	411	88	259	758
60	Havlíčkův Brod	95 679	537	80	132	749
61	Náchod	112 294	435	156	153	744
62	Domažlice	60 780	524	100	113	737
63	Prachatice	51 471	412	146	165	724
64	Jičín	80 165	469	91	150	709
65	Plzeň-sever	75 470	436	141	131	708
66	Pelhřimov	72 875	412	156	134	702
67	České Budějovice	187 799	356	66	260	682
68	Jindřichův Hradec	93 180	448	103	112	664
69	Brno-venkov	203 216	447	67	141	656
70	Hradec Králové	163 378	414	76	152	642
71	Mladá Boleslav	122 816	332	46	250	628
72	Plzeň-jih	61 655	371	121	129	621
73	Pardubice	168 446	398	76	146	619
74	Rychnov n/K	79 152	377	126	108	610
75	Praha-západ	120 990	220	91	282	593
76	Benešov	94 652	340	51	193	584
77	Praha-východ	146 403	233	44	243	520
	Celkem ČR	10 532 770	545	200	157	927

SEZNAM DOTAČNÍCH TITULŮ ZAMĚŘENÝCH NA SOCIÁLNÍ PREVENCI

Seznam dotačních titulů zaměřených na sociální prevenci

Ministerstvo práce a sociálních věcí

- Dotace na sociální služby (sociální péče a sociální prevence)
- Dotace do oblasti rodiny a rodinné politiky (podpora služeb sociálně-právní ochrany dětí, preventivní programy na podporu rodiny, podpora rozvoje rodičovských kompetencí, podpora náhradní rodinné péče apod.)

Ministerstvo spravedlnosti, Probační a mediační služba ČR

- Probační a resocializační programy pro mladistvé delikventy
- Probační a resocializační program pro dospělé pachatele trestných činů
- Programy naplňující principy restorativní justice
- Program protidrogové politiky ve věznicích

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

- Programy na podporu aktivit v oblasti prevence rizikového chování (primární prevence) na školách a školských zařízeních, na programy zaměřené na poskytování odborných informací veřejnosti a programy spolupráce školy s rodiči. Dotačního řízení se mohou zúčastnit školy, školská zařízení a NNO
- Programy státní podpory práce s dětmi a mládeží pro NNO na léta 2011 až 2015 (zabezpečení péče o volný čas dětí a mládeže)

Ministerstvo zdravotnictví

- Program „Péče o děti a dorost“ a Program „Prevence kriminality“ (prevence dětských úrazů a násilí na dětech – se zaměřením na sebevraždy, sexuální zneužívání, bezpečné prostředí pro děti bez úrazů a násilí a zlepšení zdravotní péče pro zdravotně postižené děti)
- Program " Protidrogová politika MZ“ (dotace žadatelům – poskytovatelům služeb pro uživatele drog a realizátorům dalších projektů v oblasti protidrogové politiky)

Úřad vlády ČR

- Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky – dotační titul na oblast protidrogové politiky státu včetně prevence
- Rada vlády pro záležitosti romské menšiny – dotační titul na téma předcházení sociálnímu vyloučení a odstraňování jeho důsledků

Ministerstvo kultury

- Podpora projektů integrace příslušníků romské komunity